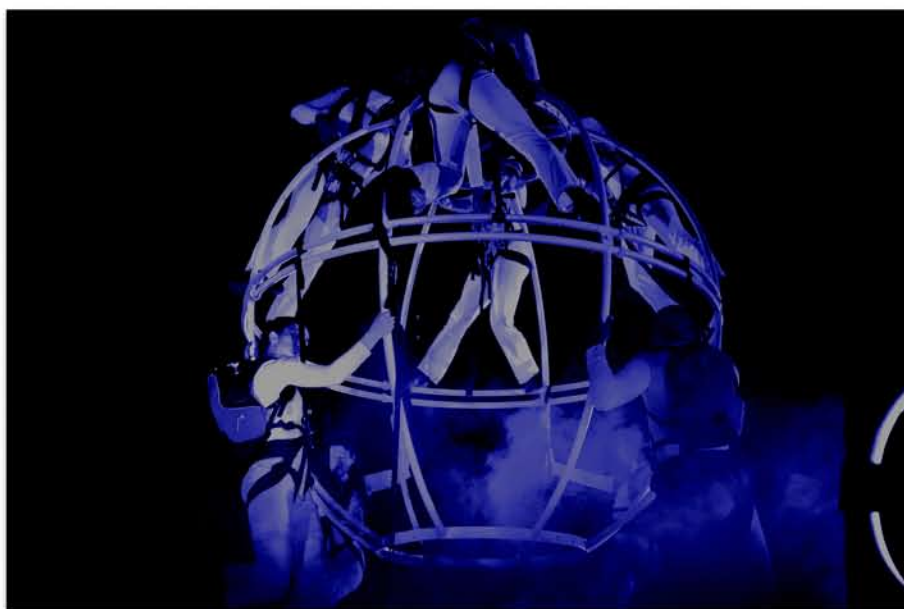

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Fotó: Tám László

Pécs, 2011. november – december

TARTALOM

KARÁCSONY

(Kiss Tamás összeállítása)

Visszatekintés az Egyetemi Orvosnapok
eseményeire

A Kari Tanács és a Doktori és
Habilitációs Tanács ülései

Dékány Miklósról emlékezünk

I. Szerzők Ünnepe *(Koller Ákos)*

Aranyanu díjat nyert el Scheig Viktória
(Hollódy Katalin)

Élen a PTE Általános Orvostudományi Kar
Melegh Andrea alkotóművész adománya

Kovács „Buddha” Tamás és Tábori
András alkotása a Gyermekklinika
falán

Kazay Endre Emlékérmét kapott Botz Lajos

TM tábor, 2011 őszi

(Pintér Barbara, Schrick Diána Zsuzsanna)

Bemutatkozik a Nemzetközi Oktatási Központ

(Álmosné dr. Kajdy Ella)

Az ÁOK-Kutatási Alap támogatásai

Magyar-horvát határmenti összefogás a jövő
biotechnológiai szakembereinek képzéséért

(Bognár Rita)

Az Acta Physiologica Hungarica sikere

(Balaskó Márta)

Élménybeszámoló

(Schrick Diána Zsuzsanna, Duga Zsófia)

Az Európai Diabetes Alapítvány támogatási
programjáról *(Soltész Gyula)*

A Magyar Tudomány Ünnepe

(König Marianna)

50 éve alakult a Magyar Biofizikai Társaság

(Lukács András)

Sikerős biotechnológiai oktatásfejlesztési
együttműködés

(Pongrácz Judit, Bognár Rita)

Erasmus oktatói csereprogram

(Molnár Annamária)

RÖVIDEN:

A Magyar Hypertonia Társaság XIX. Kongresszusáról; az MHT X. Nemzetközi Továbbképző kurzusról; a Collegium Ramazzini Kongresszusáról; hallgatói versenyről; gyógyszerhiányról; a Gyermekklinika Neuropszichiátriai Osztályának felújításáról és az új játzóter átadásáról; Munkácsy Utcai Esték; Gégeeltávolításon átesett betegek rehabilitációjáról.

Sürgősségi betegellátás *(Sárosi István)*

A műtét utáni fájdalomcsillapítás *(Bogár Lajos)*

Gasztróenterológusok kongresszusa

(Pár Alajos)

Intézeti hírek, információk

Írók, költők betegségekről és orvoslásról
(Örkény István: Az ember melegségre vágyik)

In memoriam

Pálffy György, Péley Iván, Németh Béla

Tisztelt Olvasók!

November 21-én, 95 évvel ezelőtt világítani kezdett egy újabb „vigasz-lámpás” a magyar irodalom egén, megszületett Pécs nevezetes fia, *Csorba Győző*. Ezért ebbe a lapszámunkba a költőtől választottam két rövid verset. Az egyik, a Karácsonytól Húsvétig már ráirányítja figyelmünket a hamarosan az otthonokban kigyulladó karácsonyi fényekre, az együtt töltött ünnep örömeinek megbecsülésére. *Wass Albert* gondolatébresztően szép meséjével kívánok Mindnyájuknak békés boldog karácsonyt és új évet.

Kiss Tamás
könyvtáros

A kék madár

Csak ötig tudni számolni
s összezavarni azután
csillagon holdon ámulni
ahogy legkisebb unokám

De okosodva kételkedve
mert bonyolódik a mese
s egyre higgadva mélyedve
gyerekszemmel már sohase

Kérdéseimre kérdeznek
még csak nem is bölintanak
és lassacskán megmérgeznek
a bokros értelmű szavak

Szárnyát lebbenti s elröppen
és meg sem áll a kék madár
s nyújtózik mind didergőbben
négy oldalannál hét határ

Ha mint a gyermek... Ó bár csak!...
De aki... Nincs már mit tegyek
És nem jöhet vígabb másnap:
lefelé lefelé megyek

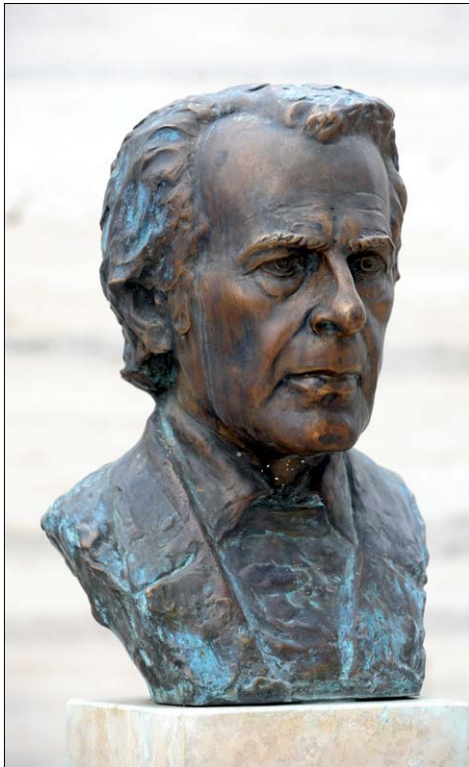
Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka és Bertók László leleplezik a költő 2004-ben avatott, a Tudásközpont nyugati oldalára át-helyezett szobrát, 2011. november 21-én.

Csorba Győző emlékszobája a Tudásközpont első emeletén. A fényképért köszönet Jancsik Patricia kolléganőmnek, a Csorba Győző Megyei - Városi Könyvtárban.

Fotó: Kálmándy Ferenc (MTI)

Fotó: Kálmándy Ferenc (MTI)

Karácsonytól Húsvétig

Három hónap s a születésből
lett keserves keresztalál már

A Golgotán egy csecsemőtest
tárja karját s hullatja vérét

s karjában és vérében alszik
millió matuzsálem-élet

Három hónap – egy szobazúgban
karácsonyfa-tűket találtam

megérték a csönd iszonyát hogy
Rómába mentek a harangok

Harminchárom év három hónap
itt nincs számtan és nincs idő sem

csak születés van és halál van
s nagy ok nagy cél nagy magyarázat

Csorba Győző mellszobra, Trischler Ferenc alkotása, visszakerült a róla elnevezett könyvtár mellé.

Wass Albert: Mese az erdőről

Tudnod kell, hogy amikor a Jóisten a világot megteremtette, és már mindennel készen volt, összehívta négy legkedvesebb angyalát, hogy szétossza közöttük a világ kincseit. Az igazi kincseket. Az egyiknek a jóságot adta, hogy szálljon le vele az emberek közé, és mindenkinek a szívébe lopjon egy darabot. A másiknak a szeretetet adta, a harmadiknak a békességet. Láthatod: igazi nagy kincseket osztott szét az angyalai között a Jóisten. És az angyalok leszálltak a kincsekkel a földre.

Minden emberhez odamentek, de az emberek lezárták a szíveiket óriási lakatokkal. Gyűlölet, irigység, rosszindulat és gonoszság vették körül a lakatokat, és Isten angyalai hiába mentek egyikőtől a másikig; a szívek nem nyíltak meg, és ők nem tehették bele ajándékaikat.

A Jóisten látta ezt, és nagyon elszomorodott. Mert tudta, hogy baj lesz az emberrel, háborúság lesz, nyomor és pusztulás. Házaikban gyűlölet lakozik majd, és jajgatástól lesz hangos a föld. És ahogy ott szomorkodott, egyszerre csak elébe állt a negyedik angyal és azt mondta:

– Nézd jó Istenem: odaadtad a jóságot, a szeretetet és a békességet, de nem érnek vele semmit az angyaltársaim, míg az emberek szíve zárva van. Add nekem az erdőket, és én majd megnyitom velük az emberek szívét.

– Próbáld meg – mondotta a Jóisten, és mosolygott, és ez a mosolygás olyan volt, mint amikor a Nap átsüt a felhőkön –, próbáld meg! Neked adom az erdőket.

Az angyal megköszönte szépen, mivel jól nevelt angyal volt, és már szállott is alá az erdők közé. Egy tisztásra leszállt és körülnézett. Mozdulatlanul és sötétben álltak kereken a fák, akárha nem is éltek volna.

– Van itt valaki? – kérdezte az angyal. De nem felelt senki.

– Van itt valaki? – kérdezte most már hangosabban, és erre előlépett a legmohosabb és legvastagabb bükkfa mögül az Öreg Csönd.

– Csak én – szólalt meg mély és rekedt hangon, és borzolt zuzmószakállából kirázott néhány apró csigát. Hosszú, szürke ködköpeny volt rajta, és a hangja azért volt olyan mély és rekedt, mert náthás volt szegény.

– Más senki? – csodálkozott az angyal.

– De igen – felelte az öreg –, itt vannak még a manók, a tündérek és itt van a vén boszorkány is valahol.

– Miért nem jönnek elő?

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás

Olvasószerkesztő Hollósi Tibor, szerkesztőségi munkatárs Kiss Tamás

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.

A hivatalos anyagok fotóit Verébi Dávid készítette, Czulák Szilvia gondozta.

A belíven Sebők Béla és Barthó Loránd téli fényképei.

Az öreg Csönd sóhajtott.

– Nincs semmi dolguk és azért zsémbesek és rosszkedvűek valamennyien.

Az angyal megcsóválta fejét, aztán tapsolt:

– Manók! Gyertek elő!

De semmi nem mozdult. Újra kiáltott az angyal, újra hiába. Ekkor megszólalt az öreg Csönd.

– Majd leányom, a Visszhang előhívja őket. Csak intett, s a háta mögül már elé is szökött egy kék ruhás kis lányka, fölszaladt a sziklákra, és végigkiáltott az erdőn: – Manók! Gyertek elő! Isten angyala szólít! Erre aztán nagy álmosan kezdtek előkecmeregni innen is, onnan is a nagyszakállú kismanók.

– Hol voltatok? – kérdezte tőlük az angyal.

– Aludtunk – felelték ásítózva –, nincs semmi dolgunk, hát aludtunk.

– Úgy? Nincs semmi dolgotok? Na, várjatok csak –, majd adok én nektek munkát! Azzal újra tapsolt:

– Tündérek! Gyertek elő! De azok bizony nem jöttek. Az angyal intett föl a sziklára, s a Visszhang kiáltozni kezdett, azon nyomban: – Tündérek! Isten angyala szólít!

Hát erre aztán jönni is kezdtek, innen, onnan szállingóztak elő, de durcásan, rosszkedvűen, kisírt szemekkel.

– Hát nektek mi bajotok van? – nevette az angyal, amikor meglátta őket.

– Nincs lakásunk – szípozták panszokodva –, az odvas fákbá, sziklák üregeibe már beköltöztek a manók. Nekünk nem maradt hely. Fáradtak vagyunk, és nincs hova lefeküdjünk, fázunk és nincs mivel betakaróznunk. És sírtak, sírtak keservesen

– No, ne sírjatok – mosolygott rájuk az angyal –, mindjárt gondoskodom rólatok is. De előbb látni akarok mindenkit. A boszorkány hol van? Azzal intett a Visszhangnak, s az kiáltozni kezdett a boszorkánynak. Jött is nagy bosszúsán. Előtte járt a Kőd, mögötte kígyók kúsztak a nyirkos mohában. Morogva és sántikálva jött, mint a boszorkányok mindig, ha zavarják őket. Rosszkedvű volt. Ráncos ábrázatán, hosszú, görbe orrán harag és bosszúság sötétlett. Egyetlen nagy, hegyes foga mérgesen vicsorgott elő szájából, ahogy dohogott:

– Mit zavartok? Mi bajotok van? Most csinálom a mérges gyökereket! Most gyúrom a mérges bogyókat! Most keverem a mérget a kígyók fogának! Mit akartok tőlem?

Nézte az angyal a hajlott hátú, csúnya, vénséges vén boszorkányt és kacagott.

– Sok dolgod van, látom – mondta kacagva –, hát ide figyelj! Itt az erdőn én parancsolok, megértetted? Mérges bogyódat, mérges gyökereidet gyárthatod. De megparancsolom, hogy minden mérges gyökeret megmutass a tündéreknak! Értetted? Ti pedig, tündérek, vigyáztok arra, hogy senki az erdő népéből ezekhez ne nyúljon. Érted, boszorkány? Értitek, tündérek?

A boszorkány morgott valamit, és bosszúsán visszasántikált az erdőbe. Előtte kúsztott a Kőd, mögötte csúsztak-másztak a kígyók. A tündérek pedig megígérték, hogy vigyázni fognak. (És ez még ma is így van. Azóta is egyre ülteti a vén, gonosz boszorkány a mérges gyökereit, és itt-ott felaggatja mérges bogyóit a fákra és bokrokra. De senki az erdő népéből nem nyúl ezekhez, mert a tündérek betartják a parancsot és mindenkit figyelmeztetnek, aki egy ilyenhez közelít. Azért ha egyedül jársz az erdőn, és ismeretlen bogyókat találsz, kérdezd meg előbb a tündéreket, mielőtt szádba vennéd őket. Ők majd elmondják neked, hogy ehetők-e. Ha hallgatnak, akkor tudnod kell, hogy azok a bogyók a vén, sánta boszorkánytól származnak. Tudniillik, a boszorkány is csinált egy varázslatot, mégpedig azt, hogy ha az ilyen bogyókhoz egy gyermek közeledik, a tündérek egyszerre elfelejtik az emberi beszédet. És ez egy nagyon komoly varázslat. A tündérek nem tudnak téged ilyenkor megszólítani, még csak kiabálni sem tudnak. Csak elkezdenek sírni a virágok kelyheiben vagy a fák mögött. Sírnak, mert szeretik a gyerekeket, és tudják, hogy ezektől a bogyóktól rettenetes hasfájást kapsz. Tehát figyelj jól, hogy meghalljad őket, és ne egyél ismeretlen bogyókat!)

Így történt ez tehát a boszorkánnyal. Visszasántikált az erdő legsötétebb sűrűjébe, és az angyal ott maradt a tisztáson a tündérekekkel és a manókkal, az öreg Csönd bácsival és az ő vidám, szőke, kék szemű leánykájával, akinek Visszhang a neve. És hozzákezdett az erdő megszüpítéséhez. Ruhája ráncaiból előrázta a szellőt és elindította, hogy tanítsa meg beszélni a fákat. Aztán elővette zsebéből a virágokat és telehintette velük a rétet. (Láthatod, elég nagy zsebe volt az angyalnak, jó sok virág befért. Igazán sok. Éppen annyi, amennyit ma is megtalálsz az erdőszélen és a réteken és azokon a kis napos tisztásokon, melyeket szerteszét megtalálsz az erdő között.)

– Így – fordult az angyal a tündérekekhez, mikor már minden virág a maga helyén állott – mindegyikötök beköltözhet egy virágba.

Egyszeriben jókedvűk lett a tündérekeknek. Mindegyik talált szállást magának. Egyik a harangvirágba bújott, másik a margaréta kelyhére heveredett, harmadik beköltözött a tárnics kék tölcsérébe, a negyedik a piros lángvirágba, ötödik a kikericsbe és így végig. Valamennyi tündérnek jutott egy-egy virág.

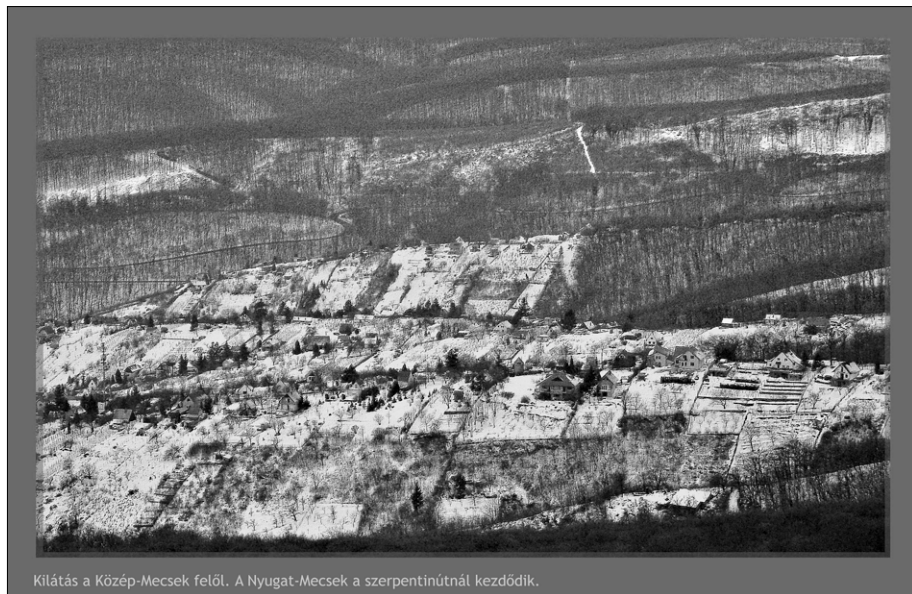
– Most pedig – mondotta az angyal, mikor elkészültek ezzel – tanítsátok meg a madarakat énekelni! Ez a ti foglalkozásotok. A tündérek pedig szétbentek, hogy megkeressék a madarakat. És elkezdett az erdő fütyölni, énekelni, búgni, csivitelni.

– Így – mondotta az angyal meglepődötten –, és most ti, rest manónépség, eredjetekek és tanítsátok meg az állatokat dolgozni. Mindegyiket a maga mestersége szerint. Ez legyen a ti dolgotok.

A Jakab-hegy a Kis-Tubes felől. Szemben a "Szörnye-völgy", tőle balra a "Páprágy-völgy"

Tetszett ez a játék a manóknak, és egyszeribe szerte is futottak, hogy megkeressék az állatokat és megtanítsanak nekik mindent, amit egy jól nevelt állatnak tudnia kell, kinek-kinek a maga mestersége szerint. Az angyal pedig lassan fölsétált a sziklákhöz, melynek tetején a Visszhang lóbálta a lábát és onnan nézett le az erdőkre. És látta, hogy jól megy minden. A Szellő járta a fákat és a fák beszélni tanulták az erdő nyelvét. A madarak szorgalmasan gyakorolták a maguk dalait, az állatok igyekeztek ellesni mindent a manóktól, amire mesterségükhöz szükségük lehetett. És minden manó és minden tündér végezte hűségesen a maga dolgát. Az öreg boszorkány is ott volt valahol a sűrűségben, valahol a sötét és nyirkos sziklakatlanok között, a Köddel együtt. Mérges gyökereit ültette, vagy főzte a mérget a kígyók fogához, ahogy azt már általában a boszorkányok szokták. Nem látszott onnan fentről, de egészen bizonyosan ott volt ő is.

Kilátás a Közép-Mecsek felől. A Nyugat-Mecsek a szerpentinútnál kezdődik.

És ott állt a Csönd is, az öreg, valamivel távolabb, a szikla alatt. Szürke köpenyét ráterítette a fákra, és hosszú zuzmószakállából egyenként másztak elő az apró kis csigák.

Az angyal körülnézett. És ahogy ott állt, érezte, hogy valami még hiányzik. És akkor meglátott a szikla mögött egy kis árva, zöld ruhás tündért.

– Hát te kicsoda vagy? – kérdezte meglepődve. A kis, zöld ruhás tündérke lehajtotta a fejét.

– Én senki sem vagyok – sóhajtotta búsan –, mert nekem még nincsen nevem.

Az öreg Csönd fölmordult ott hátul:

– Hagyd! – dünyögte bosszúsan. – Az én kisebbik leányom ez. Olyan haszontalan, hogy semmire sem tudom használni. Ha rábírom a csigákat, szétszaladnak. Ha rábírom a mohát, elszárad. Még a Ködöt

sem tudja megőrizni a réteken. Csak mesélni akar folytonosan, és én azt nagyon unom. Én szeretem, ha mindenki hallgat. Na, de ezek az én leányaim; nem is jó beszélni róluk!

– Úgy? – nézett az angyal kíváncsian a zöld ruhás kis tündérkére. – Aztán miről tudsz mesélni?

– Mindenről! – csillant fel a tündérke szeme. – Fákról és felhőkről, madarokról és állatokról... Arról, amikor lemegy a Nap, és arról, amikor fölkel a Hold, és ezüstport szítal a fák tetejére. – Várj csak – mosolygott az angyal –, várj csak egy kicsit! Azzal lehajolt és megérintette a sziklát. És abban a pillanatban csillogva gyöngyözött elő a kövek közül a víz azon a helyen.

– Neked adom a forrást és a patakot – mondotta az angyal –, mesélhetsz és játszatsz vele örökkön-örökkéig, és soha senki meg nem háboríthat. Jó lesz így?

A kis, zöld ruhás tündér abban a szempillantásban beleszökött a forrás vizébe, tapsolt és kacagott, és szökdelt lefelé a kövek között, a fák között, csodálkozó réteken és álmodó tisztásokon át. Kacagott és mesélt, mesélt, mesélt. A köveknek a fákról, a fáknak a kövekről, a madaraknak a virágokról, a virágoknak a madarokról. Surrant, csilingelt, dalolt, fecsegett, szökdelt és tréfált, és közben csodálatosan szép és titokzatos meséket mesélt az erdőről. A fák mosolyogni kezdtek, a kövek kacagtak, a virágok vidáman bólogattak a tisztásokon, és szirmaikra kiültek a virágtündérek, hallgatni a mesét. (És azóta is egyre mesél. Ha egyszer az erdőn jársz, és rábukkansz valahol egy patakra, ülj le melléje csöndesen és figyelj. Nagyon csöndes légy, és akkor hallani fogod a kis, zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízben. Ha pedig jó füled van, és értesz az erdő nyelvét, akkor meghallgathatod azokat a csodaszép meséket is, amiket ilyenkor elmond a fáknak.)

Tehát így történt ez akkor. Az erdő kacagott és kacagtak a fák, virágok, rétek. Kacagtak a manók és a tündérek, és fent a sziklák on a Visszhang. Csak a vén Csönd bácsi nem kacagott, hanem megrázta haragosan hosszú zuzmószakállát, úgyhogy a kis csigák alig tudtak megkapaszkodni benne; összehúzta köpenyét, és messzire elvonult onnan, az erdő legsötétebb mélyére, mohos fák és még mohosabb sziklák közé.

– Így – mondotta az angyal, mert tetszett neki, hogy az erdő megéledt –, így most már rendben van minden.

Az erdő pedig élni kezdett. Úgy éppen, ahogy ma is él. A Szellő, akit az angyal a ruhájából kirázott, járta a fákat és a fák suttogva beszélgettek egymással. Úgy, mint ma is, éppen úgy. Vén fák odvában, sziklák üregeiben, bozótok sűrűjében matattak a manók, s tanították az állatokat arra, amit tudni jó és hasznos. Úgy, mint ma is, éppen úgy. Tisztásokon, rejtett nyiladékok napfoltjain virágok nyíltak, s minden virágban egy-egy tündér lakott, és gondoskodott arról, hogy minden madár megtanulja a maga dallamát, és senki az erdő népéből mérges bogyót és mérges gyökeret ne egyék. Tudod olyat, amit a vén, sánta boszorkány készít. Énekeltek a madarak, és mesélt a forrás, a Visszhang meg ült a sziklán halványkék ruhában, és lógatta a lábát. Úgy, mint ma is, éppen úgy.

És az angyal látta, hogy szép az erdő. És ekkor elindult és megkereste három társát. A Jóság angyalát, a Szeretet angyalát és a Békesség angyalát.

– Gyertek – mondotta nekik –, az erdő majd kinyitja az emberek szívét, és lesz hely benne a ti kincseiteknek.

És elvitte őket a legszebb tisztásra, amit azóta is Angyalok Réjtjének neveznek. Aztán várták az embereket.

És jött az első. Jött, de hiába daloltak a madarak, hiába virágoztak a virágok, hiába susogtak a fák; az ember nem látott és nem hallott meg mindezekből semmit. Fejszét fogott. Levágott egy fát és elment vele. A szíve nem nyílt meg egyetlen pillanatra sem. Rontóember volt, ebből a fajtából való. Rontóember.

Az angyalok elszomorodtak, amikor látták, hogy hiába szép az erdő, a Rontó-ember nem lát meg belőle semmit. Megsíratták szegényt, mikor elment. És ez volt az első harmat a földön. Az esti harmat. Aztán jött a második ember. Jött és ő sem látott meg semmit az erdőből. Vakon és süketen haladt a maga útján, fejét lehajtva hordta, és száraz ágakat gyűjtött. Száraz ágakat az élő, zöld, csodaszép erdőben. Az ő szíve sem nyílhatott meg. Jött, elment. Gyűjtő-ember volt, abból a fajtából való. Gyűjtő-ember. Az angyalok megsíratták, még jobban, mint az elsőt. És ez volt az erdőn a második harmat. A hajnali harmat.

Búsán álltak az angyalok a tisztás közepén és sírtak. Sírták az embereket, akik nem látják meg a szépet. Sírtak a fák is, sírt a Szellő. Sírtak a virágok és a tündérek a virágokban. A patak is sírt, és a Csönd is.

És ekkor jött a harmadik ember. Jött, megállott a tisztás szélén, és meghallotta sírni az erdőt. Meglátta a virágokat, a fákat. Meghallotta a Csöndet és a patakot. És azt mondta halkan

– Milyen szép... És abban a pillanatban lehullott a szívéből egy nagy, rozsdás lakat.

Akkor kelt föl a Nap. Kacagó sugarai aranycsikókon nyargalták végig az erdőt. Szempillantás alatt fölszáradt a harmat. Szétfoszlottak a ködök. Ragyogott a kék ég, ragyogtak a fűszálak. Egy sárgarigó éppen felröppent a legmagasabb fenyő tetejére, és vidámat, nagyot fütyentett. És erre egyszerre megszólalt minden madár. Kacagtak a virágok és kacagott a patak. Tündérek táncoltak a fák alatt, bukfencet vetettek örömiükben a manók. A Szellő megcsiklandozta a fák leveleit, és fent a sziklán tavaszillatú madárdalokat énekelt a visszhang.

– Milyen szép! – mondotta még egyszer az ember.

Az angyalok pedig odaléptek hozzá, és nyitott szívének adták kincseiket.

Az égen fönt magasan, fehér felhőhajón a Jóisten ült maga. Bárányfelhőket pőfékelt nagy, kék pipájából, és lemosolygott a földre. Így volt ez, kisleány, így van azóta is.

Háromféle ember él a világon: Rontó-ember, Gyűjtő-ember és Látó-ember. Te Látó-ember leszel, ugye?

Ha majd az erdőre kímégy, figyelve járj és lábujjhegyen. Ahogy a fák alá belépsz, és felrebben előtted az első rigó: akkor már tudnod kell, hogy az erdő észrevett.

Meghallhatod, ahogy a szellő a fák között oszon, és a fák susogva beszélnek. És akkor már tudni fogod, hogy ezt a szellőt az angyal rázta elő köpenye ráncaiból. A manókat is hallhatod, ha jól figyelsz: surrannak, matatnak, topognak itt-ott a sűrűben. Sok dolguk van, hisz tudod, ugye?

A virágokat is láthatod majd, és minden virág kelyhéből egy tündér les rád. Figyelik, hogy Rontó-ember vagy-e. Azoktól félnek.

De te Látó-ember leszel, és a tündérek azt hamar észreveszik. Kiülnek a virágok szirmaira, és kedvesen rád kacagnak. Akkor már a patakot is meghallod, mert neked mesél csodálatos meséket az erdőről.

Csőnd bácsi, az öreg, ő csak a fák közül vagy egy szikla mögül les rád. A vén, sánta boszorkányt szintén nem láthatod, mert elrejtőzik a legsötétebb sűrűség mélyére. Csak a mérges bogyókról tudhatod majd, hogy ott járt valahol. Kacagsz vagy énekelsz? A Napsütötte sziklacsúcson egy kék ruhás leányka ül, lábait lóbálja, és hangodra vidáman visszakacag. Te már tudod, ki ő. Csönd bácsi nagyobbik leánya és Visszhang a neve.

Menj bátran, minél mélyebbre az erdők közé. A fák alatt itt-ott még látod majd a harmatot, ahogy megcsillan a fűszálak hegyén. Jusson eszedbe, hogy az angyalok könnye ez. Angyaloké, akik sokat sírnak ma is, mert annyi sok embernek marad még zárva a szíve a szép előtt.

De miattad nem sírnak már. Mosolyognak, ha meglátnak jönni. Mosolyognak a fák is. A virágok legszebb ruháikat öltik magukra, és megdobálnak puha, láthatatlan illatlabdákkal. Minden olyan szép, puha, tiszta és illatos körülötted. Mint a mesében.

Csak mégy, és arra gondolsz, hogy szép. Semmi mást, csak azt, hogy szép. A virágok, ahogy nyílnak. A fák, ahogy susognak a szelőlével. A forrás, ahogy mesél. És a madarak és minden.

És ahogy mégy, céltalanul, egyik tisztásról a másikra, valahol megleled az Angyalok Rétyjét.

Nem tudod, hogy ez az, mert az angyalokat nem láthatja a szemed. Csak annyit érzel, hogy csodálatos. És megállsz. És abban a pillanatban megnyílik a szíved, és az angyalok észrevétlenül melléd lépnek és kincseikkel megtöltik a szíved. A legnagyobb kincsekkel, amik csak vannak az ember számára: a Jóság, a Szeretet és a Békesség.

Egy nagy, csillogó felhőn a Jóisten ül, bárányfelhőket pőfékelt nagy, kék pipájából, és jószágon alámosolyog.

Ha visszatérsz újra az emberek közé, a Rontó-emberek, a Gyűjtő-emberek közé, és ha gonoszak hozzád, te mégis jóval viszonzod gonoszágukat, szeretettel vagy mindenki iránt, és az élet legnehezebb pillanataiban is derű és békesség lakik a szívedben: csak akkor sejtik meg, hogy az Angyalok Rétyjén jártál, kisleány.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2011. október 19.

1. Nem önálló tanszékvezetői pályázatok véleményezése

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a tanszékvezetői pályázatokat.

Név	Igen	Nem	Tart.
<i>Dr. Adamovich Károly</i> Gyermek Intenzív- és Sürgősségi Tanszék	87	2	1
<i>Dr. Bán Ágnes</i> Konzerváló Fogászati és Parodontológiai Tanszék	81	2	7
<i>Dr. Ertl Tibor</i> Neonatólogiai Tanszék	87	1	2
<i>Dr. Gömöri Éva</i> Neuropathológiai Tanszék	89	0	1
<i>Dr. Hollódy Katalin</i> Neuropszichiátriai Tanszék	85	1	4
<i>Dr. Huszár András</i> Foglalkozás- és Munkaegészségügyi Tanszék	71	12	7
<i>Dr. Illés Tamás</i> MSI Ortopédiai Klinikai Tanszék	46	34	10
<i>Dr. Illés Zsolt</i> Klinikai és Kísérletes Neuroimmunológiai Tanszék	87	0	2
<i>Dr. Janszky József</i> Klinikai Neurofiziológiai és Epileptológiai Tanszék	88	0	2
<i>Dr. Mester Sándor</i> MSI Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszék	17	57	14
<i>Dr. Molnár Dénes</i> Általános Gyermekgyógyászati Tanszék	87	1	2
<i>Dr. Nagy Ákos</i> Orális Diagnosztikai Tanszék	75	7	8
<i>Dr. Pótv László</i> Orvosi Statisztikai és Informatikai Tanszék	79	8	3
<i>Dr. Sipos Katalin</i> Igazságügyi Hemogenetikai Tanszék	79	5	6
<i>Dr. Tornóczky Tamás</i> Orális Pathológiai Tanszék	88	0	2
<i>Dr. Várhidy László</i> MSI Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszék	78	4	8

2. Címzetes egyetemi tanári cím adományozása

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel terjeszti a Szenátus felé a címzetes egyetemi tanári előterjesztést.

Név	Igen	Nem	Tart.
<i>Dr. Ines Drenjancevic</i> dékánhelyettes	83	2	5

3. Címzetes egyetemi docensi cím adományozása.

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel terjeszti a Szenátus felé a címzetes egyetemi docensi előterjesztéseket.

Név	Igen	Nem	Tart.
<i>Dr. Kovács Imre</i> főorvos	83	2	5
<i>Dr. Nagy Zsuzsanna</i> főorvos	86	3	1

4. A PTE ÁOK Habilitációs Szabályzatának módosítása

Az egyetemi javaslatnak megfelelően a Kari Tanács szavazott arról, hogy *dr. Seress László* professzor legyen tagja a Kari Doktori és Habilitációs Bizottságnak.

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egy tartózkodással elfogadta a PTE ÁOK Habilitációs Szabályzatának módosítására tett javaslatot.

5. A 2012-13. tanév tantervének módosítása

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE ÁOK 2012-13. tanévben érvényes tantervére tett javaslatot.

2011. november 24.

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a szervezeti egységvezetői pályázatokat.

Név	Igen	Nem	Tart.
<i>Dr. Battyáni István</i> Radiológiai Klinika	90	1	3
<i>Dr. Biró Zsolt</i> Szemészeti Klinika	83	9	2
<i>Dr. Bogár Lajos</i> AITI	91	2	1
<i>Dr. Dóczi Tamás</i> Idegsebészeti Klinika	92	2	0
<i>Dr. Fekete Sándor</i> Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	92	0	2
<i>Dr. Jancsó Gábor</i> Sebészeti Oktató és Kutató Intézet	90	0	4

Dr. Kálai Tamás Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	90	1	3
Dr. Mangel László Onkoterápiás Intézet	91	0	3
Dr. Menyhei Gábor Érsebészeti Tanszék	94	0	0
Dr. Nyitrai Miklós Biofizikai Intézet	93	1	0
Dr. Perjési Pál Gyógyszerészi Kémiai Intézet	92	0	2
Dr. Rébék-Nagy Gábor Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet	91	2	1
Dr. Sárosi István Sürgősségi Orvostani Tanszék és Betegbefogadóhely (1 érvénytelen)	46	22	25
Dr. Szabados Sándor Szívgyógyászati Klinika	94	0	0

Dr. Tóth Kálmán I. sz. Belgyógyászati Klinika	86	3	5
Dr. Verzár Zsófia Sürgősségi Orvostani Tanszék és Betegbefogadóhely	53	24	17

Az Általános Orvostudományi Kar SZMSZ-ének módosítása

Határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel terjeszti a Szenátus felé az ÁOK SZMSZ módosításáról szóló előterjesztést.

Támogatja-e a jelenlegi Klinikai Központ és az ÁOK egységes struktúrába történő visszaállítását?

Igen	Nem	Tart.
68	21	2

EGYETEMI ORVOSNAPOK

Karunk talán egyik legjelentősebb ünnepe az évente megrendezésre kerülő Egyetemi Orvosnapok, melyet idén október 21-22-én tartottunk a Dr. Romhányi György Aulában. Előző számunkban részletesen beszámoltunk az eseményekről, bemutattuk a Pro Facultate Medicine kitüntetésben részesült munkatársainkat, közzöltük dr. Miseta Attila dékán köszöntőjét, a sok évvel ezelőtt végzett arany, gyémánt-, vas- és rubindiplomás orvoskollégák, és a hallgatói, oktatói kitüntetések, elismerések elnyertek névsorát.

Az alábbiakban közöljük dr. Csaba Imrénének az arany- és gyémándiplomások nevében elmondott köszönő szavait.

Igen tisztelt Rektor Úr, Dékán Úr, Egyetemi Tanács, Hölgyeim és Uraim, kedves Kollégák!

Engedjék meg, hogy mindenekelőtt megköszönjük ezt a megtisztelő kitüntetést, amit életünk alkonyán a becsületben eltöltött dolgozó évek után, doktorrá avatásunk 60. évfordulóján kaptunk. Az 1951-ben diplomát kapott 127 hallgató közül azok vannak most jelen, akik egészségesek és még élnek. Mi, akik 1945-ben és azok, akik korábban kezdték meg, de a világháború miatt velünk folytatták tanulmányaikat az akkor még Pécsi Magyar Erzsébet Tudományegyetem Orvosi Fakultásán. Büszkék vagyunk arra, hogy a II. világháborút követő néhány hónap után a megújult egyetemünkön – elfelejtve a háború borzalmait, a hadifogságot és a koncentrációs tábor szenvedéseit – egy igen nehéz időszakban is maximumot tudunk nyújtani a tanulásban.

Kiváló tanítómestereink voltak: *Ángyán János* belgyógyász és kísérője, a beteghordó *Polonyai* úr, *Boros Béla* szemész, *Cholnoky László* kémikus, *Donhoffler Szilárd*, aki kiváló belgyógyász volt, majd rehabilitációja után a Kóréletlani Intézet megalapítója és vezetője lett. *Entz Béla*, aki eredeti megfigyeléseket tett a *Treponema pallidum* okozta szifilisz témakörében, és aki a Nagy Lajos Kollégium igazgatója és a hallgatók szociális támogatója volt. *Ernst Jenő*, a biofizika megteremtője, egyetemünk szellemi irányítója, szürke eminenciása és kísérője *Imre* bácsi, az örök pedellusa. *Kerpel-Fróniusz Ödön* nemzetközi híru gyermekgyógyász, *Környey István*

az idegsebészet megszervezője. *Lajos László* iskolateremtő szülész, és az ugyancsak iskolateremtő *Lissák Kálmán*, az élettan professzora, akinek tanítványai, a korán elhunyt *Grastyán Endre* akadémikus és *Endrőczy Elemér* évfolyamtársaink voltak. *Mansfeld Géza*t Budapestre, az élettanra nevezték ki. *Melczér Miklósnak* nemcsak történelemmel színezett bőrgyógyászati előadásai voltak felejthetetlenek, de *Vereby* professzor váratlan halála miatt anatómiát is oktató, és kiváló rajzkészségéről tett tanúbizonyságot.

Szentágothai János vette át igen fiatalon az anatómia oktatását. Kiváló, világhírű kutatógárdát nevelt, ennek tagja Mess Béla is. A professzor felesége is rendszeresen részt vett előadásain. Méhes Gyula a gyógyszerteran professzora volt. Neuber Ernő váratlan halála miatt Schmidt Pál vette át a sebészetet. Oravetz Pál a fogászati klinika megalapítója volt, Rauss Károly a mikrobiológia mellett az immunológia oktatásának kezdeményezője. Beöthy Konrád az igazságügy szigorú professzora és az Anatómia Intézet ugató kutyáinak elnémítője. Csaknem valamennyiük akadémikus, nemzetközileg elismert tudós volt.

1945-ben nem volt felvételi vizsga, csaknem kétszáz hallgatót vettek fel, és ebből hetvenet avattak orvosá. A tehetség és a szorgalom szelektált. A háború miatt sokan évet vesztek, vagy mint keresztfélévesek hallgatták a szemesztereket. 1945-ben néhányan más szakmát szakítottak félbe (bölcsezi, jogi, katonai, mérnöki, teológiai fakultáson), és az orvosi fakultáson kezdték meg tanulmányaikat.

Évfolyamtársaimat az egymásra utaltság örök barátokká kovácsolta az egyetem hat éve alatt. E szoros kötelék a mai napig tart. Évenként a családtagokkal és az elhunytak hozzátartozóival rendszeresen találkozunk. Úgy gondolom, hogy e szoros baráti kötelék az oka, hogy ma is ilyen sokan jöttünk össze.

Mi még villamoson közlekedtünk a szétszórta klinikai telepekre és hallgattuk az előadásokat, ennek ellenére a tantermek minden előadásnál katalógus nélkül is zsúfolásig teltek voltak. Még a tanterem lépcsőin is ültek. A zuhogó esőben is eljöttek, időnként vasúti hordárok targoncán vitték át a hallgatókat az út túlsó oldalára.

A professzorok szigorúak, de igazságosak voltak. Az órák közötti szünetekben vitattuk meg az előadásban hallottakat. Nem véletlen, hogy kollégáim közül számos egyetemi tanár és elismert kutató és osztályvezető főorvos került ki.

Meghitt szórakozásra is jutott idő. Az egyetemi bálakat minden évben a római katolikus körben tartottuk. Az akkor divatosá vált lovacska tánc miatt a mennyezet majdnem leszakadt, ez a terem most a Csontváry képeknek ad helyet. Főszerzői közé tartoztak évfolyamtársaink is.

Tisztelt Rector Úr, Dékán Úr, Tanári Testület, Hölgyeim és Uraim! Kívánjuk, hogy megújuló egyetemünkön a jövő hallgatói sikeresen folytassák tanulmányaikat, legyenek büszkéik oktatóikra, és tegyék magukévá az önzetlen, töretlen, a betegek gyógyításában és a betegség megelőzésében elvárható hivatástudatot!

Dr. Csaba Imre

Dr. Lajos László

Az 56-os emléktábla koszorúzése

Az Orvosnapokon avattuk fel Lajos László és Kiss Tibor professzoroknak a Dr. Romhányi György Aula oszlopain elhelyezett domborművét.

Lajos László professzor domborművének avatásán elhangzott, munkásságát méltató beszéd (dr. Szabó István)

Tisztelt Lajos professzor Családja, tisztelt Tanári Testület, Elnökség, Hölgyeim és Uraim!

Dr. Lajos Tamás (USA), Lajos Judit, Lajos László és családja

Dr. Szabó István professzor

Lajos professzor úr 1904. október 21-én született Pécsen. 1928 augusztusában került a Pécsi Orvostudományi Egyetem Női Klinikájára. Tudományos munkássága alapján a „Terhesség és szülés kórtana” című tárgykörből magántanári kinevezést kapott. 1945-ben a Női Klinika megbízott vezetője lett. 1946 áprilisában egyetemi tanárrá és a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatójává nevezték ki, amit nyugdíjba vonulásáig, 1975. június 30-ig megszakítás nélkül vezetett. 1947-49 között az Orvostudományi Kar dékáni tisztségét töltötte be. 1975. szeptember 28-án adta vissza életét a teremtőnek.

Igazgatása alatt a klinika jelentős fejlődésen és strukturális átalakuláson ment keresztül. Megújult a klinika laboratóriuma, bővült az intézet nagy operatív forgalmat lebonyolító műtőtraktusa, megépült a sugárterápiás osztály, a telecobalt részleg és a közel 200 személyes, minden igényt kielégítő tanterem, amely az orvostanhallgatók korszerű oktatásának feltételeit biztosította.

Sütő András szavai szerint: „*az igazi tudós lámpást tart a kezében, amellyel messze világítóan mutatja az utat.*” Azt is hozzátesszi: „*a fényből magára esni kevés sugarat, kevés fényt enged.*” Minél nagyobb tudós valaki és minél több bölcsességgel szemléli a környezetét, annál nagyobb alázattal viseltetik a hivatása iránt. Ez az alázat egyben méltóságot is jelent. Alázat és méltóság. Ez jellemezte Lajos professzor urat. Mindent megtett azért, hogy a fény a klinikán dolgozó orvosokra, munkatársaira essen. Megosztotta tapasztalatait, tudását velünk. Tudjuk azt, hogy „*aki tudását megosztja velünk, a legtöbbet adja, amit ember adhat.*”

Szilárd következetességgel irányított, a lazaságot nem tűrte meg. A határozott, szigorú, fegyelmet követelő vezető egységbe fogta össze a klinikát. Iskolateremtő egyéniség volt. Számos olyan tulajdonsággal rendelkezett, ami csak igazi tanítómesterekre jellemző. Professzorokat, főorvosokat nevelt, akik nem csak itthon, hanem külföldön is megállták a helyüket,

őregbítve a klinika hírnevét.

Szenvedélyes kutató volt. Kiemelkedő eredményeket ért el. Az irányítása alatt folyó kutatómunka főként a szülészeti és nőgyógyászati endokrinológia fontosabb problémáit érintette. Külön hangsúlyt kapott a choriális tumorok patogenezisének és terápiájának vizsgálata. Tisztázta ezek endocrin hátterét, és 1975-ben gyógyításukra igen eredményes antimetabolit, úgynevezett csapásterápiát vezetett be elsőként a világon, melyet a nemzetközi irodalomban is elsőként publikált. (Csak csendben jegyzem meg, hogy az ezt követően megjelent magyar közlemények elfelejtettek rá hivatkozni.)

Kitűnő előadó volt. Nemcsak tudományos konferenciákon tartott igen kiemelkedő előadásokat, hanem nagy gondot fordított a medikusoknak tartott előadásaira és demonstrációkra is. Az egyetemi tanár egyik legfontosabb feladatának a tanítást és az ifjúság nevelését tekintette. A tudományos és közéleti tevékenységében szerzett érdemeiért több elismerésben részesült. (Népköztársaság Érdemérem Arany Fokozata, A Felsőoktatás Kiváló Dolgozója, Kiváló Orvos, Kiváló Feltaláló címek tulajdonosa, majd 1975. július 1-jével, nyugdíjbavonulása alkalmából a Munka Érdemrend Arany Fokozatával tüntették ki.)

Lajos professzor rendszerességre, a betegekkel szembeni alázatra szoktatott bennünket. Példát mutatott a gyógyító orvos kimeríthetetlen humánumból az orvoskutató hitéből, alázatából. Hivatása, a betegek iránti szeretete, a magával szemben támasztott etikai normái tették mindannyiunk példaképévé. Sohasem felejtettem el tanítását, amit mindig vallott: „*embernek lenni mindig, minden körülmények között.*” Emlékére 2001-ben mellszobrot csináltattunk, és régi tanítványainal együtt felavattuk, melyet a klinika előterében, a tanterem mellett helyeztünk el, hogy jelenléte figyelmeztetően hasson, élete példaképpül szolgáljon a medikusok, a leendő orvosok, az utókor számára.

Személyisége, munkássága sokat jelentett és példaértékű volt a

nőgyógyász társadalomnak. Lajos professzor minden idők egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb magyar nőgyógyász professzora volt.

„Amit másokért teszünk, az fennmarad mindörökre, amit magunkért, az elmúlik velünk együtt.”

Lajos professzor mindig csak másokért tett, szívvel lélekkel és hihetetlen tudással. Hálát adok a sorsnak, hogy mellette dolgozhattam, tanítványa lehettem és büszke vagyok arra, hogy az általa vezetett klinikán, ahova ő hívott meg, intézetvezető professzor voltam.

Wass Albert írja:

„És léssen csillagfordulás megint, miként hirdeti a biblia:

megmérték az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
De a kő marad.”

Goethe szavaival élve: „Hiszen addig él az ember, amíg emlékeznek rá.”

Biztos vagyok abban, hogy Lajos professzorra örökké fog emlékezni nem csak a nőgyógyász-társadalom, hanem mindazok akik ismerték. Köszönet illeti az egyetem vezetését Lajos professzor domborművének az elhelyezéséért. A dombormű emlékeztessen bennünket és törekedjünk a betegekkel, az édesanyákkal szembeni alázatra és emberi méltóságra, ami őt, Lajos professzort jellemezte.

Kiss Tibor professzorról dr. Szilágyi Károly emlékezett meg.

Dr. Kiss Tibor 1922-2009

Dr. Kiss Tibor 1922. augusztus 20-án született Budapesten. Egyetemi tanulmányait Halle-ban és Budapesten végezte. 1945. március 31-én avatták orvosdoktorrá Halle-ban, majd 1946. december 16-án a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1941-től a budapesti Anatómiai Intézetben, majd 1947-től 1951-ig a pécsi Anatómiai Intézetben Szentágothai János mellett dolgozott. Sebészetből, traumatológiából, érsebészetből szakvizsgázott. 1951-ben a pécsi II. sz. Sebészeti Klinikára került Kudász József professzorhoz, majd az I. sz. Sebészeti Klinikán dolgozott Póka László professzor mellett 1959-től. 1969-ben a POTE II. sz. Sebészeti Klinika igazgatójának nevezték ki, 1979-től pedig átvette az I. sz. Sebészeti Klinika igazgatását is, és pályája végéig, 1992-es nyugdíjba vonulásáig mindkét klinikát vezette. 1985 és 1991 között a POTE rektorhelyettesi teendőit is ellátta.

Anatómusként a szimpatikus idegrendszer kutatásával foglalkozott, disszertációját is e témakörben írta. Tagja volt az első pécsi szívsebészeti munkacsoportnak, maga is végzett zárt szívműtétet. Sokat foglalkozott a perifériás keringési zavarok kérdéseivel is. Vezetésével épült ki a modern érsebészet a pécsi egyetemen. 1969-ben a pécsi II. sz. Sebészeti Klinikán megalapította az első vidéki érsebészeti centrumot. Nevéhez fűződik a hazai laparoszkópos sebészet bevezetése, ő végezte az első ilyen műtétet Magyarországon.

Tudományos dolgozatainak száma 160, több jegyzetet és könyvfejezetet írt. Közleményeiben foglalkozott a szimpatikus idegrendszer elméleti és gyakorlati kérdéseivel, a vértágkeringés patofiziológiájának elméleti és gyakorlati problémáival. 1984-ben a Balassa Emlékérmét, 1987-ben pedig a Soltész Emlékérmét nyerte el.

Kiss professzor halálával a pécsi klinikum nagy formátumú, szakmáját biztosan uraló, tanítványok több generációját magas szinten képző oktatóját, iskolateremtőjét veszítette el.

Szakmai méltatást az elhangzotton kívül is sok helyen olvashatunk professzor úrról, színezhajtuk ezeket az irodalomból vagy nagy életbölcselek tanításaiból vett idézetekkel. Egy dombormű elhelyezése az emlékezés egy része, egy arc, egy név, egy évszám. Kiss

Tibort az itt jelenlévők közül sokan még személyesen ismerték. A fiatalabb generációnak lehet, hogy csak egy nevet jelent, aki ettől-eddig az egyetem sebész professzora volt. Nekik a dombormű mögött nem jelenik meg a műtő előterében műtétjére kissé türelmetlenül várakozó, máskor türelmesen oktató ember, aki idő hiányában sokszor kettesével vette a lépcsőket a műtőből a professzori szobáig vagy vissza, akinek néhány tómondatából vagy szemvillantásából tudtuk, mit kell tenni. Kiss professzor a porosz típusú orvosi iskola utolsó képviselőinek egyike volt, aki nagy elődei, mesterei hagyományait, ismereteit a kornak megfelelően alakította át, és adta tovább. Sokat tanultunk tőle, egyértelmű, gyors döntéseiből, sokat adott át kifogyhatatlan sebészeti ismereteiből, manualitásából, de sokat tanultunk, bár nem illendő dolog kimondani, de hibáiból is. Mert az ember hibázik is. Az aktív évek után is megőrizte frissességét, testi-szellemi harmóniáját. Sokszor hívtuk meg irodalmi referátumokra, mindig szívesen jött. Találkozhattunk vele az utcán tempós sétái során, ballonkabátjában, sildes sapkájában. Szellemi frissességgel beszélt bármilyen témáról, de szemében, szavai mögött érezni lehetett a meg nem értett, méltatlannak tartott mellőzöttség sérelmét.

Az ismert mondást, hogy „mit ér a harag hatalom nélkül” többször hallottuk tőle. Ebben benne voltak munkássága végének törtenései, de valószínű az idő múlásának, a megváltoztathatatlan valóságnak a felismerése is. Az irigylésre méltó testi-lelki harmónia sokáig birtokában volt, de ő is ember volt, a sorsot, ennek a harmóniának a felbomlását nem kerülhette el.

Sok tanítvány, tisztelő hajt most fejet a dombormű előtt, emlékezünk és ismét búcsúzzunk Kiss Tibor professzor úrtól!

Dr. Kiss Tibor

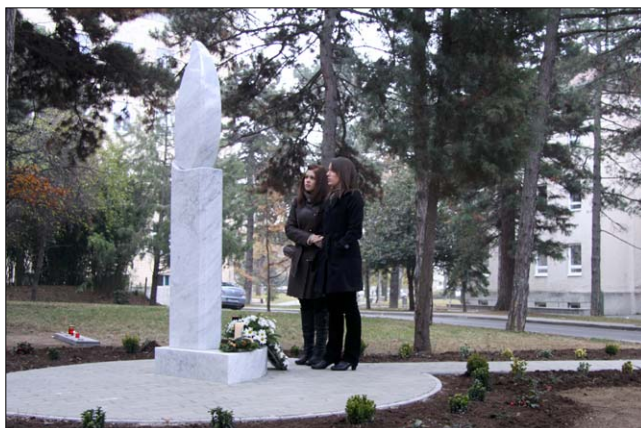
Dékány Miklóstra emlékezünk

„Örök az arcod
Nem száll el a szavad
Minden mosolyod
A szívünkben marad.”

A 2009. novemberében Orvoskarunkon bekövetkezett, gyógyszerész hallgatónk halálával végződött tragikus esemény második évfordulójára elkészült emlékmű felavatására került sor 2011. november 26-án délelőtt 10 órakor a PTE ÁOK Biofizikai Intézete előtti parkövezetben. Az emlékmű Fábos György pécsi képzőművész alkotása.

Rektor úr és Dékán úr megemlékezését követően a család és az egybegyűlték gyertyagyújtással emlékeztek Dékány Miklóstra, a tragédia áldozatára.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2011. szeptember 19.

1. Habilitációs ügyek

1/a Új habilitációs pályázatok

A Tanács egyhangú szavazással javasolja a pályázati anyagot bíráló bizottságokhoz történő kiadását.

Dr. Boldizsár Ferenc, adjunktus, IBI

Dr. Debreceni Balázs, adjunktus, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Dr. Gasztonyi Beáta, ov. főorvos, Zalaegerszeg, Belgyógyászati Osztály

Dr. Halmosi Róbert, adjunktus, I.sz. Belgyógyászati Klinika

Dr. Karádi Kázmér, docens, Magatartástudományi Intézet

Dr. Könczöl Franciska, docens, Igazságügyi Orvostani Intézet

Dr. Kövesi Tamás, docens, Gyermekklinika

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD hallgatók ügyei

Dr. Fejes Árpád II. éves PhD-hallgató (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) PhD-tanulmányait nem kívánja folytatni a PTE-n. Bejelentését a DHT tudomásul vette.

Dr. Mánfai Balázs III. éves PhD-hallgató (Szívgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányait nem kívánja folytatni a PTE-n. Bejelentését a DHT tudomásul vette.

Dr. Szijártó Valéria II. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányait levelezős hallgatóként szeretné folytatni 2011. szeptember 1-től. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Buzási Péter II. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Melegh Szilvia Zsóka II. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Molnár Réka II. éves PhD-hallgató (Farmakognóziás Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kispál Zoltán Farkas III. éves PhD-hallgató (Gyermekklinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Boros Melinda II. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Kollár Veronika II. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Kardos Roland III. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Nagy Zsófia Katalin II. éves PhD-hallgató (Patológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Balogh András II. éves PhD-hallgató (Biológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Harci Alexandra III. éves PhD-hallgató (Biológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Ollmann Tamás II. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Kovács Anita II. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Janicssek Ingrid II. éves PhD-hallgató (Orvosi Genetikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Cseharovszky Renáta I. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *ifj. dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Maász Gábor II. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *ifj. dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.

A PhD állami ösztöndíjra felvett hallgatók beiratkoztak. A Richter Gedeon Talentum Alapítvány pályázatát karunkról *Kállai Veronika* nyerte el.

2/b Levelezős PhD-hallgatók ügyei

Dr. Diós Péter (Gyógyszerkeletudományi és Biofarmáciai Intézet) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Fischer Emil* egyetemi tanár által vezetett PhD programhoz (témavezető: *dr. Dévay Attila* egyetemi docens). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kiss Tamás (AITI) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Sümegi Balázs* egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Moezzi Mehdi (Bőrgyógyászati Klinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Nyitrai Miklós* egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: *dr. Lőrinczy Dénes* egyetemi tanár és *dr. Battyáni Zita* egyetemi docens). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Nagy Rozália (Nagykanizsa) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a Viselkedéstudományok doktori programhoz (témavezető: *dr. Tényi Tamás* egyetemi tanár). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Simó Gábor (Budapest) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Horváth Örs Péter* egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: *dr. Menyhei Gábor* egyetemi tanár). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Frederic Zuhorn (Németország) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a Viselkedéstudományok doktori programhoz (témavezető: *dr. Füzesi Zsuzsanna* egyetemi docens). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Seffer András Gergely (Kaposvár) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Horváth Örs Péter* egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: *dr. Molnár F. Tamás* egyetemi tanár). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Jávorka András II. éves levelezős PhD-hallgató (Urológiai Klinika – Patológiai Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Hóbor Renáta II. éves levelezős PhD-hallgató (Immuno-

lógiai Klinika) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Lempel Edina II. éves levelezős PhD-hallgató (Fogászati Klinika – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Csalódi Renáta II. éves levelezős PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Falusi Boglárka II. éves levelezős PhD-hallgató (AITI – I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Sárosi Veronika II. éves levelezős PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika Pulmonológia – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Farkas József II. éves levelezős PhD-hallgató (Anatómiai Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kanizsai Emőke II. éves levelezős PhD-hallgató (Kaposvár – Szülészeti Klinika) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kinczel Gábor II. éves levelezős PhD-hallgató (Mozgásszervi Sebészeti Intézet – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Nedvig Klára II. éves levelezős PhD-hallgató (Zalaegerszeg – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-tanulmányait 2011. szeptember 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Ittész Balázs II. éves levelezős PhD-hallgató (AITI – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Triphan Martin II. éves levelezős PhD-hallgató (Fogászati Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Sági Balázs II. éves levelezős PhD-hallgató (II. sz. Belklinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Niedermayer Dóra Szonja II. éves levelezős PhD-hallgató (Immunológiai Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Szabó Péter II. éves levelezős PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Schwöller Mónika II. éves levelezős PhD-hallgató (Szemészeti Klinika – Neurológiai Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Bocskai Tímea I. éves levelezős PhD-hallgató (AITI – Mozgásszervi Sebészeti Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Költő Gyöngyvér I. éves levelezős PhD-hallgató (Kaposvár - Immunológiai Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Dombi Zsuzsanna II. éves levelezős PhD-hallgató (Orvosi Népegészségtani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását ké-

ri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Husznai Róbert II. éves levelezős PhD-hallgató (Szívgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Tőkés Füzesi Margit II. éves levelezős PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Hóbor Dóra II. éves levelezős PhD-hallgató (Fogászati Klinika – Anatómiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Ottóffy Gábor II. éves levelezős PhD-hallgató (Gyermek-klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Léránt Gergely II. éves levelezős PhD-hallgató (Országos Onkológiai Intézet - Sebészeti Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Naszádos Gyula II. éves levelezős PhD-hallgató (Országos Onkológiai Intézet – Sebészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Nemes Orsolya II. éves levelezős PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika – Laboratóriumi Medicina Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Bovári-Biri Judit III. éves levelezős PhD-hallgató (Pannonfarma – Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kontrohr Tivadar II. éves levelezős PhD-hallgató (AITI – Szívgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Mátrai Gábor II. éves levelezős PhD-hallgató (Érsebészeti Tanszék - Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Borbély Éva I. éves levelezős PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Lengl Orsolya I. éves levelezős PhD-hallgató (AITI – Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Jakab László II. éves levelezős PhD-hallgató (Sebészeti Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Benkő Tamás II. éves levelezős PhD-hallgató (Urológiai Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Gelencsér Gábor I. éves PhD-hallgató (Fogászati Klinika - Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *iff. dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.

Bóna Ágnes II. éves PhD-hallgató (Fogászati Klinika – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *iff. dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens.

Kérését a DHT támogatja.

Dr. Földi Viktor Péter levelezős PhD-hallgató (AITI – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) szigorlata 2011. július 14-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Papp Róbert levelezős PhD-hallgató (Sebészeti Klinika) szigorlata 2011. szeptember 13-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Szabó Gyula Tamás egyéni felkészülő (Fogászati Klinika - Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *iff. dr. Galylyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kun Attila egyéni felkészülő (Szekszárd – Szülészeti Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Gyűrűs Éva egyéni felkészülő (Gyermecklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Tóth Márton Tamás egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) elkészítette értekezés tervezetét.

Dr. Cseh József egyéni felkészülő (Székesfehérvár – Orvosi Népegészségtani Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Németh Ádám egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Ráth Gábor egyéni felkészülő (Gyermecklinika – Mozgásszervi Sebészeti Intézet) szigorlata 2011. szeptember 9-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Szabó Árpád egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) értekezésének véde 2011. július 8-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Böddi Katalin egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének véde 2011. július 15-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Kanizsai Péter egyéni felkészülő (AITI – Kórleltani Intézet) értekezésének véde 2011. szeptember 6-án 95%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

3. Egyebek

■ *Dr. Melegh Béla* egyetemi tanár kreditpont beszámítását kéri „Genomika a gyakorló orvosok számára: új módszerek, új eredmények, új trendek” tanfolyamon résztvevő és sikeres vizsgát elért hallgatók részére. A Tanács 3 kreditpont beszámítását engedélyezi.

■ *Dr. Farkas Ferenc* (KTK) egyetemi tanár kreditpont beszámítását kéri az „Egészségügyi menedzsment” kurzuson résztvevő és sikeres vizsgát elért hallgatók részére. A Tanács 5 kreditpont beszámítását engedélyezi.

■ *Dr. Nyitrai Miklós* egyetemi tanár kreditpont beszámítását kéri a „Scientific Writing for Publications” (előadó: *Dr. Tigyi Gábor*) továbbképzésen résztvevő és sikeres vizsgát elért hallgatók részére. A Tanács 1 kreditpont beszámítását engedélyezi.

■ *Dr. Harald-Robert Bruch* (Németország) PhD-diploma hono-

sítási kérelme. A DHT egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat honosítását.

■ **A MAB 2011. október 1-jén egy célprogram segítségével értékeli a www.doktori.hu adatbázisban a doktori iskolákat.** A Doktori és Habilitációs Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a doktori képzésben résztvevők aktualizálják az adatbázist.

■ **A jogszabályok figyelembevételével csak az jelentkező fokozatszerzési eljárásra** (az adhatja be előbírálói anyagát), aki a szabályzatban előírtakat teljesítette (kreditpont, elsőszerzős cikk, impaktfaktor, nyelvvizsga bizonyítványok), valamint az MTMT-ben az adatai igazoltan szerepelnek. A Doktori és Habilitációs Iroda csak a jogszabálynak megfelelő anyagot fogadhat el.

■ A törvényi előírásoknak megfelelően a karon működő **néhány doktori program vezetőváltására** vonatkozó javaslat kidolgozására a Tanács 3 tagú bizottságot hozott létre.

■ **Karunkon két akadémiai munkacsoport működését** – *dr. Dóczi Tamás* és *dr. Sümegei Balázs* egyetemi tanárok vezetésével – engedélyezték. Munkájukhoz sok sikert kívánunk.

Dr. Fischer Emil

egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

2011. november 8.

1. Habilitációs ügyek

1/a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

Dr. Boldizsár Ferenc, adjunktus, IBI

Dr. Debreceni Balázs, adjunktus, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Dr. Gasztomyi Beáta, ov. főorvos, Zalaegerszeg, Belgyógyászati Osztály

Dr. Halmosi Róbert, adjunktus, I.sz. Belgyógyászati Klinika

Dr. Karádi Kázmér, docens, Magatartástudományi Intézet

Dr. Könczöl Franciska, docens, Igazságügyi Orvostani Intézet

Dr. Kövesi Tamás, docens, Gyermecklinika

A felkért bíráló bizottságok véleményét is figyelembe véve, a Tanács egyhangúlag engedélyezi fentebb nevezetteknek a nyilvános eljárás megindítását.

1/b Habilitációs pályázat lezárása

A Tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezett részére a cím odaítélését.

Dr. Bellyei Szabolcs, adjunktus, Onkoterápiás Intézet

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Dr. Barcza Zsófia I. éves PhD-hallgató (AITI – Laboratóriumi Medicina Intézet) állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát 2011. november 1-től szeretné megszüntetni tekintettel arra, hogy a rezidensképzésbe lép át. Bejelentését a DHT tudomásul vette.

Dr. Váncsodi József III. éves PhD-hallgató (Mozgásszervi Sebészeti Intézet) 2011. november 1-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni tanulmányait tekintettel arra, hogy rezidensi képzését kezdi el. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Párniczky Andrea II. éves PhD-hallgató (Kórleltani In-

tézet) 2011. december 1-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni tanulmányait családi okok miatt. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Yadamsuren Enkh-Amar III. éves PhD-hallgató (Pathológiai Intézet) 3 éves MÖB ösztöndíja lejárt. 2011. november 1-től 2012. június 30-ig a Pathológiai Intézet 35125 témaszámú keretéből *dr. Pajor László* egyetemi tanár ösztöndíjat biztosít nevezett részére. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Tarjányi Zita, dr. Poór Miklós, dr. Woth Gábor László II. éves PhD-hallgatók (I. sz. Belklinika, Laboratóriumi Medicina Intézet) Erasmus program keretében 2011. május 15-27. között részt vettek a „Classic and modern methods for molecular diagnostics in human pathology” kurzuson Brassóban. A kurzuson történő részvételért és sikeres vizsgájukért kreditpont beszámítást kérnek. A Tanács 2 kreditpont beszámítását engedélyezi.

2/b Levelezős PhD-hallgatók ügyei

Dr. Dimitrios Fotakos, dr. Fónagy Eszter és dr. Petrus Izabella levelezős hallgatók tanulmányi kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért a hallgatói névsorból törlendőek.

Dr. Mihálcz Attila (Ausztria) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Tóth Kálmán* egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kosztolányi Szabolcs II. éves levelezős PhD-hallgató (I. sz. Belklinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. szeptember 1-től 2012. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Burián András I. éves levelezős PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) témavezetője *iff. dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár helyett *dr. Márk László* egyetemi docens és *dr. Lujber László* egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Tökés-Füzesi Margit III. éves levelezős PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) témavezetője *dr. Kovács L. Gábor* akadémikus egyetemi tanár mellett *dr. Vermes István* egyetemi tanár. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Földi Viktor II. éves PhD-hallgató (AITI – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) korábban kijelölt védési bizottsági elnöke elfoglaltságára tekintettel *dr. Bellyei Árpád* egyetemi tanárt kéri kijelölni a feladat ellátására. Kérését a DHT támogatja.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Schmidt Erzsébet egyéni felkészülő (Nukleáris Medicina Intézet) PhD-tanulmányait az ETK-n kívánja folytatni. Bejelentését a DHT tudomásul vette.

Olasz Katalin egyéni felkészülő (IBI) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Fekete Katalin egyéni felkészülő (Gyermecklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Tóth Dániel Márton egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Börzsei Rita Judit egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Füredi Réka egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Liptai Zoltán egyéni felkészülő (Szent László Kórház – Neurológiai Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Németh Ádám egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) szigorlati bizottsága, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Gaál Valéria egyéni felkészülő (Szemészeti Klinika – Anatómiai Intézet) szigorlata 2011. szeptember 20-án *summa cum laude* eredménnyel megtörtént

Dr. Bánáti Miklós János egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) szigorlata 2011. szeptember 21-én *summa cum laude* eredménnyel megtörtént.

Dr. Nagy Judit egyéni felkészülő (Igazságügyi Orvostani Intézet – Laboratóriumi Medicina Intézet) szigorlata 2011. szeptember 22-én *summa cum laude* eredménnyel megtörtént.

Dr. Rick Ferenc Gyula egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) szigorlata 2011. szeptember 30-án *summa cum laude* eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szanyi István egyéni felkészülő (Fül-Orr-Gégeklinika – Orvosi Népegészségtani Intézet) szigorlata 2011. október 19-én *summa cum laude* eredménnyel megtörtént.

Dr. Mohos Elemér egyéni felkészülő (Veszprém – Oberwart – Sebészeti Klinika) értekezésének védeése 2011. szeptember 20-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Balásné Dr. Szántó Ildikó egyéni felkészülő (Fogászati Klinika - Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2011. szeptember 20-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Kirschner Róbert egyéni felkészülő (Flór Ferenc Kórház – Szívgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2011. szeptember 20-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Bózsa Szabolcs egyéni felkészülő (Szülészeti Klinika) értekezésének védeése 2011. szeptember 21-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Halász Melinda egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) értekezésének védeése 2011. szeptember 28-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Fekecs Tamás egyéni felkészülő (ORSZI - Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) értekezésének védeése 2011. szeptember 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Hadarits Ferenc egyéni felkészülő (Szombathely – Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védeése 2011. október 4-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Horváth Gábor egyéni felkészülő (Mozgásszervi Sebészeti Intézet) értekezésének védeése 2011. október 5-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Frank Dorottya egyéni felkészülő (Fogászati Klinika - Laboratóriumi Medicina Intézet) értekezésének védeése 2011. október 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek

alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Faragó Bernadett egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védeése 2011. november 3-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Soós Szilvia egyéni felkészülő (Kórélettani Intézet) értekezésének védeése 2011. november 3-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Belyeiné Dr. Pozsgai Éva egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2011. november 4-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Járomi Luca egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védeése 2011. november 7-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

3. Egyebek

■ *Dr. Horváth Örs Péter* egyetemi tanár programjában témavezetőként szeretné szerepeltetni dr. Tóvári József osztályvezetőt (Országos Onkológiai Intézet). A téma címe: Hypoxia hatásának vizsgálata a daganatok áttétképzésére. Kérését a DHT támogatja.

■ A Tanács áttekintette a karunkon működő **doktori programokat** és az alábbi határozatot hozta: 2012. január 1-től

■ A *dr. Trixler Mátyas* egyetemi tanár által eddig vezetett „Visselkedéstudományok” című doktori program *dr. Kállai János* egyetemi tanár vezetésével működik tovább,

■ A *dr. Nagy Judit* egyetemi tanár által eddig vezetett „Nefrológia” című doktori program *dr. Wittmann István* egyetemi tanár vezetésével működik tovább,

■ A *dr. Fischer Emil* egyetemi tanár által eddig vezetett „A vékonybél és a máj szerepe a farmakonok eliminációjában normál és pathológiás (diabetesz, hiperglikémia) körülmények között” című doktori program *dr. Botz Lajos* egyetemi tanár vezetésével működik tovább „A gyógyszerterápia optimalizálásának lehetőségei” címmel,

■ A *dr. Losonczy Hajna* egyetemi tanár által eddig vezetett „A haematológiai abnormalitások molekuláris genetikai vizsgálata” című doktori program ideiglenesen – habilitált címének mielőbbi megszerzése előírásával – *dr. Dávid Mariann* egyetemi docens vezetésével működik tovább „Haematológia” címmel.

■ **PhD-képzésben résztvevők munkájának elismerése** 2011. május 1-től történő védések esetében: A dékáni vezetés engedélyével a kifizetési lista a kari Gazdasági Hivatal részére átadásra került.

Dr. Fischer Emil

egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

Az I. Szerzők Ünnepe

2011. október 20.-án az első alkalommal lett megrendezve a Szerzők Ünnepe. Ennek keretében került sor keretében kerül sor az Orvoskar honoris causa díszdoktora, Dr. Denys Neville Wheatley professzor (az Aberdeeni Egyetem professzora) székfoglaló előadására, továbbá a 2010. év legeredményesebb szerzőinek díjazására.

A rendezvény fő célja azon kutatók és intézetek elismerése volt, akik jelentősen hozzájárultak az előző évi teljesítményükkel az ÁOK-n folyó tudományos kutatásokhoz. Díjazásban részesültek az ÁOK Kutatási Alap által támogatott legeredményesebb kutatók, valamint a 2010. évi publikációikkal a legmagasabb impakt faktort és idézettséget elért szerzők. A könyvtár dolgozói a Tudományos Adatbázist (TAB) használták fel az értékelésre. Feltehető, hogy ez nem teljes mértékben tükrözi a teljesítményeket, de remélhetően jövőre a TAB pontosabb feltöltése a pontatlanságokat ki fogja küszöbölni.

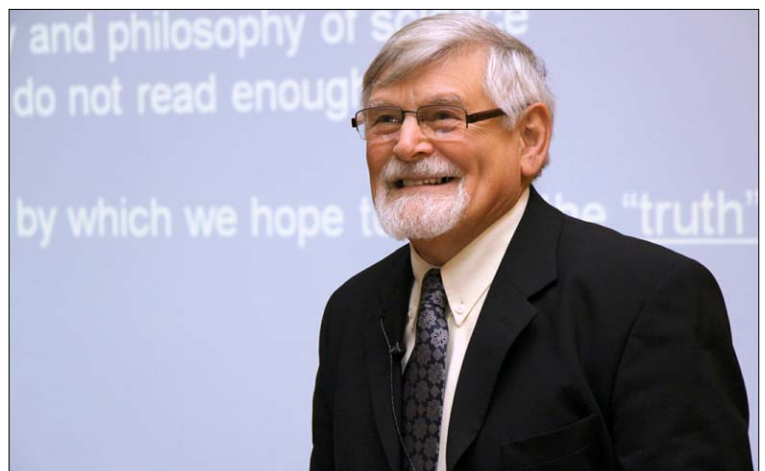
A legjobb szerzők oklevelet, virágot, bort és gratulációt kaptak. Tervezzük, hogy ezentúl minden évben az Orvos Napok előtt megrendezzük a Szerzők Ünnepe, ezzel is kifejezve, hogy az ÁOK vezetése nagyra becsüli az aktív kutatást végzőket.

Dr. Koller Ákos
Tudományos dékánhelyettes

Az Orvoskar honoris causa díszdoktora, dr. Denys Neville Wheatley professzor székfoglaló előadását tartja.

Dr. Miseta Attila dékán köszönti a rendezvény résztvevőit, mellette dr. Koller Ákos tudományos dékánhelyettes és dr. Kellermayer Miklós, a Tudományos Szakosztály elnöke

VÉRADÓK NAPJA

APTE Általános Orvostudományi Kara vándorserleget kapott kimagasló eredményért

November 27. a Véralók Napja. A jeles napot a Magyar Vöröskereszt jóvoltából 1988. óta ünnepeljük hazánkban. Ezen a napon a véradókat köszöntjük.

A Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete a véradómozgalomban 2011. évben elért kimagasló eredményért vándorserleget és oklevelet adományozott a PTE Általános Orvostudományi Karának. A díjat dr. Miseta Attila dékán és Torsa Zsófia orvostan-hallgató vette át.

Köszönet hallgatói és dolgozói véradóinknak az önzetlen és áldozatkész segítségnyújtásért.

A Gyermekgyógyászati Klinika Neuropszichiátriai Osztályának nővére nyerte az Aranyanyu Díjat

A Richter Gedeon Nyrt. és Rác Zsuzsa (a Terézanyu írónoje) díjat alapított az egészségügyben és az oktatásügyben dolgozó nők számára. Három kategóriában – orvosnő, egészségügyi szakdolgozó, pedagógus – lehetett a díjra jelölni. Avégső versenyben mindhárom kategóriából 5-5 fő maradt, akikre az elmúlt 2 hónapban keresztül interneten lehetett szavazni. A

nagyközönség a femina.hu oldalon találhatta meg a 15 nőről készült, rövid bemutatkozó filmet, és választhatott a jelöltek közül. Az egészségügyi szakdolgozó kategóriában Scheig Viktória vitte el a szavazatok jelentős többségét. A fiatal nővér a Gyermekklinika Neuropszichiátriai Osztályán dolgozik. Az osztályon több alkalommal ápolt fiatal lánybeteg jelölte a díjra, mert Viktória nővéri empátiáját, hozzáállását, segítőkészségét nagyra értékelte.

Sok ezer szavazat érkezett a jelöltekre, így a mi nővérünk is. Ezúton köszönöm meg Viktória és a magam nevében is azoknak, akik a pécsi gyermekápolóra adták le voksukat.

Gratulálunk Viktóriának, büszkék vagyunk rá és további szakmai sikereket kívánunk neki.

Dr. Hollódy Katalin egyetemi docens

A PTE ÁOK az élen – tizenhárom helyet javított egy év alatt a pécsi orvoskar

A pécsi orvoskar összesítettben a második a Felvi 2012-es, kari rangsorában, ezzel az első helyen áll az ország orvosi képzőhelyei között.

A dobogósok az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara és a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kara – az oktatók és a hallgatók kiválósága alapján ezek az egyetemi karok vezetik a Felvi 2012-es, összesített felsőoktatási rangsorát. **A pécsi orvoskar egy év alatt tizenhárom helyet javított, ezzel lekörözte a Semmelweis Egyetem és a Szegei Tudományegyetem orvosi karát is.**

Az összesített rangsort minden évben az oktatók és a hallgatók teljesítménye alapján állítják össze. Az idei adatok szerint a oktatói kiválóság alapján a pécsi orvoskar, a BME Természettudományi Kara és a Nyugat-magyarországi Egyetem mezőgazdasági kara végeztek sorrendben dobogós helyen.

A legjobb magyarországi egyetemek és egyetemi karok friss rangsora az Eduline oktatási oldalán (<http://eduline.hu>) tekinthető meg.

Melegh Andrea alkotóművész adománya

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika intenzív osztályának nemrégiben megújult folyosójának díszítésére Melegh Andrea alkotóművész felajánlásával kerültek az osztályt meghittebbé, barátságosabbá tevő képek. Melegh Andrea, több más képzőművészeti tevékenység után immáron négy éve foglalkozik komolyabban a selyemfestéssel, amellyel országos elismertséget vívott ki. A művész hét közkedvelt alkotásának keretezett reprodukcióját ajándékozta a klinika számára, amelyek ünnepélyes keretek között kerültek elhelyezésre. Amint azt Melegh Andreától megtudtuk, ő maga is hálával gondol vissza a Szülészeti Klinikára, hiszen évekkal ezelőtt, kisleánya érkezésekor hosszabb időt töltött el itt. Köszönjük művész adományát!

A Szülészeti Klinika intenzív osztályának dolgozó

Az Orvostudományi Hírmondó következő számainak egyikében az adományozott festmények fotóit színesben közöljük.

**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR**

NYÍLT NAP

2011. december 14. (szerda) 10:00 - 14:00

Dr. Romhányi György Aula, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

ÍZELÍTŐ A PROGRAMBÓL:

- ◆ kipróbálhatod magad sebészként
- ◆ fogat húzhatsz, tömhatsz
- ◆ gyógyteát, gyógyító krémeket készíthetsz
- ◆ előadásokat hallgathatsz: az általános orvostudományi, fogorvostudományi, gyógyszerésztudományi, orvosi biotechnológiai szak felépítéséről
- ◆ találkozhatasz, beszélgethatsz, kérdezhatsz felsőbb éves hallgatóktól

www.felvi.aok.pte.hu

Sok szeretettel várunk minden az orvosi hivatás iránt érdeklődő diákot és szüleit.

Kazay Endre Emlékérem

sadalmi munka elismerésére a Kazay Endre Emlékéremet adományozta **dr. Botz Lajos** professzornak. A kitüntetést **Vincze Zoltán** elnök adta át a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete 2011. évi Szimpóziumán Balatonalmádiban.

Az emlékéremet a Magyar Gyógyszerészeti Társaság 1968-ban alapította, amelyet a Társaság egy-két évenként adományoz az egész életen át kimagasló tudományos munkásság elismeréseként az arra érdemesnek ítélt gyógyszerészeknek.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete előterjesztésében, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság jóváhagyásával a Társaság elnöksége a kiemelkedő tudományos és tár-

TM tábor, 2011. ősz

APTE-ÁOK TM szervezete rendszeresen szervez érettségi előkészítő tábort. Egy ilyen konzultációs táborban vehettünk részt mi is az őszi szünetben.

2011. november 2-án egy csoport középiskolás diák tűnt fel a sűrű mindennapokat élő egyetemisták között. Az első napunk elég mozgalmas volt, ám táborvezetőnk, **Kupó Péter** – bár ez volt az első tábora vezetőként – rátermettségének köszönhetően gyorsan megoldotta a felmerült problémát. A nyitó előadást **dr. Balaskó Márta** (Kórleltani és Gerontológiai Intézet) tartotta.

A szállás elfoglalását követően egy ismerkedő estet szerveztünk nekünk, ahol egy csésze forró tea és interaktív feladatok mellett barátkozhattunk táborozó diáktársainkkal.

Csütörtökön reggel frissen és nagy lelkesedéssel mélyültünk el az érdekes kémiai kísérletekben, majd átismeltük sejtbiológiai ismereteinket. Ezt követően nagyon érdekes látogatást tettünk az Anatómiai Intézetben, ahol különböző preparátumokat tekintettünk meg, illetve részesei voltunk egy „te-metsétának”, amelynek látványát a csoport nagy része jól viselte. Délután ismét iskolapadba ültünk, majd biológia és kémia, vagy fizika szemináriumok következtek. Az esti program a sziporkázó humorú **Keni** standup comedy-je volt, amit mindenki rendkívül élvezett.

Pénteken egy izgalmas biológia szeminárium vette kezdetét, ahol a bátrabbak a témához kapcsolódóan szívet boncolhattak. Majd kémián különböző számolásokat végeztünk, melyek nagy segítséget adtak az érettségire való készülésben. E délelőttön még az Igazságügyi Orvostani Intézetbe látogattunk el, ahol betekintettünk a DNS- és a toxikológiai labor munkájába. A délután folyamán folytattuk a kémiai számításokat és megismerkedtünk a kiválasztás szervrendszerével. Este a számunkra már hagyománnyá vált városismereti vetélkedőn mérettük össze tudásunkat és vállalkozó szellemünket a nehéz el-

lenfélnek bizonyuló csapattal. (A tábor elején két részre váltunk a családiasabb légkörű órák érdekében.)

Szombaton szokás szerint biológia, kémia, fizika előadásaink és szemináriumaink voltak. A búcsúestet a Balassa Kollégiumban tartottuk, ahol megtapasztaltuk az orvostanhallgatók kreativitását a feladatok meghatározásának terén. A tábor végére az eleinte klikkesedő társaság egészen összekovacsolódott.

Eljött a vasárnap, a búcsúzás ideje, ahol megtudtuk a tábori csapatverseny eredményét; mindkét csapat eredményesen szerepelt, és ezt a szervezők egy-egy tortával jutalmazták. Ezután megkaptuk a részvételt elismerő oklevelet és egy kis ajándékot.

Nagyon örülünk, hogy részt vehettünk a táborban, ugyanis rengeteg hasznos és új információval gyarapodtunk. Ezúton szeretnénk megköszönni az összes TM-táboros kis vitéz nevében az állandó biztatást, odafigyelést, segítőkészséget az oktatóink (**Gál Petra, Gilitsch Annamária, Hajnal Norbert, Kupó Péter, Maróti Péter, Varga Péter**) és a szervezők részéről egyaránt.

Pintér Barbara és Schrick Diána Zsuzsanna

Bemutatkozik a Nemzetközi Oktatási Központ

A Nemzetközi Oktatási Központ – NOK (International Studies Center ISC) 1987-ben alakult a Pécsi Tudományegyetemen, s két éve tartozik az Általános Orvostudományi kar egységei közé. Elsődleges feladata a külföldi hallgatók részére ajánlott idegen nyelvű oktatási programok tervezése és lebonyolítása. A Nemzetközi Oktatási Központ programjai iránt érdeklődő külföldi hallgatók számára biztosított a lehetőség kétéves tanfolyamtól az egy éves időtartamig terjedő részképzésig.

Angol Műhely

Angol, mint idegen nyelv képzési programok:

- általános angol nyelvi előkészítő program (24 hét),
- orvosi angol nyelvi előkészítő program (24/12 hét),
- közgazdaságtudományi angol nyelvi előkészítő program (24/12 hét),
- pszichológia angol nyelvi előkészítő program (24/12 hét).

A NOK által szervezett angol orvosi előkészítő képzés folyamata összhangban áll a nyelvtanulók eltérő bemeneti szintjeivel, szükségleteivel és a képzés céljával is. Az összesen 600 órát felölelő képzés három nyelvi szinten valósul meg, figyelembe véve a képzésben résztvevők igényeit és azt a körülményt, hogy diákjaink idegen kultúrából érkeznek magyar nyelvi-, és európai kulturális közegbe. Ez a komplex megközelítésmód lehetővé teszi, hogy legalább B1-es, alapfokú angol nyelvi szinttől elindulva a tanuló eljuthasson a C1-es szintű, felsőfokú angol nyelvtudásig, miközben a program nagy hangsúlyt fektet a későbbi orvosi/közgazdaságtani/pszichológiai tanulmányokhoz elengedhetetlen akadémiai szintű szövegértési, előadás- és íráskészségek elsajátítására. Az Angol Előkészítő Program nem csupán az angol nyelv elsajátítására összpontosít, hanem szerteágazóan készíti fel a diákokat a magyarországi orvosi/közgazdaságtani/pszichológiai képzésben való sikeres részvételre. Ezen felül külön modul szolgálja az interkulturális ismeretek és kommunikáció fejlesztését illetve a magyar nyelv alapszintű ismeretének elsajátítását is.

A Pécsi Tudományegyetemen az idegen nyelvű képzések számának növekedésével arányosan emelkedik a külföldi hallgatók létszáma, akik egymástól eltérő – sok esetben nagyon távoli – kultúrákból érkeznek és változó nyelvi és szakmai tudással rendelkeznek. Hallgatóinkat az előkészítő kurzus sikeres elvégzésével a nyelvi és szakmai ismereteik fejlesztése mellett felkészítjük arra a tudatos magatartásra, hogy tanulmányaikat számukra idegen nyelvű és kulturális környezetben kell sikeresen végezniük. Előkészítő kurzusainkon olyan kulturális szemlélettel szeretnénk hallgatóinkat „felvértezni”, melynek révén képesek lesznek az interkulturális tudatosság növelésére későbbi szakmai karrierjük során, fejlődnek interperszonális kommunikációs, kooperatív készségeik.

Magyar Műhely

Magyar, mint idegen nyelv képzési programok:

A NOK 1989 óta – az első külföldről érkezett, részképzésen Pécssett tanuló vendéghallgató tanulmányainak megkezdése óta – szervezi és bonyolítja a magyar, mint idegen nyelv gyakorlati oktatását. Célunk azóta alapjaiban változatlan: a külföldieket sze-

reténk megtanítani az általános magyar nyelvre. Módszereinket pedig folyamatosan fejlesztjük e cél elérése érdekében. A képzési programok, kurzusok szervezése mellett foglalkozunk tananyagfejlesztéssel, és rendszeresen részt veszünk nemzetközi pályázatokban. A következőkben a képzési programjainkat mutatjuk be. Háromféle oktatási forma létezik a NOK Magyar Műhelyében:

- az intenzív tanfolyamok,
- a szemeszteres kurzusok,
- az egyéni oktatás.

A *magyar, mint idegen nyelv oktatása* a következő *alapelvek* mentén szerveződik, melyek érvényesek valamennyi kurzusra, programra:

- A Közös Európai Referenciakerettel összhangban hat szinten oktatunk: minimumszint (A1), alapszint (A2), küszöbszint (B1), középszint (B2), haladó (C1), mesterfok (C2).
- Aki nem kezdő, egy szóbeli és egy írásbeli teszt után találja meg a helyét a különböző szintek között.
- A csoportok minimum 4, maximum 12 főből állnak.
- A tanáraink szakképzett, dinamikus és tapasztalt tanárok.
- A kurzusok írásbeli és szóbeli vizsgával záródnak, melyekért a hallgatók kreditpontot kapnak.
- A programot fakultatív kirándulások egészítik ki, ahol a diákok nemcsak a várossal, hanem a régióval is megismerkedhetnek.
- Saját fejlesztésű tankönyvsaládból tanítunk.
- Az oktatás kommunikáció központú, amely a nyelv általános, köznyelvi alkalmazására helyezi a hangsúlyt, kihasználva a célnyelvi környezet nyújtotta lehetőségeket is.

1. Intenzív kurzusok:

a) Magyar Nyelv és Kultúra Nyári Egyetem, Pécs (2/4 hét)

b) Magyar Nyelv és Kultúra Téli Egyetem, Pécs (2 hét)

A NOK idén 12. alkalommal szervezte meg a *Magyar Nyelv és Kultúra Nyári* illetve *Téli Egyetem* két- és négyhetes programjait. A program célja, a magyar nyelvi és kulturális ismeretek magas szintű, gyors közvetítése. Ezekben a programokban napi hat tantermi órában tanulnak a résztvevők magyarul, a tanórákat pedig számos délutáni program egészíti ki (kulturális szemináriumok, villányi-, mohácsi-, duna-drávai kirándulás, múzeumlátogatás, tánc- és énektanulás, filmnézés, kézműves foglalkozás, sportprogramok, mecseki túra, stb.)

A Magyar Műhely oktatói 2010-ben kezdték el kidolgozni azt a programcsomagot, mely a kurzusok kulturális moduljait formálja át az élményalapú tanulás és tanítás modelljének segítségével. A megújult curriculum szorosabbá teszi a tanórai nyelvoktatás és a kirándulások, kulturális programok közötti kapcsolatot, melyek ez által kiegészítik egymást és valós, tantermen kívüli teret biztosít a mindennapi nyelvhasználathoz. Olyan nyelvhasználati környezetet, kommunikációs helyzeteket teremtünk a résztvevők számára, melyeket e feladatsorok nélkül csak 4-5 hónap célnyelvi környezetben való élet után tapasztalná meg. Tehát a tanfolyamok középpontjában a nyelvtanulás, az élményközpontú nyelvoktatás áll.

A Nyári Egyetem minden évben augusztusban, a Téli egyetem pedig január utolsó és február első hetében kerülnek megrendezésre.

2. Szemeszteres kurzusok (13 hét)

A szemeszteres program szeptember közepétől december közepéig, illetve február közepétől május közepéig tart. A szemeszter során heti 4, azaz kétszer másfél órában tanítunk magyarul. A szemeszteres kurzus a rendszeres tanulásra épül.

3. Individuális oktatás

Az egyéni kurzusok alkalmával a tanuló igényei szerinti tanmenetet állítunk össze.

Álmosné dr. Kajdy Ella

Gazdag Zsuzsa

Dr. Pelcz Katalin

A NOK munkatársai:

Álmosné dr. Kajdy Ella, központvezető: almos.ella@pte.hu

Gazdag Zsuzsa, projekt koordinátor: gazdag.zsuzsa@pte.hu

Dr. Pelcz Katalin, a magyar program vezetője: pelcz.kata@pte.hu

H-7633 Pécs, Szántó K. J. u. 1/B

Tel/Fax: +36 72/251-300

www.isc.pte.hu

Beszámoló az ÁOK-Kutatási Alap (2009-2011) által nyújtott támogatásokról és az eredményekről

Az ÁOK Kutatási Alap által támogatott kutatások eddigi eredményeivel kapcsolatos információkat az alábbiakban összegezzük:

ÁOK KA 2009-2011. évi pályázat

Az első évben 37 kutató kapott támogatást, összesen:	37 300 000 Ft
A második évben 37 kutató kapott támogatást, összesen:	31 850 000 Ft
A két évre megítélt támogatás:	69 150 000 Ft
A két év összesített impakt faktora:	263,327
1 IF = 262 601 Ft	

ÁOK KA 2010-2012. évi pályázat

Az első évben 28 kutató kapott támogatást, összesen:	27 350 000 Ft
A támogatásban részesült kutatók közül 15 fő teljesítette a feltételeket a 2. évi támogatás megítéléséhez, összesen:	16 500 000 Ft
11 fő támogatása ideiglenesen felfüggesztett:	9 850 000 Ft
2 fő az 1. évi támogatás felhasználásához kapott hosszabbítást:	2 000 000 Ft
A két évre megítélt támogatás:	53 700 000 Ft
2010-2012 első évének összesített (nem végleges) impakt faktora:	86,075
1 IF = 317 746 Ft	

ÁOK KA-OTKA 2011. évi pályázat

22 kutató kapott támogatást, összesen:	21 900 000 Ft
Az AOK Kutatási Alapok támogatásai összesen:	144 750 000 Ft

Úgy gondolom, hogy ezek az adatok egyértelműen jelzik az ÁOK-KA sikerét, ezért a magam és kutatótársaim nevében még egyszer köszönöm Dékán Úr eddigi és jövőbeli támogatását, amellyel nagymértékben elősegíti a további sikeres kutatómunka folytatását a PTE Általános Orvostudományi Karán. Ez azért is igen fontos, mert az alap kutatások OTKA- és ETT-támogatásai fokozatosan csökkentek az elmúlt időben.

Dr. Koller Ákos
Tudományos dékánhelyettes

Magyar-horvát határmenti összefogás a jövő biotechnológiai szakembereinek képzéséért

A már meglévő alapokra építve közös biotechnológiai oktatás-fejlesztési programot indít a Pécsi Tudományegyetem és az észéki Josip Juraj Strossmayer Egyetem. A cél versenyképes és naprakész tudással rendelkező kutatókat és szakembereket képezni a közeljövő tudomány-gazdasági húzóágazatának számító biotechnológia területén, és ezáltal lökést adni a horvát-magyar határvidék gazdaságának.

A biotechnológia az elmúlt évtizedek egyik leggyorsabban fejlődő, óriási potenciálokat rejtő alkalmazott tudományága, amely fontos eredményeket ígér többek között az orvostudomány, a környezetvédelem, az ipar és a mezőgazdaság területén. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán horvát-magyar összefogás keretében a legkorszerűbb tudással rendelkező orvosi biotechnológusokat képzik egy Európai Unió támogatással megvalósuló projekt révén.

Az orvosi biotechnológia magas szinten alkalmazza többek között a genetika, mikrobiológia, molekuláris biológia, biokémia, sejt-biológia és élettan eredményeit, és meghatározó szerepet játszik a gyógyszerkutatásban, az új gyógymódok és új gyógyászati módszerek kifejlesztésében. A biotechnológia területe rohamosan fejlődött az elmúlt időszakban, és a belátható jövőben olyan áttörések várhatóak, amelyek forradalmasíthatják több súlyos betegség gyógyítását is.

Az orvosi biotechnológia egyik legizgalmasabb, kísérleti területe a tissue engineering, azaz nyersfordításban „szövet-szabászat”, amelynek alapjait a PTE Biotechnológia szakán is oktatják. A tissue engineering révén élő szöveteket lehetséges előállítani és a területben rejlő potenciálra jellemző, hogy *dr. Pongrácz Judit*, a pécsi biotechnológia szak vezetője véleménye szerint középtávon, tíz éves időtávlatban lehetőség nyílt új emberi szervek előállítására is, drasztikusan megkönnyítve a szervtranszplantációkat, avagy az égési sérülések kezelését.

A Pécsi Tudományegyetemen 2010. szeptemberében indult az angol nyelvű nappali tagozatú állami és költségterítéses finanszírozású Orvosi Biotechnológia Mesterképzés *dr. Pongrácz Judit* szakvezetésével, míg az észéki orvosegyetemen *dr. Ljubica Glavaš-Obrovac* szakvezetésével szintén abban az évben indult a Biotechnológiai BSc képzés horvát nyelven.

Az Európai Unió támogatásával 2011. szeptemberben indult el az az egyéves futamidejű projekt, amelynek rövid távú célja, hogy az Eszéken végző biotechnológiai BSc képzésben résztvevő hallgatók kimeneti tudása harmonizáljon a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Orvosi Biotechnológia Mesterképzés felvételi követelményeivel. Ehhez a projektben résztvevő egyetemi oktatók egy összehasonlító ajánlást készítenek a két egyetem és hasonló nemzetközi biotechnológiai képzőhelyek kurrikulmányának elemzését követően. A projekt során a genetika, sejtbiológia, biofizika, biokémia, élettan és bioinformatika témakörök egy-egy moduljához a modern XXI. század oktatási kihívásainak megfelelő angol nyelvű elektronikus tananyagok is készülnek.

A régió gazdasági fejlődésében kiemelt szerepet játszik ez a projekt, hiszen a minőségi oktatás révén magasan képzett szak-

emberek biztosíthatók, amelyek jelentős vonzóerőt jelentenek mind a gyógyszeripari, mind más orvosi biotechnológiai vállalatok számára, és így növelhető az egész régió foglal-

kozatottsági szintje. A horvát-magyar határon átnyúló pályázati projektekre közel 140 000 Euró támogatást nyert a két egyetem.

„Az észéki egyetem Biotechnológia BSc kimeneti követelményeinek harmonizálása a pécsi Orvosi Biotechnológia MSC bemeneti követelményeivel” című HUHR/1001/2.2.1/0010 azonosító számú projekt sajtótájékoztatóval egybekötött nyitókonferenciájára 2011. október 5-én került sor a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Tanácstermében. Az eseményen részt vett *Ljiljana Pancirov*, a magyarországi horvát főkonzul asszony. A PTE ÁOK vezetése nevében *dr. Koller Ákos* tudományos dékánhelyettes kívánt sok sikert az együttműködéshez. A Magyarország–Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program Közös Technikai Titkárságot *Tálos András* programmenedzser képviselte.

A sajtótájékoztatót követően a magyar és a horvát projekt-megvalósítók projektmegbeszélést is tartottak.

Bognár Rita

A projekt a Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programban, az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg.

Beszámoló az Acta Physiologica Hungarica sikeréről

Az Acta Physiologica Hungarica tudományos folyóirat szerkesztősége 2011-ben ismét elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Nívódíját. A díj megérdemelt elismerést jelent Monos Emil professzor és Bartha Jenő nyugalmazott egyetemi docens gondos főszerkesztői, illetve szerkesztői munkájának. Ezek eredményeként az újság 2007-ben bekerült A Science Citation Index-be, 2010-ben impakt faktora elérte az 1,226-ot. A folyóirat eredményes működéséhez társszerkesztőként pécsi professzorok: Prof. Lénárd László akadémikus, a pécsi Élettani Intézet professzora, illetve Prof. Koller Ákos tudományos dékánhelyettes, a Kórélettani és Gerontológiai Intézet vezetője is hozzájárulnak.

Dr. Balaskó Márta

A Beiskolázási program keretében 2011. október 28-án közel 30 középiskolás diák nyerhetett betekintést a gyógyszerész képzés intézeteinek mindennapjaiba. Az alábbiakban olvashatják Schrick Diána középiskolás diák élménybeszámolóját a látogatásról.

2011. október 28-án számos diáktársammal együtt részt vehettem a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar gyógyszerész szakának nyitott napján.

A kíváncsi kis csapatunk egy részének első útja a Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézetbe vezetett, ahol megtudtuk mivel is foglalkozik a gyógyszer technológus (gyógyszerkészítés), illetve hogy mi az a biofarmácia (gyógyszer és az élő szervezet kölcsönhatásaival foglalkozó tudományág). Megismerkedtünk azzal is, hogy valójában mit is rejt egy tableta, néhány különlegesebbet meg is néztünk. Ezután megtudtuk, hogy miért szükségesek a hatóanyagok kívül egyéb segédanyagok is egy-egy gyógyszerbe. Egy bátrabb lánnyal együtt elkészíthettük – kis segítséggel – életünk első kenőcsét, az ún. „Cremor Refrigerans”-ot, és megtanultuk, hogyan kell az elkészült krémet felcímkézni.

Aztán a kúp készítéséről beszéltünk, és megfigyeltük, hogy milyen is az a „pezsgőkúp”.

Utunk ezután a Farmakognózi Tanszékre vezetett, ahol gyógynövényekből készült illóolajokat készítették, illetve bemutattak néhány kísérletet. Majd mikroszkópos preparátumokat nézegettünk, vizsgálgattunk. Mi is csináltunk egy preparátumot keményítőtől, a feladatunk pedig az volt, hogy eldöntsük, hogy burgonya-, kukorica- vagy búzakeményítőt látunk a képen; több-kevesebb sikerrel mindannyian meg tudtuk határozni a keményítő típusokat. Ezenkívül jó pár ismert gyógynövény metszeteit is megtekinthettük.

A program zárásaként dr. Perjési Pál szakvezető úr tartott nekünk előadást, ahol részletesen megismertük a gyógyszerész képzés lépéseit, és a már végzett gyógyszerészek lehetőségeiről beszéltünk.

Mindannyiunk számára rendkívül hasznos volt a nyílt nap, hiszen bő információkat kaptunk az esetleges jövőbeli foglalkozásunkról. Ezúton szeretném megköszönni a csoport nevében, hogy ilyen élményekkel teli délelőttöt varázsoltak a számunkra!

Beszámolómat pár soros, ritmikus összefoglalóval zárom:

Schrick Diána Zsuzsanna, Sztárai Mihály Gimnázium
Duga Zsófia, PR referens

Az Európai Diabetes Alapítvány (European Foundation for the Study of Diabetes) „New Horizons” kutatás-támogatási programja a Közép-Kelet-Európai országok részére

Az Európai Diabetes Társaság (European Association for the Study of Diabetes, EASD) 1999-ben hozta létre alapítványát (European Foundation for the Study of Diabetes) az európai diabetes kutatások támogatására. Az Alapítvány megalakulása óta több, mint 75 millió Eurót adományozott különböző diabetes kutatási projektek támogatására.

Az EFSD az EASD irányítása alatt áll, a pályázatok támogatásáról egy nyolctagú, nemzetközi, független diabetológusokból álló kuratórium dönt.

2009-ben az Alapítvány *New Horizons Initiative* névvel egy új pályázati rendszert indított az európai régiók közötti kutatási együttműködés serkentése céljából. A prog-

ram, amelynek vezetésére, a 2011-2014-es periódusra megbízást kaptam, minden évben kutatási pályázatot ír ki, amelyre kizárólag a közép- és kelet-európai ország kutatói jelentkezhetnek egy nyugat-európai együttműködő partner részvételével. Bármilyen diabetológiai témájú pályázat benyújtható, akár kísérletes-laboratóriumi, akár klinikai vizsgálatról van szó. Egy-egy pályázattal elnyerhető támogatási összeg 100000 Euró, de ennél több is lehet, különösen a klinikai témájú pályázatoknál. A támogatás legalább 80%-át a pályázó közép- és kelet-európai kutató illetve kutatócsoport kapja.

A 2009-2011-es években tizenhárom pályázat nyert el támogatást. Az idei támogatottak között (300000 Euró) van Firneisz Gábor

és munkatársai is (Semmelweis Egyetem II. sz. Belklinika, Somogyi Anikó munkacsoportja) „Phenotypic and genotypic characterization of individuals born from gestational diabetes mellitus pregnancies” című pályázatával. Partner: Alexandra Kautzky-Willer, a Bécsi Orvostudományi Egyetem kutatója.

Az Alapítvány pályázati felhívásai a Diabetologia folyóiratban és az Alapítvány honlapján, www.EuropeanDiabetesFoundation.org olvashatók. A legközelebbi pályázati felhívás 2011. októberében jelent meg, és a benyújtási határidő 2012. január 15.

Dr. Soltész Gyula

Az EASD/EFSD New Horizons programjának vezetője

A Magyar Tudomány Ünnepe

Kosztolányi György, a Pécsi Akadémiai Bizottság elnöke köszöntötte a Magyar Tudomány Ünnepeán a megjelenteket. Ezt követően Komlói László felolvasta *Csépe Valéria*, az MTA főtitkárhelyettesének köszöntőjét. Üdvözölte a hallgatóságot *Bódis József* a PTE rektora is. Az idei év ünnepi előadását *Kádár Béla* akadémikus tartotta, aki előadásában taglalta a jelenlegi világgazdasági válság európai térségben kialakuló konjunkturális, oktatási, értékrendi, szemléleti összetevőit és a világgazdasági erőter ázsiai eltolódásának hatását az euro-atlanti, így a közép-európai és magyarországi térségre.

Utalt arra, hogy a magyar gazdaság hosszú távú problémáját, nevezetesen a jövedelem-termelőképességnél nagyobb fogyasztási hajlamot, alacsony megtakarítási képességet a jelenlegi változások még jobban hangsúlyozzák, és felvetette, hogy a közeljövőben várható lassú európai növekedés mellett elkerülhetetlen a növekedési ütem növelése helyett a ráfordítások csökkenésén, beruházások növelésén alapuló stratégia beindítása.

A nyitőünnepségen több, a régióban dolgozó oktató, kutató vehetett át rangos elismerést.

A Pécsi Akadémiai Bizottság ezüstplakettjét vehette át *Kovács L. Gábor* akadémikus, egyetemi tanár, a Pécsi Tudományegyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese.

Zsolnay Tudományos Díjban részesült *Szűcs István*, a PTE Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar Környezetmérnöki Tanszék egyetemi docense.

Tudományszervezési Díjat vehetett át *Orbán Jolán*, a PTE Bölcsészettudományi Kar Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék egyetemi tanára.

A Pécsi Akadémiai Bizottság fiatal kutatóknak járó tudományos díját *Rab Virágnak*, a PTE Bölcsészettudományi Kar Modernkori Történeti Tanszék egyetemi adjunktusának, és *Agócs Attilának*, a PTE Általános Orvostudományi Kar Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet egyetemi adjunktusának ítélték oda.

Az Alexandra Tudományos Díjat, mely egyúttal egy százezer fo-

rint értékű könyvutalvány, *Kriszbacher Ildikó*, egyetemi tanár, a PTE Egészségtudományi Kar tudományos dékánhelyettese vehette át.

A Professzorok Batthyány Köre pécsi szervezetének Virág Benedek Díját *Árvai Tündének*, a PTE BTK PhD hallgatójának adták át.

König Marianna

50 éve alakult a Magyar Biofizikai Társaság

November 24-én ünnepelte megalapításának 50. évfordulóját a Magyar Biofizikai Társaság. Az ünnepségen, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia Felolvasó termében tartottak megjelentek az MBFT korábbi és jelenlegi tisztségviselői; a társaság elnöke mellett az ország négy nagy Biofizikai Intézetének képviselői tartottak előadást.

A „Magyar Biofizikai Társaság Pécsen kezdődött” – jelentette ki Závodszy Péter professzor, az MBFT jelenlegi elnöke. Ernst Jenő professzor kezdeményezésére ugyanis 1947-ben Pécsen alakult meg az ország első tisztán biofizikai tanszéke, ezt követte a Magyar Biofizikai Társaság megalapítása 1961-ben.

Závodszy Péter beszámolója szerint a orvosi fizika mint tárgykör már régóta jelen volt a magyar a felsőoktatásban: 1870-ben maga Eötvös Lóránd hozta létre az „Orvosi Physica” tanszéket a Pázmány Péter egyetem Orvosi Karán. Az I. világháborút követően, ugyanabban az évben – 1923-ban – alapították meg az orvostudományi fizikai intézeteket a Debreceni egyetemen illetve Pécsen az Erzsébet Tudományegyetemen. A budapesti és a debreceni Orvosi Fizikai Intézetek ugyanezen a néven működtek tovább a hatvanas évek végéig, míg Pécsen Ernst Jenő kezdeményezésére 1947-ben hozták létre az ország első biofizikai intézetét. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjaként Ernst professzor nagy befolyással bírt, így az ő kezdeményezésére kezdtek el a biofizika tárgyat tanítani az ország többi orvosi egyetemén is. Ernst Jenő az MTA Biológiai Csoportjának elnökeként 1961-ben alapította meg a Magyar Biofizikai Társaságot, amely a megalakulás időpontját tekintve – az angol mögött – a világon a második biofizikai társaság volt. Az MBFT így már alapító tagként vehetett részt az IUPAB (International Union of Pure and Applied Biophysics) életre hívásában.

Az elnök beszámolt arról, hogy az MBFT megalakulását követő években sorra alakultak a Biofizikai Intézetek az ország orvosi egyetemén: 1967-től Budapesten, 1969-től pedig Debrecenben. Szegeden 1971-ben hozták létre a Biofizikai Intézetet a Szegedi Biológiai Központban, rá néhány évre 1976-ban a mai Szegedi Tudományegyetemen hozták létre a Biofizikai Tanszéket, amely más kutatási profillal rendelkezett, de biofizikát oktatott nem csak orvostanhallgatók számára. Nem Szeged az egyetlen város, amely két Biofizikai Intézetet is „elbír”: 1998-ban alapították meg az ELTE-n a Biológiai Fizika tanszéket, amely a szegedi tanszékhez hasonlóan elsősorban fizikusok számára nyújt biofizikai képzést.

Závodszy Péter előadásából azt is megtudhattuk, hogy tekintettel a kezdetekre a pécsi orvoskar Biofizikai Intézetének munkatársai megalakulása óta aktívan részt vettek az MBFT munkájában. Ernst Jenő professzor 1961-69 között elnöke, majd haláláig (1981) tiszteletbeli elnöke volt a Társaságnak. Ernst Jenőt Tigyi József professzor követte az elnöki székben 1969-től 1990-ig, jelenleg tiszteletbeli elnök. Az elnökség munkájában Niedetzky Antal, Lakatos Tibor, Belágyi József, Kutas László, Kellermayer Miklós és Nyitrai Miklós vettek részt az alapítás óta eltelt évtizedekben. Somogyi Béla több éven át Társaság alelnöke volt egészen haláláig, Lustyik György 1998 és 2007 között a gazdasági bizottság elnöke volt,

A képen a megemlékezés előadói: Nyitrai Miklós professzor (PTE ÁOK, Biofizikai Intézet), Ormos Pál professzor (SZBK, Biofizikai Intézet), Závodszy Péter professzor, az MBFT elnöke, Fidy Judit professzor (SE Biofizikai és Sугárbiológiai Intézet), Panyi György professzor (DE Biofizikai Intézet)

Nyitrai professzor megtartja előadását

Lakatos Tibor MBFT alapító tag emléklapoktét vesz át

Nyitrai Miklós 2011-től a Társaság főtitkárhelyettese.

A PTE ÁOK Biofizikai Intézetének részéről Nyitrai Miklós professzor tartott előadást az Intézet elmúlt húsz évéről – egyben a Somogyi Béla professzor neve által fémjelzett időszakról – röviden bemutatva pár jellemző eredményt.

Dr. Lukács András

Sikeres biotechnológiai oktatásfejlesztési együttműködés a Pécsi Tudományegyetem és a Debreceni Egyetem között

ÚJ SZÉCHENYI TERV

„Az Orvosi Biotechnológiai Mesterképzés megfeleltetése az Európai Unió új társadalmi kihívásainak a Pécsi Tudományegyetemen és a Debreceni Egyetemen” című oktatásfejlesztési és elektronikus tananyag-fejlesztési pályázat projektzáró rendezvényén 2011. november 11-én *dr. Miseta Attila*, a PTE ÁOK dékánja és *dr. Pongrácz Judit*, a PTE ÁOK Orvosi Biotechnológiai Mesterképzés Szak vezetője fogadta a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum vezetőinek képviselőit.

A Debreceni Egyetem részéről a projektzáró ünnepségen *dr. Csernoch László*, a Debreceni Egyetem OEC ÁOK dékánja, *dr. Tózsér József*, a debreceni orvoskar tudományos-dékhelyettese, továbbá a DE OEC Stratégiai Igazgatóság stratégiai-igazgatóhelyettese *dr. Balatoni Ildikó*, a DE OEC gazdasági igazgatóhelyettese *Szimáné Szöllősi Mária*, és *Juhász Katalin* dékáni hivatalvezető vett részt.

Az Európai Unió Szociális Alap támogatásával 2010. március 1. és 2011. november 30. között megvalósult oktatásfejlesztési pályázat többéves múltra visszatekintő együttműködést erősített a két egyetem között. A projekt eredményeként a két orvosképző intézmény javaslatot dolgozott ki a MAB részére a Biotechnológia Szak szakirányával kapcsolatosan. Mindemellett nyolc tantárgy angol és magyar nyelvű tantárgyi leírása, teljes ábraanyaga, elektronikus jegyzete és előadássorozatai készültek el. A tananyagok hozzáférhetőek lesznek nemcsak biotechnológia szak hallgatói, hanem más természettudományos érdeklődésű hallgatók számára az Interneten a két egyetem honlapján (www.medbiotech.aok.pte.hu/tamop412, <http://medbiotech.med.unideb.hu/>) és a Tankönyvtár (www.tankonyvtar.hu) felületén is.

A nyolc tárgyból hármat a pécsi egyetem, négy tantárgy kidolgozását a debreceni egyetem vállalata, illetve egy tantárgyat közösen dolgoztak ki. A Pécsi Tudományegyetem a Háromdimenziós szövetség és „tissue engineering”, a Jelátvitel, a Transzddifferenciáció és regeneratív medicina című tantárgyak elektronikus

It is my honour and pleasure to thank the accepting the invitation for two
RESEARCH SEMINARS ON THE 18TH OF NOVEMBER 2011
University of Pécs (Location: University Pécs, Medical School, 5. Lecture Room)
funded by the „Manifestation of Novel Social Challenges of the European Union in the Teaching Material of Medical Biotechnology Master’s Programmes at the University of Pécs and at the University of Debrecen” project
Identification Number: TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0011

Terry Gaasterland, Professor, Director of Computational Biology and Genomics, Scripps Genome Center, University of California, San Diego
Seminar title: „Understanding glaucoma (a neurodegenerative disease) through exome sequencing”

Professor Gaasterland: „My computer science research interests center on logic-based methods for answering queries about large bodies of diverse distributed knowledge. I use semantic information, that is, data about the data, to develop alternative, or cooperative, answers to queries. In the years since my Ph.D., I have been exploring problems in computational molecular biology using logic programming techniques in general and cooperative answering strategies in particular. In collaboration with genome sequencing groups in Canada, the U.S., and Europe I have built a system called MAGPIE (Multipurpose Automated Genome Project Investigation Environment) for analyzing DNA sequence data in real-time during and beyond the lifetime of a sequencing project.”

Karl Willert, Professor, Director of Stem Cell Research Facility, Department of Cellular & Molecular Medicine, University of California, San Diego
Seminar title: „Exploring the role of WNT signaling in stem cells”

Professor Willert: ‘Our lab studies the role of Wnt proteins in the regulation of stem cell behavior. Stem cells have the unique ability to maintain their undifferentiated state and differentiate into cells with specialized functions. Wnt genes, which encode secreted lipid modified growth factors, play a critical role in the regulation of this cell fate choice between self-renewal and differentiation. However, because of the large number of Wnt genes identified to date (19 in mammals) and the variety of Wnt receptors and distinct Wnt signaling pathways, the mechanisms by which Wnts regulate cell fate remains poorly understood. Using human embryonic stem cells (hESCs) as a model system, we are examining how manipulation of the Wnt pathway affects their pluripotency and differentiation. A long-term goal of the lab is to dissect early embryonic signaling pathways, with particular emphasis on Wnt signaling, and thereby develop strategies for the directed differentiation of hESCs into any mature cell type of interest.’

Dr. Judit Pongrácz
Head of Medical Biotechnology

tananyagát dolgozta ki. A Debreceni Egyetem a Molekuláris medicina, a Molekuláris diagnosztika, a Molekuláris terápiák és a Fehérjebiotechnológia című tantárgyak tananyagának és ábraanyagának kidolgozását vállalta.

„A gerontológia molekuláris és klinikai alapjai” című tárgy tananyagfejlesztését a két egyetem kooperációban készítette, majd a véglegesítésére, az animációk elkészítésére Pécssett került sor.

A pályázati forrás lehetővé tette, hogy kifejlesztésre kerüljön egy kérdésbank adatbázis is, mely tantárgyankénti online önellenőrzést tesz lehetővé a hallgatók számára. A tananyagokhoz kapcsolódó tesztkérdések online kitöltését követően a hallgatók automatikus visszajelzést kaphatnak a teszt eredményéről.

Mivel a pályázatban a konzorcium elektronikus tananyagfejlesztést tűzött ki célul és valósított meg, ezért a környezetvédelmi és

esélyegyenlőségi szempontokat is maximálisan figyelembe vette.

A projekt szakmai zárásaként a két egyetem 2011. november 17-25. között az Egyesült Államokból fogadta a San Diego-i California Egyetem két professzorát. *Dr. Terry Gaasterland* és *dr. Karl Willert* a legfrissebb biotechnológiai kutatási eredményeiket mutatták be Pécsen és Debrecenben.

A kétéves futamidejű pályázatban igazi csapatmunka alakult ki a projektmegvalósítók között, melynek eredményeként igen magas színvonalú oktatási anyag készült el.

A projekt koordinátora *dr. Pongrácz Judit* ezúton is szeretné megköszönni a Karok és az egyetemek vezetésének, minden projekt résztvevőnek Debrecenben és Pécsen, illetve az egyetemeken dolgozó munkatársak és szolgáltatók szíves közreműködését, mely nagyban hozzájárult a projekt sikeréhez.

Projekttagok a Pécsi Tudományegyetemen: *dr. Pongrácz Judit* projektmenedzser, *dr. Németh Péter* szakmai vezető, *Gyulasi Andrea* pénzügyi vezető, *dr. Balaskó Márta* Gerontológia tananyagfejlesztő, *dr. Balogh Péter* Transzifferenciáció és regeneratív medicina tananyagfejlesztő tantárgyfelelős, *dr. Berki Tímea* Jelátvitel tananyagfejlesztő tantárgyfelelős, *dr. Boldizsár Ferenc* Jelátvitel tananyagfejlesztő, *dr. Kvell Krisztián* Molekuláris gerontológia tananyagfejlesztő, *dr. Pétervári Erika* Gerontológia tananyagfejlesztő, *dr. Pongrácz Judit* 3D és tissue engineering tananyagfejlesztő tantárgyfelelős, *dr. Székely Miklós* Gerontológia tananyagfejlesztő és tantárgyfelelős, *dr. Szabó Mariann* Jelát-

vitel tananyagfejlesztő, *dr. Varcza Zoltán* 3D tananyagfejlesztő, *Bencze Zsolt* informatikus, *Bognár Rita* projektadminisztrációs és disszeminációs szakértő, *Csöngéi Veronika* 3D tananyagfejlesztő és műszaki szerkesztő, *Czulák Szilvia* informatikus és műszaki szerkesztő, *Kittkáné Bódi Katalin* oktatástechnikai szakértő, *dr. Miskei György* nyelvi és szakmai lektor.

Projekttagok a Debreceni Egyetemen: *dr. Tőzsér József* szakmai vezető, *Szimáné Szöllösi Mária* pénzügyi vezető, *dr. Tőzsér József* tananyagfejlesztő (Fehérje biotechnológia), *Szimáné Szöllösi Mária* pénzügyi vezető, *dr. Biró Klára* belső szakértő, *dr. Balatoni Ildikó* belső szakértő, *dr. Csernoch László* belső szakértő, *Sárvári Anitta Kinga* belső szakértő, *dr. Pócsi István* tananyagfejlesztő, *dr. Bakó Gyula* tananyagfejlesztő (Gerontológia), *dr. Emri Tamás* tananyagfejlesztő (Fehérje biotechnológia), *dr. Kappel-mayer János* tananyagfejlesztő (Molekuláris Diagnosztika), *dr. Balogh István* tananyagfejlesztő (Molekuláris Diagnosztika), *dr. Bálint László* tananyagfejlesztő (Molekuláris Medicina), *dr. Balajthy Zoltán* tananyagfejlesztő (Molekuláris Terápiák), *dr. Csósz Éva* tananyagfejlesztő (Fehérje biotechnológia), belső szakértő, *Ary Tamás* adminisztrációs szakértő, *Kiss Livia* pénzügyi adminisztrációs szakértő.

Dr. Pongrácz Judit

Orvosi Biotechnológia MSc szakvezető

Bognár Rita

pályázati koordinátor

„Genetika, környezet és emberi jól-lét”

Az MTA Pécsi és Szegedi Területi Bizottsága közös rendezvényeként a PAB 2011. november 9-én Pécsen „**Genetika, környezet és emberi jól-lét**” címmel vitanapot szervezett. Délelőtt hat egymástól távol álló területről az egyes témák hazai vezető szakemberei, így *Poór Gyula* „Öröklődő és szerzett tényezők az emberi betegségek háttérében”, *Kosztolányi György* „A genetika fejlődéstani aspektusa: epigenetika”, *Sarkadi Balázs* „Sejt- és génterápia”, *Dudits Dénes* „Genetikailag módosított növények, állatok”, *Kopp Mária* „Társadalmi minták és nevelés hatása a mentális fejlődésre, viselkedésre”, végül *Horn Péter* „A Föld természetes tápanyagforrása és annak észszerű hasznosítása” címmel vitaindító referátumokat tartottak. A délutáni ülészakon bőséges idő állt rendelkezésre az elhangzottak megvitatására. Az élénk eszmecsere kevésbé az illető tudományág részleteire, inkább átfogó kérdésekre irányult. Így pl. arra, hogy létezik-e *legjobb* környezet (diéta, életmód, orvosi ellátás) vagy *optimális* nevelési módszer az emberi jól-lét garantálására, milyen mértékben kell az alapkutatóknak mérlegelni az eredmények társadalmi hasznosulását, kik öröködjenek a technológiai abszolútizmus és az etikus, humánus gondolatrendszer egyensúlya felett: politikusok? tudósok? laikusok? A zárszóban megfogalmazódott: a tudománnyal foglalkozóknak fontos felelősségük van abban, hogy az emberi jól-lét feltételeinek megteremtése érdekében kifejtett tevékenységünk ne veszélyeztesse a következő generációkra hagyott környezet állapotát.

Kőnig Marianna

ERASMUS oktatói csereprogram

Egy hét fenn a hideg északon

Oulu város Finnország északi részén található a Botteni-öböl északi partján, az Oulu folyó torkolatánál. Fiatal város, 1605-ben alapították. Hidegebb napokon nem ritka a -25 Celsius fok sem. A tenger pedig télen mindig befagy a lékhorgászok örömeire. Északi fekvéséből kifolyólag az év egyik felében csak körülbelül 3 óra erejéig süt ki a nap. Az év másik felében pedig csak épphogy 2 óra hosszúra nyugszik le, de akkor sem lesz soha teljesen sötét.

Itt is kedvelt elfoglaltság a szauna, a sífutás és a rénszarvastartás. Még -25 fokban is biciklivel és sítalpakon közlekednek az emberek. Nagyon kedvelt a rénszarvas és a jávorszarvashús minden formában (szárítva, sütve, főzve, pörköltnek). Emellett sok bogyós gyümölcs terem a lápos, mocsaras vidékeken. Kedvelt időtöltés ezek szüretelése.

Minden nagyon tiszta és rendezett, de elég drága is. Fontosnak tartják a finn termékek előnyben részesítését. Milka csoki például nem kapható. A ruhákat és anyagokat finn mintákkal látják el vagy azok modern változatával. Biztos mindenki jól ismeri a Marimekko márkát vagy a híres Kalevala ékszereket.

A hideg ellenére nagyon vendégszerető és melegsívű a finn ember. Ezt a vendégszeretet én is megtapasztalhattam a diákok és a finn kollégák részéről is. Nagyon sok német és angol ajkú ember is él Ouluban. Összetartó közösségekben élnek.

A város Finnország hatodik legnépesebb városa (137 061 fő - 2009. január 1) nagy vonzáskörzettel, köszönhetően a sok elektrotechnikai cégnek, és a papírgyára mellett az egyetemének is. Ez a város Észak-Finnország legnépszerűbb oktatási központja. Egyetemén több mint 15 000 hallgató tanul a különböző karokon.

Az egyhetes Erasmus tanítási hét során orvosi szaknyelvi órákat tarthattam az oului egyetem nyelvi intézetében. Emellett sok órán és előadáson hospitáltam, meghívtak az Anglisztika illetve Germanisztika intézetbe is. A finn illetve az ott tanuló külföldi vendégszereplők nagyon érdeklődők, nyitottak és szorgalmasak. A tanítás nagyon jó külföldi tapasztalatszerzés és gyakorlat volt számomra. Minden kollégának csak ajánlani tudom a részvételt az oktatói csereprogramban. A PTE ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézete nagyon jó kapcsolatot ápol az oului egyetem nyelvi intézetével. Erasmus oktatói csereprogram keretében kollégák az oului egyetemről már nálunk is tanítottak.

Ezúton szeretném megköszönni Dr Rébék-Nagy Gábornak a PTE ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet intézetvezetőjének és Tomózer Anettnek, kari Erasmus koordinátornak a sok támogatást és segítséget.

Molnár Annamária
német szaknyelvtanár
PTE ÁOK Egészségügyi Nyelvi és
Kommunikációs Intézet

Az oului egyetem

Régi raktárépületek, ma éttermek a kikötőben.

Nallikari, a strand, ahova nyaranta özönlnek a norvég vendégek, hogy a 16 fokos vízben fürdõhessenek.

Előzetes a Magyar Hypertonia Társaság (MHT) XIX. Kongresszusáról, illetve az MHT X. Nemzetközi Továbbképző Kurzusáról

A Magyar Hypertonia Társaság (MHT) XIX. Kongresszusa 2011. december 1-3 között Budapesten került megrendezésre. A kongresszus elnöke *prof. Koller Ákos* a PTE ÁOK tudományos dékánhelyettese, a Kórélettani és Gerontológiai Intézet vezetője mellett a Tudományos Bizottság munkájában *dr. Nagy Judit*, a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum professzora is részt vett. A kongresszus, illetve a hipertonia megelőzésére és kezelésére irányuló alap és klinikai kutatások fontosságát az is alátámasztja, hogy régióinkban a hypertóniás betegek száma meghaladja a 2 milliót. A konferencia során nemzetközi kitekintésre is mód nyílt, hiszen svéd, illetve portugál előadók is szerepeltek a programban. A hagyományoknak megfelelően az előadások a kórélettani mechanizmusoktól az epidemi-

ológiai, klinikai megfigyeléseken keresztül a legújabb terápiás javaslatokig, a gyógyszerkutatási eredményekig nagyszámú témát felleltek. Külön hangsúlyt kaptak a megelőzés lehetőségei, illetve az időskori jellegzetességek. Ezen a rangos tudományos eseményen a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának kutatócsoportjai is nagy számban képviseltették magukat. Üléselnöki feladatokra, illetve előadónak kérték fel többek között *dr. Tóth Kálmánt*, az I. számú Belgyógyászati Klinika igazgató professzorát, *dr. Wittmann Istvánt*, a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum igazgató professzorát és *dr. Cziráki Attilát*, a Szívgyógyászati Klinika egyetemi docensét, oktatási igazgatóhelyettesét. Karunk kutatócsoportjai számos érdekes előadással és poszterrel járultak hozzá a Kongresszus sikeréhez.

A Magyar Hypertonia Társaság ugyancsak kiemelkedő jelentőséget tulajdonít a Nemzetközi Továbbképző Kurzusnak, amely idén közvetlenül a Kongresszus előtt került megrendezésre. A kurzus célja, hogy a hipertonia betegségről közérthető információkat nyújtson, amelyben elismert hazai és külföldi előadók állnak a betegellátásban dolgozó orvosok szolgálatára. A programok sikerét jelzi az is, hogy a hazai hypertóniás betegek több mint 40%-a részesül hatékony gyógyszeres ellátásban, ami európai szinten is kiváló eredménynek számít. Az idei rendezvények célja, hogy a hipertonia betegség megelőzését és kezelését még hatékonyabbá tegye.

Balaskó Márta

Beszámoló a Collegium Ramazzini kongresszusról

A Collegium Ramazzini szervezésének keretein belül 2011 október 28-30. között, a hagyományoknak megfelelően Carpi városában került megrendezésre a Ramazzini Days 2011 elnevezésű nemzetközi kongresszus. Intézetvezetőnk, *prof. Ember István*, mint a társaság tagja, jóvoltából volt szerencsém részt venni két kolléganómmal - *dr. Gombos Katalinnal* és *dr. Gócze Katalinnal* - ezen a jeles eseményen.

A társaság története az 1700-as évekre nyúlik vissza, amikor *dr. Ramazzini* munkásságának köszönhetően megjelent az első olyan könyv, mely átfogó képet adott a foglalkozási ártalmak okozta megbetegedésekkel kapcsolatban. Majd 300 év múlva a világ számos országából származó kutató a foglalkozás egészségügy atyjának tiszteletére egy tudományos társaságot hozott létre Collegium Ramazzini elnevezéssel. Jelenleg a kollégium 184 taggal büszkélkedhet a hat kontinens számos országából. A társaság elsődleges célja, hogy felmérje a jelenlegi és jövőbeni munkahelyi és környezeti ártalmakkal kapcsolatos veszélyeket, továbbítsa, azokat a döntéshozó szervek felé illetve megoldásokat keressen rájuk.

Carpi egy kellemes kis észak olaszországi város. A belváros szívében elhelyezkedő tér épületeivel ma is őrzi a város történelmi hangulatát. A konferenciának a város központjában álló Palazzo Dei Pio adott otthont. Az esemény első napján a vezető tanács ülésére valamint a korábbi évek hagyományának megfelelően ünnepélyes keretek között került sor az elismerő díjak átadására, ahol *prof. Ember István* „Ramazzini Fellow Award” kitüntetésben részesült.

A konferencia második napja szintén színvonalas szakmai programot hozott. A világ minden tájáról érkező szakemberek tartottak előadást különféle témákban, köztük intézetünk vezetője, aki a környezeti karcinogének okozta mikroRNS eltérések jelentőségét emelte ki, mely a karcinogenezis iniciációjának korai értelmezését adhatja, ezáltal a daganatos betegségek primer prevenciójának szolgálatába állítható. A konferencia számos aktuális foglalkozás egészségügyi problémát

vetett fel köztük a fukushimai atomkatasztrófát, az azbesztózist illetve az egészségügyi dolgozók körében előforduló kemoterápia indukálta daganatos elváltozásokat. Ezen a napon került sor posztereink bemutatására is, melyek szemléltették munkacsoportunk eredményeit, a különféle daganattípusokban detektált mikroRNS szintű eltérésekkel kapcsolatban. A nap végén egy barátságos fogadáson vettünk részt, ahol alkalmunk nyílt sok érdekes és elismert szakemberrel megismerkednünk.

Külön kiemelném, hogy a tavalyi év őszen hazánkban a Pécsi Orvostudományi Egyetem Népegészségtani Intézetének szervezésével valósult meg a társaság szatellita szimpóziuma, melyet a résztvevők nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel fogadtak. A tavalyi év sikereire tekintettel az idei találkozón a tagok kilátásba helyeztek egy újabb szimpóziumot, mely szintén intézetünk lebonyolításával jönne létre.

Összességében nagyon eredményesnek értékelem a látogatásunkat. Köszönettel tartozunk Karunk Tudományos Bizottságának az anyagi támogatásért!

Dr. Juhász Kirsztina
Orvosi Népegészségtani Intézet

„Betegtanácsadás és gyógyszerészi gondozás a gyakorlatban” Hallgatói Verseny

Pécs, 2011. nov. 17.

A pécsi beteg-gondozási és tanácsadási verseny célja az ötödéves hallgatók gyakorlatban is alkalmazott gyógyszerészeti (farmakoterápiás, stb.) tudásának, kommunikációs képességeinek felmérése (és fejlesztése), továbbá a gyógyszerészi hivatásra való gyakorlatias felkészülés volt. Ezen készsége-

gyógyszerekkel megrakott „táraasztal” várta a harminchárom pécsi gyógyszerészhallgatót. Mindeközben a szomszédos előadóteremben kíváncsian várták a rendezvény nézői és szervezői, hogy a kivétlont megtekinthessék, miként mérettetnek meg a végzős gyógyszerészhallgatók az „éles patikai expedíálást” szimuláló szituációkban.

gek graduális képzés során történő fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy már évtizedek óta szerveznek nemzeti és nemzetközi beteg-tanácsadási rendezvényeket szerte a világban.

Nagy szükség is van a megfelelő szakmai és kommunikációs ismeretekre, hiszen a mindennapi életben a betegek elsősorban a táraasztal mellett nyújtott teljesítményük alapján ítélik meg a gyógyszereket. A patikai dolgozók szakmai felkészültségükről elsősorban azáltal tehetnek tanúbizonyságot, hogy miként kommunikálnak, milyen tanácsokat tudnak adni és természetesen milyen szakmai döntéseket hoznak az expedíálás során. Ez azonban még öt év tanulás és számtalan szakmai-gyakorlati munkaóra után sem egyszerű dolog. Kiváltképp, ha kicsit bonyolultabb esettel találja szembe magát a gyógyszerész...

2011. november 17-én délután egy órakor megnyílt a PTE ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak Gyógyszerészeti Intézetében az informatikai terem ajtaja, ahol az öt főből álló szakértő zsűri, az UnivTv stábjá, a betegeket játszó – beöltözött – színészek és egy

tuációkban.

A PTE ÁOK Gyógyszerészeti Intézete által szervezett verseny „képzeltbeli” gyógyszerésztárába érkező első „beteg” egy ingerülten viselkedő üzletember volt (*Dr. Bozó Tamás*, gyógyszerész, PhD-hallgató, amatőr színész alakította), aki látszólag igen elfoglalt, még a gyógyszerésztárába belépve is a mobiltelefonján intézi üzleti ügyeit. Hanyagul átadja vérnyomáscsökkentő gyógyszerének receptjét, kiderül azonban, hogy nem szedi rendszeresen a készítményt. Fejfájás csillapítót kér és közben hetek óta visszatérő erős fejfájásáról panaszkodik. Mikor a gyógyszerész rákérdez egyéb gyógyszereire és betegségeire, asztmáról számol be (a társbetegségekre vonatkozó kérdés híján látványosan szippant egy inhalátorból).

Míg a hallgatók egy részének egy ilyen feszült és modortalan beteggel kellett kapcsolatot teremtenie, addig a többiek az italt nem megvető „munkásemberrel” (*Somogyi László*, V. éves orvostanhallgató, amatőr színész alakításában) találkozhattak, aki a kocsmából hazafele menet néz be a patikába. Receptje alapján kiderül,

Összesített pontszám (max. 160 pont)	Szakmai teljesítmény értékelése (max. 80 pont)	Kommunikáció értékelése (max. 80 pont)
Borza Erzsébet: 152	Borza Erzsébet: 78	Szabó Ágnes: 76
Szabó Ágnes: 138	Angyal Tünde: 70	Borza Erzsébet: 74
Szabó Katalin: 129	Szabó Ágnes: 62	Szabó Katalin: 73
33 hallgató	33 hallgató	33 hallgató
pontjainak átlaga: 88,8	pontjainak átlaga: 40,8	pontjainak átlaga: 48,0

hogy glaukómája van, de nem érti, mire való a szemcsepp, sőt nem is használja azt rendszeresen. A szemei között érzett fájdalomra panaszkodva szintén fejfájás ellen kér gyógyszert. Az expedálás során körvonalazódik, hogy májvédő gyógyszert is írtak már fel neki korábban, mivel saját bevallása szerint „rendszeresen fényezi az agyát sörrel”.

Még talán gyakorlott gyógyszereszek számára is kihívást jelenthetnek ezek az összetett szituációk, amelyekben egyszerre szembesülünk kommunikációs problémákkal, rossz beteg-együtműködéssel és a megfelelő gyógyszerválasztást befolyásoló társbetegségekkel. A színészek bámulatosan jól alakították szerepüket, megjegyzéseikkel és játékkukkal mosolyt és vidámságot csaltak a zsűri és a nézőközönség arcára. A verseny megpróbáltatásain átesett hallgatók felszabadultan, vidám hangulatban és remélhető-

leg sok tapasztalattal gazdagodva, kávé és pogácsa mellett nézhették társaik szereplését a szomszédos teremben.

A zsűri tagjai (*dr. Télessy István, dr. Forrai Márta, dr. Pintér Erika, dr. Aponyi Ildikó és dr. Botz Lajos*) egy előzetesen összeállított pontozólapon értékelték a versenyzők szakmai és kommunikációs teljesítményét. A maximális pontszám eléréséhez szükséges volt, hogy a hallgató (a) felismerje, mire való a recepten szereplő gyógyszer és felhívja a beteg figyelmét annak helyes alkalmazására; (b) feltárja a beteg akut panaszait és azok hátterét, (c) rákérdezzen a beteg további gyógyszereire és társbetegségeire és (d) mindezek figyelembevételével válassza ki a beteg számára megfelelő gyógyszert. Természetesen mindezek mellett szükség volt a beteg szellemi és lelki állapotának megfelelő kommunikációra, a verbális és

nonverbális eszközök helyes alkalmazására és egy jól irányított beszélgetés kialakítására.

Összességében megállapítható, hogy a pécsi hallgatók ügyesen vették az akadályt. Egyesek kicsit megszeppentek, mások viccelődve kezelték a helyzetet, de végül valamennyien gyógyszerrel és tanácsokkal látták el betegeiket. A zsűri értékelése alapján *Borza Erzsébet* az első, *Szabó Ágnes* a második és *Szabó Katalin* a harmadik helyen végzett. Ők oklevélben és könyvjutalomban részesültek, míg a többi hallgató és a nézők népes tábora számos szakmai tapasztalattal és egy vidám hangulatban töltött délutánnal lettek gazdagabbak.

A szervezők és a PTE ÁOK Gyógyszerészeti Intézete köszönettel tartozik az Universitas Televízió munkatársainak, a zsűri lelkes munkájának, valamint a betegeket alakító színészeknek. Köszönjük a versenyzők szorgos felkészülését és helytállását, reméljük mindannyian sokat tanultak a rendezvény során!

A szervezők:

Fittler András és Miseta Ildikó

Tájékoztató a gyarapodó gyógyszerhiányokról

Az utóbbi időben csaknem minden klinikán tapasztalhatták, hogy nem minden esetben kapták az igényelt gyógyszereket, esetleg csak jelentősen csökkentett mennyiségben.

Magyarzatként az egyetem rossz fizetési kondíciója áll az első helyen. Az országosan és az USA-ban, valamint az európai országokban is fellépett gyógyszerhiányok valódi oka azonban jóval összetettebb.

Kétségtelen tény, hogy a PTE által – különféle okok miatt – felhalmozott és erőit megfeszítve továbbgörgetett adóssága a gyógyszer-számlák kiegyenlítésében is megmutatkozik. A gyógyszeranyagkereskedők és gyártók beszállítási arányaikhoz képest számottevően nagyobb arányú adósságainkat évek óta türelmesen és a piacon kialakult mértéknél kisebb „büntető” terhek mellett „finanszírozták”. Ez a helyzet ebben az évben megszűnt. Intézményünk sajnos a hazai adósságlistán is dobogós helyen található. Olyannyira, hogy az utóbbi hónapokban a három legnagyobb beszállító közül egy (a legnagyobb) a szállítást már

be is szüntette, pontosabban csak az elmaradt kifizetések kiegyenlítésének arányában szállít. A másik kettő (még) hajlandó szállítani, az ő portfóliójuk azonban közel sem tartalmaz minden, a pécsi klinikum számára elengedhetetlenül szükséges gyógyszert.

Különösen súlyos a helyzet a citosztatikus terápia során használt készítmények esetében, itt azonban a fentiekén kívül komoly szerepet kap a gyógyszerek hatóanyagainak hiánya. Ez pedig nem pécsi jelenség, nem is afféle hungarikum, hanem – sajnos – az egész fejlett világon fennálló helyzet. Váratlan és teljesen szokatlan helyzet ez az USA számára, ahol a „hiánygazdálkodás” gyakorlatát sem ismerik. A nemzetközivé vált hiány nyilvánvalóan különösen érinti, a jövőben méginkább, a kevésbé tehető országokat, azon belül pedig még fokozottabban az eladósodott kórházakat. Intézményünk a hiány pótlására, sokszor tízszeres áron, külföldről szerzi be a hazánkban forgalombahozatali engedéllyel nem rendelkező gyógyszereket, egyedi

import útján. Nyilvánvalóan sem finanszírozzák, sem ellátásbiztonság miatt sem lehet erre tartósan építeni. Az országos helyzetről az GYEMSZI OGYI honlapján is található információ

(http://www.ogyi.hu/gyogyszerhiany_kezelese_fekvobeteg_ellatasban). Az országos hatóság hetente kéri be az intézményektől, így a PTE-től is, a helyi hiány adatokat, egyfajta koordinatív lépések előkészítéséhez.

A PTE KK Klinikai Központi Gyógyszertára minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik a gyógyszerigényeket mennyiségileg és minőségben is kielégíteni. Ezért a gyógyszerellátás aktuális helyzetéről, hiányokról, azok okairól, a hiányzó készítmény kiválthatóságáról (helyettesítés) és várható további alakulásáról átfogó tájékoztatást nyújt az intranetes honlapján az alábbi elérési helyen:

<http://aok.pte.hu/index.php?page=hirek&act=hir&hir=3997&nyelv=hun>.

Kérünk minden érintettet, hogy az ellátás zavartalan biztosítása érdekében kövesse nyomon a helyi helyzetet (is).

Molnár Béla
KK Gyógyszertár

Pécs – Európa Kulturális Fővárosa 2010 tovább él a Gyermekklinikán

Ehangzatos cím mögött az áll, hogy két fiatal művész (Kovács „Buddha” Tamás és Tábori András) 8,2×3,4 méter nagyságú, Pécs Kulturális Fővárosa 2010 alkalmából készült alkotása a Gyermekklinika művészeinek egyáltalán nem mondható tantermi betonfalára került. A nagyméretű alkotás naiv módon jeleníti meg Pécszet. A Hírmondó olvasói közül többen valószínűleg már látták a képet 2010-ben a Barbakánnál, ahol több hónapig bemutatásra került.

A Kulturális Főváros programjainak befejeztével az alkotók a Gyermekklinika részére ajánlották fel alkotásukat. A nagyméretű képet a pécsi múzeum két munkatársa (Gardánfalvi László és Gardánfalviné Kovács Magdolna) társadalmi munkában előkészítették kültéri bemutatásra. Ezt követően karunk vezetésének anyagi támogatásával, a műhely dolgozóinak segítségével felkerült a nagyméretű alkotás a tanterem külső falára.

Reméljük, hogy ezzel is – ha csak egy nagyon kicsit – gyermekbarátibbá tettük a klinikát.

Végül köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akik segítettek, közreműködtek abban, hogy a műfajra pontosan nem meghatározható művészi alkotás a mostani helyére kerüljön.

Dr. Pintér András

Intézményi továbbképzés a humán klinikai vizsgálatok helyi gyakorlatáról

A Humán Klinikai Vizsgálatok Regisztrációs Központja (HKVRK) működésének két éve alatt számos, a vizsgálatok lebonyolításával összefüggő kérdés merült fel. A HKVRK a problémákat, tapasztalatokat összegezte, és – a klinikai vizsgálatok eljárási menetének hatékonyabbá tétele érdekében – belső továbbképzés lebonyolítására vállalkozott. Cél a vizsgáló csapatok felkészítése, jogi, adminisztratív és pénzügyi ismereteik elmélyítése, ezáltal a PTE KK ismertebbé, vonzóbbá tétele volt a szponzorok számára. A hatékony működés legfontosabb előfeltétele, hogy a humán klinikai vizsgálatokban résztvevő munkatársak számára a humán klinikai vizsgálatokra vonatkozó szabályozások, engedélyezési folyamatok, valamint a PTE KK vonatkozó eljárási rendje a lehető legteljesebb mértékben megismertek és egyértelműek legyenek.

A továbbképzésre november 4-én és 11-én került sor. A részvétel előzetes regisztrációhoz volt kötött; akik munkaköri leírásában a klinikai vizsgálatokban való részvétel szerepelt, azok számára a továbbképzést kötelezőnek hirdették meg. Egyébként klinikánként legalább egy fő részvétele volt kívánatos. Végül összesen 18 kliniká-

ról és intézetből összesen 41 regisztrált résztvevő jelent meg.

A hallgatóság témakörönként ismerkedhetett meg a klinikai vizsgálatok körüli tudnivalókkal: November 4-én délelőtt a klinikai vizsgálatok általános tudnivalóiról, intézményi jelentőségükről, valamint az engedélyező hatóságok szerepéről hangzottak el előadások. A modulban vizsgálatok elrendezésének alapinformációi, valamint a vizsgálati készítményekkel kapcsolatos tudnivalók kaptak még helyet. Délután a klinikai vizsgálatok hazai és nemzetközi jogi szabályozását ismerhette meg a hallgatóság, ismertetésre került az itteni hatályos eljárási rend, továbbá a vizsgálatokban részt vevők felelőssége. Az utolsó előadás a vizsgálatok pénzügyi hátterébe engedett bepillantást, az elszámolások, elvonások technikai ismertetése útján.

Az egy héttel későbbi előadássorozatban a nagy vitákat kiváltó munkaügyi, valamint a klinikai vizsgálatok etikai oldalát ismertető modul került sorra. A résztvevők itt hallgathatták meg a vizsgálatok gyakorlati tapasztalatairól szóló előadást is. A modulban nem csupán a Klinikai Központ, hanem a “másik oldal”, a szponzor és a megbízásából eljáró monitor szemszögé-

ből is betekintést nyerhettek a klinikai vizsgálatok folyamatába.

A tanfolyam tesztírással zárult. Ez a teszt annyiban nem volt szokványos, hogy a végén a szervezők kérték a résztvevők véleményét, javaslatait. Minősíteni kérték ezen felül a vizsgálatokra vonatkozó (országosan is példaértékű) eljárási rend különböző fejezetei szerint tevékenykedő csoportok teljesítményét. Utóbbira két kiragadott példa: Legjobbra a HKVRK működését értékelték (86 %), leggyengébb minősítést a Humán Szolgáltató Iroda (HSZI) teljesítménye kapta (46 %).

A résztvevők javaslatai között szerepelt az átláthatóság javítása a szerződéskötési eljárás során, a felelős ügyintézők elérhetősége (itt elsősorban a munkaügyi oldalon tapasztalható nagymértékű munkaerőmozgást kifogásolták), valamint a pénzügyi-gazdasági adminisztráció egységessé tétele. Külön javaslat volt a mostani továbbképzés évenkénti megtartása, az új ismeretek átadása, megosztása céljából.

Dr. Tóth Judit
ügyvivő szakértő
HKVRK

Átadásra került a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika felújított Neuropszichiátriai Osztálya

2011. november 17-én adták át ünnepélyesen a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika teljes körűen felújított Neuropszichiátriai Osztályát. A 16 ágyas osztály a Gyermekklinika József Attila utcai telephelyének egyik pavilonjában működik. Évtizedek óta nem történt érdemi felújítás az állagában. Az 5 hetes időszak alatt cserére kerültek a huzatos, nem jól záró ablakok és ajtók, a többszörös javítgatások során színeiben opart stílusra emlékeztető falicsempék, a hiányos mozaik padlólap.

Dr. Hollódy Katalin egyetemi docens, az osztály vezetője és a felújítás fő szervezője köszönetet mondott Strasser Tibor műszaki igazgató úrnak és Benczes Gábor mérnök úrnak a végzett munkájukért. *Vincéné Solymár Emese* asszisztens és *Szentgyörgyvölgyi Emese* osztályos főnővér kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. A bútorok ki- és bepakolásában az egyetem központi segítsége híján az osztály ápoló nővérei vettek részt, név szerint *Scheig Viktória, Szilágyi Katalin, Turupoliné Tökés Irma, Kalmár Edit, Csendes-Soós Orsolya, Garami Gáborné* és *Vighné Gelencsér Éva*, valamint *Blénesi Zoltán* karbantartó és *Rabnecz Gábor* beteghordó.

Marosné Szurkos Judit és *dr. Ángyánné Laczkovics Noémi* gazdasági ügyintézők a helyi ügyek lebonyolításában voltak segítségünkre.

A tatarozás kb. 15 millió forintba került, mely összeg kétharmadát az 1994-ben létrejött „Az epilepsziás gyermekekért” közhasznú alapítvány vállalta magára. Az alapítvánnyal kapcsolatos ügyek intézésében *Lábadai Árpádné* elektrofiziológiai asszisztens, kuratóriumi tag végezte a munka oroszlánrészét.

A kivitelező *Horváth BT* pontosan, terminusra és megbízhatóan dolgozott, ez *Horváth Zoltán* ügyvezető érdeme volt.

Molnár Dénes intézetvezető egyetemi tanár kitüntető oklevél átadásával köszönte meg a segítséget a résztvevőknek.

A felújítás ideje alatt a fekvőbeteg ellátás a klinika más osztályaira hárult, ezért hálásak vagyunk minden munkatársunknak, elsősorban a szomszédos Belgyógyászati és Endokrinológiai osztály orvosainak és nővéreinek.

Ezúton köszönjük *prof. Miseta Attila* dékán és *dr. Endrei Dóra* igazgató asszony személyes megjelenését az átadó ünnepségen.

Dr. Hollódy Katalin
osztályvezető egyetemi docens

2011. november 21 és 25 között került sor a „Scientific Writing” elnevezésű PhD kurzusra a PTE-ÁOK Biofizika Intézetében. A kurzus meghívott előadója *Dr. Tigyi Gábor* volt, aki 1982-ben szerzett diplomát a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karán, általános orvosként, jelenleg pedig a memphisi egyetem professzora.

Tigyi Gábor 3 neves tudományos folyóirat, a *Biochimica Biophysica Acta*, a *Journal of Biological Chemistry* és a *Journal of Cellular Biochemistry* munkatársa, ahol 2000 óta vesz részt a beérkező publikációk elbírálásában. „Scientific Writing” című PhD kurzusa több országban is sikert aratott, köztük Japánban is. A kurzus előadásaiban az elmúlt tíz év „reviewer”-ként szerzett tapasztalatait foglalta össze. A kurzus során a résztvevők változatos feladatokon keresztül tanulhatták meg, hogyan kell megfelelően felépíteni és megszerkeszteni egy tudományos publikációt. Az alapoktól indulva: a címadástól, az ábrák megjelenítésén át, az angol nyelvtan helyes használatáig, minden apró részletre kiterjedően. A kurzus végén a résztvevők felmérhették, mennyire sikerült elsajátítaniuk a tudományos cikkírás fortélyait, egy a saját kutatásuk összefoglalójaként készített absztrakt formájában, ami aztán az előadóhoz került elbírálásra.

Az előadásorozat elsősorban azoknak nyújtott segítséget, akik tudományos pályájuk elején, esetleg első publikációjuk megírása előtt állnak.

Dr. Lukács András

Játszótér a Gyermekklinika udvarán

2011. október 28-án, a Gyermekklinikán, az Eurakvilo Alapítvány által szervezett, adományokból épült játszótér került átadására.

A vonatkozó biztonsági szabványoknak megfelelő játszótér megvalósításában támogatóink a következők voltak: Eurobinia Kft., Paska család, Bioten Kft., Gledicia Kft., Hepik Bt., Mecsek Erdészeti Zrt., Precíz Kft.

Az Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közhász-
nú Alapítvány kuratóriuma sajtótájékoztató során mondta el a dél-dunántúli régió gyermekonkológiai és otthoni gyermekhospice ellátását segítő további terveit. Az ünnepélyes átadásra ezt követően a PTE Gyermekklinika udvarán került sor. Ennek során átadtuk a játszótér kulcsát Molnár Dénes intézetvezető egyetemi tanárnak, illetve megköszöntük támogatóinknak a játszótér létrehozásában nyújtott segítséget.

Dr. Ottóffy Gábor

kuratórium elnök, Eurakvilo Alapítvány

(www.eurakvilo.com)

Számlaszám: MKB 10300002-10531950-49020012

osztályvezető klinikai szakorvos,

Gyermekklinika, Onkohematológiai Osztály

Munkácsy Utcai Esték

Pécs, 2011. november 9.

Im m á r harmadik alkalommal került megrendezésre 2012. november 9-én a "Munkácsy Utcai Esték", a pécsi Fül-Orr-Gége Klinika szervezésében. *Dr. Gerlinger Imre* hagyományteremtő ötlete, miszerint az ország különböző fül-orr-gégészeti intézeteinek vezető szakemberei egy baráti, kulturális és szakmai előadással fűszerezett vacsorára gyűljenek össze, ez alkalommal a Hotel Makárban jött létre. A kulturális előadásokat két művész beállítottágú fül-orr-gégész kolléga tartotta. *Dr. Szalai György* főorvos (Budapest) a festészetben fellelhető konstruktív geometrizmusról és festői életútjáról, míg *dr. Körmendy László* főorvos (Kiskunhalas) az ikonábrázolásról és az ikonfestői munkásságáról tartott magával ragadó előadást. A szakmai előadásra ezúttal *dr. Lőrincz Balázst*, a Hamburgi Fül-Orr-Gégészeti Klinika fej-nyaksebészeti részleg-vezetőjét kértük fel, aki ízelítőt adott az intézetükben fél éve működő, Németországban harmadikként telepített „DaVinci Robot”-tal nyert műtéti tapasztalataikról. A svédasztalos vacsora kellemes légkört biztosított a baráti társalgáshoz. A következő összejevetelt jövő tavaszra tervezzük.

Dr. Somogyvári Krisztina

*Dr. Szalai György:
A konstruktív geometrizmus*

*Dr. Lőrincz Balázs:
A DaVinci robotsebészet*

Dr. Körmendy László: Az ikon ábrázolásról

Kutatói-oktatói klinikai pályázat

Pályázat beadásának határideje: 2012. január 6. péntek

A PTE ÁOK dékánja és a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága pályázatot hirdet fiatal oktatók részére rövid külföldi tanulmányútra a 2012-es évben.

Pályázat célja

A kar fiatal oktatói számára lehetőség biztosítása arra, hogy rövid idejű (7-14 nap) keretében munkájukhoz szükséges új kutatási módszert, új műtéti technikát, diagnosztikai eljárást sajátítsanak el valamely európai intézetben, klinikán.

Pályázat feltételei:

- 30-45 év közötti életkor
- Klinikusoknál szakvizsga megléte
- Elméleti intézetben PhD fokozat
- Megfelelő szintű nyelvismeret

Pályázathoz szükséges dokumentumok:

- Szakmai önéletrajz
- Nyelvismeret igazolása
- Szakvizsga bizonyítvány illetve elméleti intézet esetén doktori oklevél (PhD) másolata
- Munkaterv (a tanulmányút céljának/várható hasznának megjelölésével)
- Intézetvezető támogató nyilatkozata
- Fogadó nyilatkozat partner egyetemről/intézetből
- A tanulmányút költségterve (szállás, utazás)

Pályázat elbírálása

- A beadott pályázatokat erre a célra létrehozott bizottság fogja elbírálni, melynek tagjai: kutatási, oktatási és klinikai dékánhelyettesek, NKB elnöke, NKB titkára és az NKB oktatói referense.
- Az első fordulóban jelentkező pályázók számától függően az őszi

Gégeeltávolításon átesett betegek teljeskörű rehabilitációja

(*Postlaryngectomy Rehabilitation Workshop in Pécs*) ■ 2011. november 10-11.

Hazánkban először került megrendezésre a teljes gégeeltávolításon átesett betegek teljes körű rehabilitációjával foglalkozó angol nyelvű workshop a Pécsi Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika főorvostovábbképző rendezvényeként, dr. Gerlinger Imre és dr. Móricz Péter szervezésében. A meghívott vendég-előadók dr. F. Hilgers és dr. M. v.d. Brekel az amszterdami National Cancer Institute-ból, T. Zivkovic Ivanovic a Zágrábi Egyetemről voltak.

A kurzus témájának aktualitása: a Nemzeti Rákregiszter 2008-as adatai szerint a gégedaganatok megjelenési gyakorisága férfiaknál a 10., nőknél a 21. helyen áll az összes rosszindulatú daganat között.

Előrehaladott gége- és algarati daganatoknál a legtöbb esetben a teljes gégeeltávolítás marad az egyetlen gyógyulást biztosító terápia. A gége egészének eltávolítása azonban új anatómiai és élettani szituációt jelent a betegnek:

- elveszíti a beszédszervét, a gégét;
- kiesik a légutakból az orrüreg, ezáltal megszűnik a szaglás és romlik az ízézés;
- valamint negatív irányban változik a légzés hatékonysága.

Hazánkban ezidáig széleskörben csak a beszéd újratanításával foglalkoztak. Nyilvánvaló azonban, hogy a rehabilitáció célja hármas: a beszéd, szaglás és pulmonális funkciók helyreállítása.

Dr. Hilgers világszerte elismert szakértője, sok elterjedt módszer kifejlesztője vagy továbbfejlesztője ennek a területnek. Előadásainak révén, illetve gyakorlati betegbemutatók (1. kép) valamint két „hands-on session” (2. kép) kapcsán a hazai vezető fül-orr-gégészek behatóan megismerhették a legkorszerűbb technikákat:

- az ambuláns elvégezhető, kórházi bennfekvést nem igénylő beültethető hangprotézis cseréjét,
- a speciális, könnyen elsajátítható szaglási gyakorlatokat,
- a légúti párasítást biztosító sztómafeltét alkalmazását.

szemeszterre pályázók számára előreláthatólag májusban újabb pályázati felhívás kerül meghirdetésre.

Pályázat elbírálásának kritériumai

A beadott munkaterv alapján azok a pályázatok élveznek előnyt, melyek megvalósításával karunk oktatói és kutatói a kint szerzett ismereteiket felhasználva itthoni munkájukban várhatóan jelentős előrelépést tudnak elérni.

Pályázati összeg felhasználása

Maximálisan adható támogatás 400.000.- Ft, utólagos elszámolás alapján, a költségek fedezésére előleg biztosított.

Támogatott költségek:

- Utazási költség elszámolása repülőjegy vagy vonatjegy alapján, saját gépjármű használat esetén, km alapján
- Szállásköltség számla alapján

Pályázat beadási helye és további információ:

Nemzetközi Kapcsolatok Irodája: Tomózer Anett irodavezető

PTE ÁOK, Szigeti u. 12. I. emelet

Tel.:72/536-358. Email: nkb@aok.pte.hu

A továbbképzést szervezők reménye, hogy a szakmai igények erősödésével társadalombiztosítási támogatást nyernek majd az eddig nem támogatott eszközök.

Dr. Móricz Péter

Prof. Hilgers hangprotézis cseréje közben

Gyakorlati instrukció prof. Van den Brekellel

Sürgősségi betegellátás

Mi volt? Mi van? Mi lesz (lehetne)?

A sürgősségi ellátás minden orvosi szakág közös ügye, ugyan- is valamennyi szakterület foglalkozik sürgősségi betegellátással. Napjainkban a korszerű sürgősségi betegellátás során a sürgősségi osztályok integráltan, egységes szakmai elvekkel, erre trenírozott és képzett szakemberekkel fogadják és men- dzselik az összes szakterület kritikus állapotú, vagy sürgős el- látásra szoruló betegeit.

Feladatom, hogy átfogó bepillantást nyújtsak a „közös ügy”, az egyetemi sürgősségi betegellátás eredményeiről, problémáiról, nehézségeiről és terveiről.

Történelmi előzmények

A sürgősségi betegellátással kapcsolatos szálak 1986-ig ve- zethetők vissza, amikor is megkezdődött a tantárgy elemeinek ok- tatása a Pécs Orvostudományi Egyetemen.

Miközben a diszciplína a világon mindenütt önálló tudománnyá vált, ha késlekedéssel is, de egyetemünk mindvégig kö- vette a fejlődést, magáévá téve azt az elvet, hogy a sürgősségi be- tegellátás abszolút prioritást élvez, és az európai, ill. magyar egészségpolitikai irányelvek szerint meghatározó jelentőséggel rendelkezik.

Nagy áttörést jelenthetett volna, ha a 400-ágyas Klinikai Tömbben pályázati beruházás segítségével sürgősségi betegellá- tás céljára kialakított (!), de erre a célra soha nem hasznosított egy- ség beindulhatott volna: ezzel ugyanis Közép-Európában először jöhetett volna létre egyetemi szintű sürgősségi betegellátás és a sürgősségi orvoslás átfogó egyetemi oktatása.

Ennek fel nem ismerése súlyos felelősséggel terheli azokat, akik kvázi „terület-felosztással” szakambulancia szintű ellátásra szervezték át a sürgősségi ellátásra átépített struktúrát, jelentősen visszavetve egy szakmai fejlődés és előrelépés lehetőségét. Ezt követően nem nulláról, hanem mínusból indulva kellett kezdeni a sürgősségi betegellátás megszervezését (és oktatását is).

Újabb fejezet nyílt 2003-ban a pécsi sürgősségi orvoslás törté- nelmében, amennyiben az AITI szervezésével létrejött a Sürgősségi Orvostani Tanszéki Csoport. Ezt követően évekkel később indult meg a sürgősségi betegellátás tényleges megszervezése, majd több- szörös kudarcba fulladt próbálkozás után az egyetem különböző szintjein megszületett a végső elhatározás majd a döntés is, minek eredménye, hogy 2010. január 1-jén megkezdte működését a Sürgősségi Betegfogadóhely (SBF), majd hónapokkal később megal- kulhatott (Magyarországon elsőként) az önálló Sürgősségi Orvos- tani Tanszék.

Nyolc szakorvos (és a társintézetektől beforgó belgyógyász, ill. időnként aneszteziológus szakorvosok), a „saját rezidensek”, ill. a rezidensképzésük adott hónapjait az SBF-en végző kollégák, 29 szak- ápoló, továbbá beteghordók és adminisztrátorok segítségével és köz- reműködésével indult az elmúlt évben a sürgősségi betegellátás.

Az SBF elsősorban belgyógyászati sürgősségi betegek ellátá- sát jelentette, de a betegellátó spektrum szélességét mi sem jelzi jobban, mint hogy a rosszullétek és a beérkező „betegségek” a medicina teljes spektrumát felölelték, így még szülés is zajlott az SBF falai között.

A sürgősségi ellátás dolgozói alacsony létszámmal, rendkívül

szűk területen, érdemi műszerezettség nélkül kezdték meg műkö- désüket, de rendkívüli elszántsággal, lelkesedéssel, túlórákat és extra terheket vállalva számos belső képzést és továbbképzést el- végezve folytatták magas színvonalú tevékenységüket, bízva a körülmények javulásában, anyagi és erkölcsi megbecsülésükben.

A hónapok során egyértelművé vált, hol és miben kell hala- déktalanul fejlődnie, javulnia az SBF-nek:

- 1) a két nappali és egy éjszakai szakorvosi felállást három nappali és két éjszakai szakorvosra emelni,
- 2) a „point of care” laboratóriumi módszerek bevezetésével a betegvárakozási időt csökkenteni, továbbá elérni azt, hogy
- 3) minden „munkahely”, ill. orvos mellett szakápoló sze- mélyzet segítkezzen,
- 4) elegendő adminisztrátor-személyzet biztosítása, hogy ne az orvosoknak kelljen adminisztrációs tevékenységet foly- tatni,
- 5) elegendő létszámú betegszállító rendszerbeállítása a gyor- sabb (beteg, anyag, stb.) mozgatása, a logisztikai feladatok megoldása céljából,
- 6) szociális munkások felvétele alapvető fontosságú lenne,
- 7) „alap” műszerpark beszerzése a betegek biztonságos ész- lelése, őrzése és transzportja céljából,
- 8) s az egyik legfontosabbnak tartott cél: haladéktalanul el- kezdeni a szakorvosok sürgősségi szakképzését, hogy 2013-ban már sürgősségi szakorvosok (!) várják az új sür- gősségi egység megnyitását.

Jelen

A 2011. szeptember 30-ig eltelt 21 hónap alatt összesen 37 075 beteg fordult meg az SBF-en. Számos (sajnos néha hangza- tos) panaszjelzés, túldimenzionált kritikai vélemény-nyilvánítás mellett nemzetközileg elfogadott paraméterek jelzik az SBF ered- ményes tevékenységét:

- 1) Nemzetközi szinten elfogadott mutató, a felvételre kerülő, és definitív ellátás után emittált betegek számaránya. A sür- gősségi rendszerből intézeti elhelyezésre kerülő betegek aránya 29,3 %, amely közel megfelel az európai standard- nak számító 27-28 %-nak, jelezve a sürgősségi tevékeny- séget végző orvosok munkájának szakmai minőségét.
- 2) A beteg várakozási idő egy év után átlag két órával csök- kent, ezzel kapcsolatban azonban megjegyzendő:
  - a) a várakozási idő csökkentése világszerte rendkívül nehezen kezelhető probléma,
  - b) a sürgősségi ellátásnak 24 (!) óra áll rendelkezésre a betegek sorsának, további kezelésének eldöntésére. A sürgősségi betegellátás nem egyenlő a betegek “sürgős” ellátásával. A rendelkezésre álló időszakon belül nem egyszer a korábbi évtizedek gyakorlatának megfelelő kórházi bennfekvéssel járó kivizsgálás történik meg, 2-3 oldalas záró dokumentummal,
  - c) a betegek kulturált ellátása céljából elegendő ágyszá- mú fektetőnek kell rendelkezésre állnia, a várakozó he- lyiségekben pedig EU-s színvonalú ülőalkalmatossá- gokra (és nem fapadokra) van szükség.
- 3) A folyamatosan követett betegelégedettségi mutatók jelen- tős javulása önmagában figyelmet érdemel, mint ahogy az is, hogy míg az USA-ban (csak a kardiológiai) emittált be- tegek között 1-2 %-os a panasz- (ill. feljelentési) mutató, addig az SBF-en az elmúlt 21 hónap alatt ezrelékes szintű.

A tanszéki tevékenység eddigi eredményei

1. 2008. november: nemzetközi részvétellel IV. Sürgősségi Orvostani Kongresszus,
2. 2009. április: közös amerikai - magyar Sürgősségi Orvostani Konferencia,
3. 2011. április: egyhetes oxyológiai – sürgősségi orvostani szintentartó/ szakvizsga felkészítő kreditpontos kurzus, továbbá
4. a sürgősségi orvostannak, mint önálló (pre- és intrahospitális) diszciplinának országosan egységesített egyetemi kurrikulumban kidolgozása, (mely megfelel az európai kurrikulumnak), s amelyet a Szakmai Kollégium elfogadott,
5. az oxyológiai-sürgősségi orvostan szakorvosi kurrikulumban kidolgozása, továbbá,
6. a második (vagy következő) megszerzendő alapszakvizsga kurrikulumban kidolgozása, melyeket a Szakmai Kollégium ugyancsak elfogadott,
7. a Massachusettsi Egyetem és a Pécsi Tudományi Egyetem sürgősségi szakembereinek programegyesítése, elsősorban rezidens csere-képzés, továbbá szakorvosok továbbképzésével kapcsolatban.

A pozitívumok mellett megoldásra váró problémák

- 1) A rendkívül megterhelő, nagy felelősséggel járó és magas kockázatú sürgősségi munka méltánytalan alulfizetése miatt három szakorvos távozott az SBF-ről, három másik ugyancsak jelezte az említettek miatti távozási szándékát, így nem hogy a nappali három, éjszakai két szakorvos-felállást nem sikerült megszervezni, hanem pl. a jelen októberi hónapban csak 12 nappali műszakban dolgozik két szakorvos, 19 nappali műszakban mindössze egy szakorvos fogadja a sürgősségi ellátásra szorulókat.
- 2) létszámihiány miatt mindössze egyetlen orvos tudta elkezdeni a sürgősségi szakvizsgához szükséges képzését.
- 3) A beosztható rezidensek száma drámaian csökkent.
- 4) A beosztható szakápolók száma már csak 26.
- 5) Az ágyak 50%-a nem rendelkezik monitorral, a "point of care" megvalósulása csak részlegesen sikerült.
- 6) Szociális munkás felvételét minden küzdelem ellenére sem sikerült elérni, az adminisztráció bővítése, s a beteghordó fiúk létszámának emelése ugyancsak kudarcba fulladt.

Jövő, fejlesztési tervek

1. a 2013-ban megnyíló új sürgősségi betegellátó osztály (leendő intézet) mindössze 1-2 sürgősségi szakorvossal fogja megkezdeni működését, a többséget jelentő traumatológus orvosok mellett a belklinikákat továbbra is terhelni fogja a szakorvosokat érintő beforgási kényszer, nem beszélve arról, hogy mivel „egykapus-rendszer” fog működni, az egyéb társszakmáknak (pl: neurológia, szemészet, stb.) is részvételi feladatokat kell vállalni,
2. bármennyire korszerűnek tűnik majd az új SBO kubatúrája, 13 fektető ágygal működésképtelen lesz. Hazai és nemzetközi adatok alapján egy sürgősségi egység "jó – működésének" feltétele az elegendő fektető kapacitás, a TIOP 2.2.2-ben elfogadott betegforgalmi mutatókhoz összesen legalább kétszer ennyi ágyra lenne szükség, tehát a

13 "befogadott" mellé további ágyak biztosítása szükséges. A probléma számtalanszor került felvetésre, számos alternatív (és kivitelezhető) megoldást dolgoztunk ki, a probléma megértő fülekre talált, de érdemi lépés nem történt.

2010. január 1-jével tehát útjára indult egy korszerű szemlélet felvállaló betegellátási szisztéma, minden szándék és igyekezet ellenére azonban érezhető a kudarc fenyegetése. Az elnevezéshez (Sürgősségi Betegfogadóhely) rendelt személyi és tárgyi feltételekhez képest a sürgősségi egység sürgősségi osztálynak megfelelő tevékenységet végez. Nem értek egyet azzal a többször hangoztatott frázissal, hogy ez egy "átmeneti időszak". A sürgősségi betegellátásban (és a belépő betegeknek!) nincs "átmeneti" fázisa, ilyen forgalom és betegségspektrum mellett a tevékenység egyértelműen "sürgősségi", az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása nevezéktantól függetlenül megoldandó feladat.

Eddigi tapasztalatok alapján felmerül a kérdés, hogy akarjuk-e valójában az SBO-t, akarjuk-e, hogy egyetemünk keretében az akut, sürgős betegek ellátását az elfogadott nemzetközi és hazai standardoknak megfelelő struktúrával és funkciókkal lássuk el. Ha kérdésre adott válaszuk "igen", tudomásul kell vennünk, hogy ennek személyi, tárgyi és anyagi feltételeit meg kell teremteni.

Figyelembe kell venni, hogy ennek elmulasztása fenyegeti az egyetem gyógyító és oktatói (!) feladatait, így az egyetem akkreditációját is. Felelősek vagyunk ennek megteremtéséért és működtetéséért, hiszen az egészségügyi kormányzat szinte naponta hangoztatott prioritást adott a sürgősségi betegellátásnak (Semelweis-terv). Hiába fejlesztik régióinkban a mentőszolgálatot (napjainkban éppen terítéken van a légi mentés bázisának létesítése régióinkban: Pécsset vagy Szekszárdon!), ha nincs megfelelően felkészült, felszerelt, kellő orvosi és szakdolgozó létszámmal működő háttér fogadóintézet.

Sajnos az anyagi megbecsülés kérdését nem lehet kikerülni. Az ország megyei és fővárosi kórházaiban az SBO-n dolgozók fizetése 3-4-szeres az intézetünkben dolgozók béréhez viszonyítva. Az orvosok felmondásának és távozásának az egyik leglényegesebb indoka az alacsony bér, mint ahogy annak is, hogy az ország különböző részeiről jelentkező 16 szakorvos (sürgősségi, intenzív és belgyógyász) sem hajlandó egyetemi sürgősségi rendszerünkben dolgozni, bár belépési szándékukat változatlanul fenntartják. Tudomásul kell vennünk, hogy a fiatal és idősebb kollégák csak megfelelő fizetésért vállallják ezt az egyébként rendkívül fárasztó, de nagy szakmai kihívást jelentő gyógyító és oktató tevékenységet.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján ismét felvetem, hogy sürgősségi egyértelmű állásfoglalás és döntés abban, akarja-e egyetemünk, hogy legyen jól működő SBO-ja és Sürgősségi Orvostani Tanszéke. Ha ez a valós szándék, akkor fenntartás és kritizálás nélkül adja meg azt a támogatást, ami ehhez szükséges, s ehhez személyesen kérem minden szakma, minden sürgősségi ellátásban érdekelt klinikus és szakember támogatását, segítségét.

Dr. Sárosi István
Pécsi Tudományegyetem
Sürgősségi Orvostani Tanszék vezetője

A műtét utáni fájdalomcsillapítás

A műtét utáni fájdalomcsillapítás az egyik legfontosabb orvosi kötelesség. Ennek teljesítéséhez a sebészeti osztályokon a beteg panaszait gyakran kell ellenőriznünk, és hatékony gyógyszeradagolást kell alkalmaznunk. Az analgetikumok használatához alapos tudás, tapasztalat és állandó figyelem szükséges, mert a központi idegrendszer gyógyszerei betegenként nagyon eltérően hatnak. További nehezítő tényező, hogy a fájdalomérzetet csak megbecsülni lehet, mérésére csupán kísérleti módszerek ismerünk. A műtét utáni és a krónikus fájdalom olyan gyakori panasz és a kezelése annyira fontos, hogy a nyugati orvoslásban a **fájdalomterápia** új, önálló szakterületként jelent meg. Ennek megfelelően egyes kórházakban az operált betegek ellátására „acute pain team”, vagyis „**fájdalomcsillapító csoport**”, a krónikus, tűrhetetlen panaszok kezelésére **fájdalomambulancia** működik.

A fájdalomérzet súlyosságának klinikai meghatározásában csak arra hagyatkozhatunk, amit a beteg szavakkal vagy gesztusokkal kifejez. A vegetatív tünetek, pl. a szívfrekvencia, vérnyomás, izzadás, a stresszhormonok vérkoncentrációi és fájdalomérzet pontszámai között nincs matematikai összefüggés, mert a megélt panaszt a lelki beállítottság, a tanult kifejezésminták jelentősen módosítják. A mérésre a legelterjedtebb a **vizuális analóg skála (VAS)**, amelyen a beteg a nulla értéktől (fájdalommentesség) a 10-esig (az elképzelhető legnagyobb fájdalom) megjelölheti a panaszának súlyosságát. Ha a beteg véleménynyilvánításra képtelen, akkor a mozdulatainak nyugtalanságából, arckifejezéséből, testtartásából lehet a megélt fájdalom mértékére következtetnünk. Nyugalmi, fekvő testhelyzetben szinte minden fájdalomérzet enyhébb, de köhögéstől, a végtagok mozgatásától vagy a haspréstől a panasz jelentősen súlyosbodik. A kezelést akkor tekinthetjük sikeresnek, ha a beteg a nyugalmi fájdalmát **enyhének, vagyis hármashoz vagy annál kisebbnek** jelzi. **A 4 és 6 közötti VAS-érték közepes, a hetes vagy annál nagyobb pontszám súlyos** panaszra, illetve a kezelés elégtelenségére vagy teljes hiányára utal.

A fájdalmat sokkal eredményesebben csökkenthetjük, ha a kezelést a panasz megjelenése előtt elkezdjük, mert az átélt fájdalom gyorsan „rögzülhet”, és annak mérséklése már sokkal nehezebb. Ezért **az első általános alapszabály**, hogy a fájdalomcsillapítás megelőző, tehát **preemptív**, (szó szerinti fordítással „előre kiűritő”) legyen, vagyis a műtéti narkózis anesztéziája és a posztoperatív időszak analgézisa között folyamatos és eredményes kezelést alkalmazzunk. Ha ezt a követelményt teljesítjük, akkor a beteg nem fájdalomra ébred, így közvetlenül műtét után a panaszának súlyossági foka a hármashoz pontértéket nem haladja meg. Ennek érdekében az aneszteziológusnak már a műtét alatt el kell kezdenie a posztoperatív fájdalomcsillapítást. **A második fő ajánlás** úgy szól, hogy csak az enyhe fájdalom kezelhető egyetlen hatóanyaggal, a várhatóan közepes vagy súlyos panaszhoz mindenképpen kombinált, más néven multimodális, tehát **összetett gyógyszerterápia** szükséges. Két vagy több szer együttes adásakor kisebb egyedi dózis szükséges, ami a kívánt hatás valószínűségét megnöveli, a mellékhatások megjelenésének kockázatát viszont jelentősen csökkenti. A kombinált terápia módszereire az intézményi példát e közlemény végén találja az olvasó.

Egy országos felmérés eredményei

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás szakfelügyelet ellenőrző vizsgálatot tervezett a hazai kórházakban végzett műtét utáni fájdalomcsillapítás szakmai eredményességéről. Ezért a szervezet az ország ösz-

szes kórházának szakmai vezetőit arra kérte, egyetlen munkanap összes betegéről egy-egy kérdőív kitöltésével szolgáltatassanak adatokat a műtét utáni első 48 órás panaszokról és fájdalomcsillapítási módszerekről. Az auditban a felkért 86 intézmény közül 65 (76%) vett részt. Ennek megfelelően pontos adatokat kaptunk a felnőtt betegeken 2006. november 28-án végezett tervezett műtétek okozta korai, vagyis a műtétek befejezését követő 2. és 4. óra közötti, illetve későbbi, vagyis a 24. és a 48. órában átélt fájdalomcsillapítás minőségéről.

Az auditba bevont 870 beteg 57%-a nő, 43%-a férfi volt. A teljes csoport illetve a két nem életkorátlagát is 52 évnek számoltuk. A legtöbb operációt az alsó végtagon (21%) végezték, gyakoriságban ezt követték a hasúri (17%), szülészeti-nőgyógyászati (12%), hasfali (9%), urológiai (7%), felső végtagi (6%), fül-orr-gégészeti (6%) és az egyéb (22%) műtétek. Az audit eredményéből az derült ki, hogy néhány órával **a műtét befejezése után a betegek több mint harmada közepes vagy súlyos, vagyis 4-es VAS-értékű vagy ennél erősebb fájdalmat panaszolt** (1. táblázat). A műtét után egy nappal a betegeknek majdnem egyötöde még mindig az elégtelen minőségű fájdalomkezeléstől szenvedett, és az ő számarányuk a műtét után 48 órával 6%-ra csökkent (1. táblázat). Az egyes műtét típusok közül a hasúriek okozták a legtöbb fájdalmat: közvetlenül a műtét után 63, másnap 32, harmadnap 14 beteg panaszolt olyan fájdalmat, amit mindenképpen kezelni kellett volna. A többi műtét típus ennél sokkal kevesebb szenvedést váltott ki (1. táblázat).

Műtét típusok (betegszám)	Posztoperatív időpont		
	2. és 4. óra között	24. óra	48. óra
Hasúri (151)	42% (63)	21% (32)	9% (14)
Hasfali (75)	44% (33)	24% (18)	5% (4)
Felső végtagi (56)	52% (29)	20% (11)	9% (5)
Csípőtáji (30)	47% (14)	40% (12)	7% (2)
Nyaki (24)	46% (11)	25% (6)	4% (1)
gyéb műtét (534)	29% (154)	16% (87)	4% (24)
Összes beteg (870)	35% (304)	19% (166)	6% (50)

1. táblázat. A betegek %-os aránya (abszolút számuk zárójelben), akik a műtét utáni nyugalmi fájdalmukat négyesnek vagy annál magasabb pontszámúnak (tehát közepes erősségűnek vagy súlyosnak) érezték.

A fájdalom várható erőssége (VAS)	Bázisterápia:	Kiegészítés:
Nagy (7-10)	1. EDA vagy reg. an. (opioid + helyi érz.) 2. PCA iv. 3. Idegblockád	NSAID iv. v. im. és/vagy parac. NSAID iv. v. im., és/v. parac. NSAID iv. v. im. + opioid
Közepes (4-6)	1. PCA iv. v. opioid im. 2. Idegblockád	NSAID iv. v. im., és/v. parac. NSAID iv. v. im., és/v. parac.
Enyhe (1-3)	1. A seb helyi érzést. 2. NSAID iv. v. im.	NSAID iv. v. im., és/v. parac. v. „gyenge” opioid

1. ábra. A PTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetének műtét utáni fájdalomcsillapítási protokollja. (VAS: vizuális analóg skála, EDA: epidurális analgészia, NSAID: nem-szteroid gyulladáscsökkentő, reg. an.: regionális anesztézia, iv.: intravénás, v.: vagy, im.: intramuszkuláris, PCA: patient controlled analgesia, azaz betegvezérelt fájdalomcsillapítás opioiddal, parac.: paracetamol)

Szomorú azt látni, hogy **közvetlenül a műtét után a betegeknek csak kétharmada részesült valamilyen fájdalomcsillapításban** (2. táblázat, legalsó sor), eközben a teljes csoport 35%-a (vegyesen a gyógyszerrel kaptak és az attól megvontak) elégtelen fájdalomcsillapításra panaszskodott (1. táblázat legelső sora). A korai posztoperatív órákban a kezelőszemélyzet a „gyenge” opioidokat (köztük elsősorban a tramadolt) használta leggyakrabban (a betegek 23%-ában), valamivel kevesebbnek nem-szteroid gyulladáscsökkentőt (NSAID) adtak (2. táblázat). A kombinált kezelést a betegeknek mindössze 14%-ában, a helyi érzéstelenítőt csak 5%-okban és „erős” opioidot – szinte lehetetlen módon – csak 4%-uknál használták. Bármilyen fájdalomcsillapító alkalmazása az idő előre haladásával azért nem csökkent jelentősen (66%, 63% és 59%), mert az NSAID-ok használata fokozódott – valószínűleg a szájon át fogyasztás lehetőségének fokozatos bővülésével. Nagyon elégtelennek látszanak a gyógyszer-kombinációk, a helyi érzéstelenítők és leginkább az „erős” opioidok használatának alacsony arányszámai.

Analgetikumok	Posztoperatív időpont		
	2. és 4. óra között	24. óra	48. óra
„Gyenge” opioid	23%	17%	13%
NSAID	20%	32%	35%
Kombinációk	14%	9%	6%
Helyi érzéstelenítő	5%	2%	2%
„Erős” opioid	4%	3%	3%
Bármilyen	66%	63%	59%

2. táblázat. Az egyes fájdalomcsillapító hatóanyagcsoportok alkalmazási aránya a közvetlen posztoperatív órákban, egy nap múlva illetve a 48. órában. (NSAID: nem-szteroid gyulladáscsökkentő)

A megoldás

A PTE AITI dolgozói 2003-ban kidolgozták a **műtét utáni fájdalomcsillapítás intézményi protokollját** (1. ábra). Az ebben megfogalmazott célok sokkal nagyobb arányban teljesülnek, mint amit az előzőekben ismertetett, országos felmérés hiányos eredményei jeleznek. Természetesen a hazai és a saját intézménybeli tevékenységünk minőségbiztosítási elemeit, a standardok teljesülésének arányát újra fel kell mérnünk, és határozott szakmai intézkedéseket kell hoznunk azért, hogy a jövőben a műtéteket a korábbiaknál sokkal kevesebb betegszenvetés kövesse. Az új országos vizsgálatnak az elégtelen fájdalomcsillapítás mögöttes okait is keresnie kell. Feltételezhető ugyanis, hogy nem az ismeretek hiánya vagy a hanyagság, hanem az ápolószemélyzetre és az osztályos orvosokra terhelődő egyéb feladatok okozzák a betegek nagy számának a súlyos szenvetését. A 2012-re tervezett ismételt vizsgálat országos és saját intézményi eredményeiről beszámoló fog megjelenni az Orvostudományi Hírmondóban.

Dr. Bogár Lajos

Remélhetőleg hamarosan a másik két felkért előadás szövegét is közölhetjük. *A szerk.*

Beszámoló kommunikációs oktatói tréningről

A Pécsi Tudományegyetem Családorvostani Intézetének szervezésében 2011. szeptember 22-24-én Magyarherotelenden, a Mathias-panzióban került megrendezésre a III. Oktatói Módszertani Tréning, amelynek célja a Családorvostani Intézetben orvosi kommunikációt oktató mentor-tanárok oktatói készségeinek fejlesztése volt.

Az oktatástechnikai továbbképzést meghívott trénerok vezették. *Dr. Barlai Róbert* és *Oliser László* nagy tapasztalattal bíró, nemzetközileg is elismert kommunikációs szakemberek, akik az elmúlt évtizedekben számos szakterület képviselőinek tartottak kommunikációs tréningeket. A programon 17 mentor-oktató vett részt.

A Családorvostani Intézet munkatársai több mint egy évtizede oktatnak orvosi kommunikáció tantárgyat elsőéves orvostanhallgatóknak magyar és idegen nyelven egyaránt. A kötelező tantárgy célja, hogy felkészítse a hallgatókat az egy hetes nyári családorvostani praxisgyakorlatra, átadja alapvető kommunikációs ismereteket, bemutasson orvosi attitűdöket és lefedtesse a jó orvos-beteg kapcsolat alapjait. Ezen ismeretek átadása előadások és csoportfoglalkozások keretében zajlik, ahol interaktív oktatási módszerek segítségével történik a hallgatók képzése. A több mint egy évtized alatt számos oktatói tapasztalat gyűlt össze, emellett az idők változásával mindig újabb megoldandó oktatási feladatok is jelentkeztek. Ezeknek a tapasztalatoknak és problémáknak a megbeszélése és megoldása iránti igény vetette fel az oktatói tréning megszervezésének ötletét.

A tréning programjának kialakítását egy néhány hónappal ezelőtti kötetlen beszélgetés keretében lezajlott igényfelmérés előzte meg. Így fogalmazódott meg a tréning céljaként az eredményesebb, hatékonyabb tréneri, oktatói munkához szükséges néhány készség, képesség továbbfejlesztése. Ennek alapja az önismeret, valamint azon tényezők megismerése, amelyek a hatékony együttműködéshez, a közös tevékenységhez szükségesek. A tréningen foglalkoztunk módszertani kérdésekkel, amelyeket saját élmény utáni tapasztalat alapján közösen dolgoztunk fel.

A hazai viszonyokra adaptált tréning-módszer – amely épít a legjobb nyugati eljárásokra, az onnan származó tapasztalatokra, valamint trénerünk saját tudományos kutatásaira – alapvetően eltért a hagyományos oktatástól, beleértve a felnőttoktatást is. Az eljárás a résztvevői tanulásra épített tapasztalati tanulást segít létrehozni, amelynek során a tréningcsoport résztvevői elsősorban csoportmunkákban, helyzetgyakorlatokból kiindulva maguk szabhatják meg a tanulás módját, minőségét és ütemét. A tréner a feladatok kialakításával, a folyamatok irányításával, illetve a tréning szabályok ismertetésével és betartatásával segített ebben a munkában. Ehhez igazodtak a tréning módszerei is: kevés előadással, inkább összefoglalásokkal dolgoztunk, voltak viták, tapasztalatcserék, helyzetgyakorlatok, kiscsoportos feladatmegoldások. A tréning laza, könnyed, felszabadult légkörben folyt. A csoport közösen kialakított szabályok szerint dolgozott, amelyet a trénerok segítségével a résztvevők is alakítottak. A kétnapos programban megbeszélésekre kerültek a tréning indítási módszerei; képzésszervezési tapasztalatok; kommunikációs bevezető gyakorlatok; módszertani kérdések; egyéni akcióterv kialakítása; tapasztalati tanulás fogalma, fajtái; a gyakorlatok levezetése, feldolgozása; Tavistok módszertana, technikája, alkalmazási lehetőségei és korlátai; az érzelmek kezelésének, verbalizálásának alkalmazása a tréningeken; a statikus-dinamikus önismeret; valamint a tréning értékelés szempontjai, módszerei.

A bentlakásos tréning lehetővé tette, hogy a nagyon sűrű szakmai program mellett a kollégák kellemes, baráti beszélgetéseken vegyenek részt, vagy akár szakmai eszmecsere folytassanak. A kellemes őszi időjárás, az esti fürdőzés a hertelendi termálfürdőben, az értékes program és a jó hangulat mind hozzájárultak a lelki feltöltődéshez. A kurzus végén egyértelműen pozitív visszajelzésekkel, sok jó élménnyel és további oktatói munkánkat segítő sok új ötlettel és hasznos tapasztalattal zártuk a programot. Mindezekért köszönettel tartozunk rendkívül felkészült, kiváló trénerünknek és a Családorvostani Intézet vezetésének.

Dr. Heim Szilvia, Családorvostani Intézet

Európai gasztroenterológusok Stockholmban

United European Gastroenterology Week (UEGW)

A **United European Gastroenterology Federation** 2011. október 22-26. között Stockholmban rendezte meg az európai gasztroenterológusok évi kongresszusát, a 19. UEGW-t. A több mint 8000 résztvevő számára a stockholmi kiállítási és kongresszusi központban nyílt lehetőség a rendkívül gazdag tudományos program lebonyolítására.

Az előzményeket illetően: az UEGW-re – nemcsak Európából, de Japánból, Kínából és az USA-ból is – 3040 absztraktot jelentettek be, 1991-et fogadtak el (65,5 %), közülük 442 előadás (10 párhuzamos szekcióban!), 1549 pedig poszter formájában került bemutatásra.

Az első két nap fő témái között az akut májelégtelenség, a gastrointestinalis (GI) genomika, a primer sclerotizáló cholangitisszel (PSC) társult gyulladási bélbetegségben (IBD) a daganatképződés, a *Helicobacter* infekció, és a vírushepatitis szerepelt, valamint a májbetegségek kezelésének hatása a hosszútávú prognózisra. A sebészeti szekcióban a GI onkológia kapott hangsúlyt. Érdekes új kérdéskör volt a béktraktus baktériumflórájának (microbiota) kapcsolata az IBD-vel, a carcinogenesis, az obesitással és a diabétesssel.

A Karolinska egyetemi klinikáról történt élő endoszkópos közvetítéskén kívül szimulációs modelleken gyakorlati oktató programok is folytak (ERCP, haemostasis, polypectomia, ablatív technikák).

Az előadások és poszterek kivonatai a Gut/Endoscopy 2011-es közős szupplementumában jelentek meg. Néhány kiemelésre érdemes megállapítás az UEGW anyagából:

Reflux betegség (GERD) és *Helicobacter pylori* (Hp) infekció

A protonpumpa gátló (PPI) GERD-ben mérsékelte a high grade dysplasia és a nyelőcsőadenoma kockázatát, de ezt nem okozta sem a H2R antagonisták sem az antacida kezelés. A PPI egyébként csökkenti a csontdenzitást, növeli a combnyaktörés kockázatát. Ezért hosszantartó PPI szedés alatt ilyen irányú követést javasolnak.

Észak-Olaszországban 38 000 dyspepsiával észlelt ambuláns betegben 1997-2008 között a Hp prevalencia (40-70 év közöttiekben) 36%-ról 32%-ra csökkent, az eradikáció aránya 65 % volt. A gyomorrák előfordulása 0,0143 %-ról 0,0089 %-ra mérséklődött. Pozitív korrelációt találtak a carcinoma és a Hp prevalencia között. *Magdeburgban* a Hp szeroprevalencia 45 %, (20 év alattiakban 18 %, 50 év felett 51 %). Az 1980 után születettekben csökkent a Hp pozitív aránya.

Gyulladásos bélbetegség (IBD)

IBD-ben a stressz rontja a bél védelmi funkcióját: fokozódik a barrier disruptiót okozó hexosaminidase felszabadulás a hízósejtekből. A *probiotikumok* növelik a peroxisoma proliferátor aktivált receptor- aktivitást, ezen keresztül csökkentik a stressz-indukálta epithel-diszfunkciót.

Crohn betegségben (CD) – *budapesti* részvétellel is folytatott – nemzetközi vizsgálat szerint a standard dózis *influximab* a kezelés folyamán egyre gyengébben reagálóknál a dózis megkétszerezése (10 mg/8 hét) hatékonyabb, mint az idő-intervallum megfelelése (5 mg/4 hét).

A CD-ben jelentős patogén *adherens-invasiv E. coli* colon-rákos betegek 20 %-ában a mucosában kórosan kolonizáltak. A baktérium aktiválja az angiogenetikus szignál utakat (MAPK, NFKb), és az epithelsejtekből, valamint a makrofágokban pro-angiogen faktorok (VEGF, IL-8, MMP) fokozott expresszióját okozza, promotere a car-

cinogenesis progressziójának. *Edinburgh-i* szerzők teljes genomtársulás (genom-wide association) vizsgálata szerint 36 CD betegben összesen 71 fogékonyági locust igazoltak, ezek felelnek a betegség örökletes voltáért az esetek 25 %-ában. Számos génben (pl. IL27, IL19, TNF, NOD2) olyan epigenetikus módosulásokat, metilációs eltéréseket igazoltak, amelyek szerepet játszhatnak az immun-mediált gyulladási bélbetegségben.

A *debreceni* munkacsoport posztere szerint IBD-ben IgM izotipusú antifoszfolipid antitestek (APLA) gyakran társulnak anti-Saccharomyces cerevisiae antitestekkel (ASCA). Az APLA előfordulása magasabb az ASCA-pozitív, mint ASCA-negatív betegekben. Az APLA pozitívítást 5 %-ban thrombemboliás szövődmények kísérték. A debreceniek másik munkája arról szólt, hogy *cirrhosisban* a C-reaktív protein (*hsCRP*) érzékeny szűrőteszt: >10 mg/l CRP esetén rövidebb az idő a bakteriális infekció kifejlődéséig.

A *szegedi* kollégák szerint CD-ben nem az első diagnosztikus endoszkópiának, hanem a kórisme idején a *stenosisnak van* prognosztikai jelentősége. A *dohányzás* predisponál súlyos relapsusra, fontosnak tartják ezért CD-ben a dohányzás elhagyását.

Az egyik – 12 központban folytatott – *magyarországi* tanulmányban, 200 CD beteg követése alapján a szerzők azt állapították meg, hogy az *adalimumab* hatékonyságának *prediktora* az előző kombinált immunszuppresszió és a relapsus frekvencia. Az anti-TNF kezelés alatt parallel adott azathioprin csökkenti a dózis escalatio szükségességét. A másik hazai multicentrikus vizsgálat tárgya a biológiai terápia megszakítása utáni *újrakezelés* volt. Erre átlag 8 hónapon belül került sor az előzőleg anti-TNF kezelésre reagált IBD betegekben. Az újrakezeltek 41 %-a jutott remissióba.

Olasz szerzők arról számoltak be, hogy a négy hét corticosteroid és mesalazin kezelésre nem reagáló IBD betegekben az öt hétig hente egyszer folytatott *granulocytá ferezis colitis ulcerosa* (CU) esetén 70 %-ban, CD-ben 63 %-ban vezetett remissióhoz. Egy év után 40-43 % volt az inaktív stádiumban maradt betegek aránya.

Japánban súlyos, steroid-refrakter CU-ban 21 napig adott *folyamatos i.v. cyclosporin* infúzió rövid távon 61 %-ban hatásosnak bizonyult, (kiküszöbölte a sebészi beavatkozást), 29 %-ban remissziót indukált. Ezt követően azonban fontos a fenntartó azathioprin kezelés.

Colon carcinoma

Írországban immunkémiai *széklet vértesztre* (pozitív: 100 ng Hgb/ml) 9993 lakosnak küldtek ki levelet és kértek két széklet mintát. 5063 (50 %) küldött vissza két mintát, ennek 10 %-a volt legalább egyszer pozitív (összes 3,69 %-a). Colonoscopia neoplasiát igazolt a kétszer pozitívak 8,5 %-ában, az egyszer pozitívak 1,83 %-ában. *Franciaországi* nemzeti coloncarcinoma szűrő programban 2008-tól 17 millió kérésből 5,1 millióan küldtek vissza széklet mintát (34%). (Ez kevesebb, mint az európai ajánlásban szereplő 45 %). A férfiak között 3,2 %, a nők között 2,3 % volt az occult vérzés aránya.

Budapesti és soproni munkacsoportok előadásai a *coloncarcinoma* markereit, a Septin 9, MMP3 és CXCL1 expresszió jelentőségét, a biopsziás mintákban az eltérő DNS metiláció szerepét tárgyalták.

Vírushepatitis

Belgiumban az akut *B vírus* (n=387) és az akut *C vírus* (n=318) hepatitisesek jellemezőit hasonlították össze. A B-hepatitisesek fiatalabbak (36 vs 44 év), és gyakrabban fekete afrikaiak voltak, akik

családon belül vagy szexuális úton fertőződhetnek. A B-hepatitisben a diagnózis idején gyakrabban észleltek alacsony GPT-t, de előrehaladottabb volt a fibrosis, és ritkábban végeztek májbiopsziát mint HCV-ben (29 % vs 61 %). B-hepatitisben kevesebbszer indikáltak antivirális terápiát.

Portugáliában krónikus C-hepatitis miatt interferon + ribavirinrel kezelt, 62 tartós virológiai válasszal reagáló (SVR), és 24 hónap után is HCV-RNS negatív egyén 60 hónapos követése alatt egy esetben sem észleltek relapsust.

Göttingeni szerzők szerint a HCV antivirális kezelése alatt a rapid virológiai válasz (RVR) és az 50 év alatt életkor, valamint az IL28B CC genotípus + 4 hétre kialakuló anaemia együtt jó prediktora az SVR-nek.

A HCV genetikával kapcsolatos hazai multicentrikus vizsgálatban azt mutattuk ki, hogy HCV1 infekcióban nemcsak az IL28B CC, hanem az IL10 –1087 GG genotípus is védő hatású.

Nem-alkoholos zsírmáj (NAFLD) és zsírmájhepatitis (NASH)

Varsói szerzők az angiotenzin konvertáló enzim (ACE) gén I/D polimorfizmusát elhízott gyermekekben vizsgálták: a magas ACE szinttel járó D allél hajlamosított NAFLD-re.

NASH-ban korrelációt igazoltak a 3T spektroszkóp mágneses rezonanciával megállapított máj-zsírtartalom és a szérum ALT között.

Az adipocytákból származó adiponektin hormon szintje differenciálható a NAFLD és NASH között (1,8 +/- -0,9 vs 6,15 +/- 1,39 ng/ml). Hasonlóképp a szérum hsCRP szint is szerepet kaphat az elkülönítő diagnosztikában.

Cirrhosis

A szérum hyaluronsav nemcsak a fibrosis stádiummal, de a portális hipertenzióval is összefüggést mutatott. Cirrhosisban a 130 mmol/l alatti hyponatremia az esetek 59%-ában fordult elő, ez a májbetegség súlyosságát, a hepatikus encephalopathia, a spontán bacterialis peritonitis, és a hepatorenalis szindróma megnövekedett kockázatát jelezte. Cirrhosisban a >5.3 mg/l CRP rossz prognózissal jár, és a betegség előrehaladásával nő az érték, tükrözve, hogy a bakteriális fertőzés szerepet játszik a kórfolyamat progresszójában. HCV-cirrhosisban 100000 alatti thrombocytaszám, 14 cm-nél nagyobb lép, ascites és portális hipertenzióra utaló UH-kép esetén nyelőcsővarix jelenléte biztosra vehető.

Cirrhosisban magas az angiotenzin-II (A-II) plazmaszint. Az A-II blokkoló valsartan csökkenti az aldosteron szintet, alternatívája lehet a propranololnak. Hepatorenalis szindróma esetén az albumin (20 g/nap) mellett adott noradrenalin (1 mg/óra) + furosemid hatása olyan kedvező volt, mint a terlipressin + albumin kombinációé.

Franciaországban májtranszplantáció (TX) után a szolid tumorok incidenciája 2,4-szer nagyobb, mint a népességben: 460 transzplantált beteg (74 % férfi, átlagéletkor 49,9 év) esetén átlag 63 hónap követés után 53 %-ban fordult elő szolid tumor (tüdő, gastrointestinalis), és 33 %-ban bőrrák. A betegek 67 %-a alkoholizált, 60 % dohányzott. Az évi tumorincidencia transzplantáltakban 1311/100 000 személy/év, a populációban 321/100 000.

Haemochromatosisban (HH) a magas testtömeg-indexű férfiak gyakoribb phlebotomiát igényelnek. HH-ra utaló genotípus esetén, ha normális a ferritin szint, vashiány (széklet occult vérzés, coeliakia?) irányában történő vizsgálatokat (50 év felett colonoscopy!) javasolnak.

Hepatocellularis carcinoma (HCC)

Franciaországban 1287 HCC beteg (életkor átlag 67 év, 84 % férfi), közül 27 % kapott kuratív terápiát (resectio: 10 %, ablatio: 9

%, TX: 8 %). A jó válasz prediktora volt a 70 év alatti életkor, az egy góc, a <1000 ng/ml AFP és a surveillance során észlelt HCC. Egy év után a kuratív kezelésben részesültek felében progressziót észleltek.

Olasz szerzők 42 cirrhotikus-HCC beteget 400 illetve 800 mg/nap sorafenib terápiában részesítettek. Mellékhatás miatt a nagyobb dózis esetén 75 %-ban, a kisebb adag mellett 23%-ban kellett megszakítani a kezelést. Egy év alatt a HCC a betegek 59%-ában progressziót. A progresszióig eltelt idő (TTP) nem különbözött a két csoportban (8 hónap). Az alacsonyabb dózis esetén a hatásosságban a jobb compliance-nek volt jelentősége.

Tumorsejtsoron végzett in vitro vizsgálatok alapján korábban felvetődött, hogy a lovastatin (a protein prelinációt gátolja), potenciálisan szinergisztikus hatása a sorafenibbel.

Romániában 72 előrehaladott HCC betegben vizsgálták a sorafenib + lovastatin (40 mg/nap) hatását a sorafenib monoterápiával szemben. A kombináció lassította a progressziót.

Japán szerzők szerint HCC-ban a radiofrekvenciás ablatio (RFA) hatásának értékelésére a kontrasztanyag ultrahang (UH) helyettesítheti a nagy sugárterheléssel járó ismételt CT vizsgálatokat.

Epeúti és pancreasbetegségek

Gyulladásos bélbetegséggel társult PSC-ben TX után nő a colonicarcinoma kockázata. Norvég szerzők nemzetközi tanulmányban 439 PSC betegben, – akiknek a 80 %-ában IBD kísért a kórfolyamatot – a TX után átlag 5 éves megfigyelési idő alatt vizsgálták a colonicarcinoma előfordulását és 25 %-ban észlelték a daganat kifejlődését.

Az ún. IgG4 cholangitis gyakran autoimmun pancreatitisszel társul, multiszisztémás fibroinflammációs folyamat, amely szteroidra reagál. Fontos differenciálni a cholangio-cellularis carcinomától. IgG4 cholangitisben károsodik a biliaris epithelsejt barrier funkció, az IL-4, és IL-13 csökkenti a transepithelialis rezisztenciát, módosul a tight junction protein, fokozódik a claudin expresszió, a következményes epekiáramlás pedig gyulladást okoz.

A szegedi munkacsoport kitűnő előadásai és poszterei – többek közt – pancreatitisben a chymotripsinogen aktiváció jellemzésével, a tripszinnek a ductalis bikarbonát szekréció gátlásával, a nem-conjugált chenodeoxycholsav-indukálta toxikus calcium szignál változásokkal foglalkoztak.

Japánban különösen a cigarettázó nőkben és az alkoholos férfiakban nő meg az epehólyagrak kockázata.

Végül a hazai szereplésekről

A magyar gasztroenterológusok 14 előadással és 30 poszterrel vettek részt az UEGW programján. Kiemelendők a szegediek kutatásai, továbbá a gyulladásos bélbetegségekben folytatott multicentrikus tanulmányok (Ajka, Budapest, Talpolca, Zalaegerszeg, Pápa, Veszprém, Székesfehérvár, Szeged, Pécs, Debrecen, Kaposvár, Miskolc, Kecskemét), az enterális infekció szerológia markereivel (Debrecen) és a colon carcinogenesis (Budapest) kapcsolatos bemutatások.

Magunk a pécsi kezdeményezésre elindított, és több központ (Budapest, Debrecen, Békéscsaba, Kaposvár, Székesfehérvár, Szolnok) együttműködésével HCV-infekcióban végzett – már említett – genetikai vizsgálatokról („Both IL28B CC and IL10R GG polymorphisms are protective in HCV1 infection” címmel) számoltunk be; absztraktunk elnyerte az öt „Top Abstract Prize” egyikét és a vele járó 10 000 Euró kutatási díjat. Előadásunkkal pontosan egyidőben egy parallel szekcióban Budapestről Lakatos Péter a „Rising Star” egyik kitüntetettjeként szerepelt „Is the disease course predictable in inflammatory bowel disease?” című munkájával.

Az UEGW alatt a résztvevők fehér asztal mellett két társasági

programon találkozhattak: a második napon a stockholmi „Opera Kávézóban” (fülsiketítő rockzene és discohangulat közepette!), majd harmadik este a Nobel-díj bankettek színhelyén, a Városházán adott „elnöki vacsorán”. Azért egy-két órát sikerült „ellopni” Stockholm nevezetességeivel való ismerkedésre is: a középkori belvárosban megtekinteni a királyi palotát az őrsváltással, meglátogatni a híres Vasa múzeumot, és a „hidak alatti” hajós városnézésen a tenger felől is pillanatképet képet kaphattunk “észak Velencéjéről”.

A kongresszus kitűnő alkalmat jelentett számunkra a tapasztalat-cserére, nemcsak a hazai gasztroenterológiai kutatások bemutatására, de a legújabb elméleti felfedezések, valamint a korszerű diagnosztikai és terápiás módszerek megismerésére is.

Dr. Pár Alajos

I. Belgyógyászati Klinika

II. FIGAMU Endoscopy Training – Nemzetközi endoszkóposképzés Pécsen

A Fialat Gasztroenterológusok Munkacsoportja szervezésében 2011. november 11-12. között Pécsen került megrendezésre a „II. FIGAMU Endoscopy Training”. A nemzetközi endoszkópos kongresszusra 13 ország 164 résztvevője regisztrált. A rendezvény lebonyolítását az UEGF (United European Gastroenterology Federation) a Magyar Gasztroenterológiai Társaság és Pécsi Tudományegyetem támogatása tette lehetővé.

A Fialat Gasztroenterológusok Munkacsoportja (FIGAMU) fiatal pécsi gasztroenterológusok kezdeményezésére 2005 júniusában alakult, azóta aktívan részt vesz oktatási programokban, továbbképzések lebonyolításában. A jelenlegi program fő szervezői a munkacsoport vezetőségének tagjai, *dr. Bajor Judit* (alapító, tiszteletbeli elnök), *dr. Czimmer József* (volt elnök) és *dr. Pár Gabriella* (vezetőségi tag) voltak, emellett *dr. Vincze Áron*, *prof. Humyadi Béla*, és az asszisztensnők, *Paulovicsné Kiss Melinda* és *Fülöpné Ravasz Anita* munkája járult hozzá jelentősen a rendezvény sikeréhez. A kongresszus tiszteletbeli elnöki tisztjét *prof. Rácz István* (ESGE vice president) látta el.

„FIGAMU Endoscopy Training II.” témája a vérzéscsillapítás volt, célja a diagnosztikus endoszkópiában már jártas résztvevők felkészítése vérző betegek ellátására.

Az előadások és a gyakorlati képzés megtartására neves hazai és külföldi szakemberek vállalkoztak, köztük a European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) Oktatási Bizottságának elnöke és 4 tagja. Az elméleti képzés során a résztvevők előadásokat hallhattak a sürgősségi endoszkópia szerepéről, az indikációkról, kontraindikációkról (*dr. Bajor Judit*, Pécs), a beteg előkészítéséről, a monitorozásról és követésről (*dr. Velösy Borbála*, Ausztria). Az endoszkópia optimális időzítéséről és a rizikóbecslés pontrendszeréről *dr. Madácsy Lászlótól* (Székesfehérvár) hallottunk előadást, *dr. Vincze Áron* (Pécs) pedig az antithrombotikus és anticoagulans kezelés alatt álló betegek ellátásával kapcsolatos legújabb ajánlásokat foglalta össze. A malignus betegségekben alkalmazott vérzéscsillapító eljárásokról *dr. Orosz Péter* (Miskolc) beszélt. *Prof. Stanislav Rejchrt* (Csehország) a nyelöcső varix vérzésekkel kapcsolatos tudnivalókat, *prof. Tomasz Marek* (Lengyelország) pedig a nem nyelöcső eredetű GI vérzések kezelését foglalta össze a legújabb ajánlások tükrében. Az endoszkópos beavatkozások következtében fellépő vérzések ellátásáról *prof. Mario Dinis-Ribeiro* (Portugália), a legújabb vérzéscsillapító metodikákról *dr. Altörjay István* (Debrecen) adott elő. *Dr. Gyökerez Tibor* (Budapest)

előadásában az egyes vérzéscsillapító technikák „step-by-step” kerültek ismertetésre. Az újabb eljárások közül a kapszula endoszkópia szerepéről *dr. Pák Péter* (Esztergom), az enteroszkópiáról *dr. Christoph Barth* (Németország) beszélt. Az alsó gasztrointesztinális vérzések ellátásáról *dr. Nagy Ferenc* (Szeged), az invazív radiológia szerepéről (TIPS, emboloterápia) *dr. Doros Attila* (Budapest), a sebészi ellátás szükségességéről pedig *dr. Vereczkei András* (Pécs) előadásában hallhattunk összefoglalót.

A gyakorlati oktatás minden résztvevőnek elegendő időt és technikai lehetőséget biztosított ahhoz, hogy a vérzéscsillapítás alapjait (klipelés, ligáció, stb) ún. „erlangeni modellen” gyakorolják, ehhez 5 modell állt rendelkezésre. Az „erlangeni modell” a nemzetközi endoszkópos képzéseken leggyakrabban használt segédeszköz, valójában egy preparált, perfundált sertésgyomor, melyen endoszkópos beavatkozások végezhetők. A különböző vérzéscsillapító technikák ismerete és biztonságos alkalmazása alapvető feltétele különféle terápiás beavatkozások végzésének és a sürgős endoszkópos ellátásnak, így a téma igen időszerű és hasznos volt.

A gyakorlati képzésen az endoszkópos asszisztensek is nagy számban részt vettek, gyakorolhatták az orvos-asszisztens együttműködést. A kurzus nyelve magyar és angol volt, szinkrontolmácsolás biztosításával. A továbbképzésről az UEGF kérésére filmfelvétel készült, mely oktatási anyagként az UEGF honlapjára felkerül.

A kurzus magas színvonalú, elérhető képzést kívánt biztosítani a környező országok (Közép-Kelet Európai régió) fiatal gasztroenterológusai számára is, személyes kapcsolatok építésével is kialakítva, erősítve a környező országok egyetemeivel történő együttműködést. A jó hangulatú szociális programok kiváló lehetőséget biztosítottak a különböző országokból érkezett résztvevőknek egymás megismerésére.

A FIGAMU vezetőség tagjai az ESGE oktatási bizottság elnökével és a jelenlévő tagokkal kialakított jó kapcsolat révén megteremtették a lehetőséget a további együttműködésre.

Dr. Bajor Judit

a kongresszus tudományos szervezője,

a FIGAMU tiszteletbeli elnöke

PTE I. Belgyógyászati Klinika

Pécs, 2011. november 17.

Stressz, trauma, fejlődés

Idén október 1-jén Pécsen rendezte meg éves Országjáró Konferenciáját a Magyar Relaxációs és Szimbólumterápiás Egyesület, a hazai pszichoterápiás szervezetek egyike. A szervezőbizottság elnökeként és tagjaként a Magatartástudományi Intézet két munkatársa is érintett volt a rendezvény szervezésében. A résztvevők száma meghaladta a százat. Nagyobb hányaduk pszichológus volt, de orvosok – köztük háziorvosok – is jelentkeztek.

Főtémaként a traumatizáló élmények és a stressz pszichológiai feldolgozásának lehetőségeit tárgyalták a relaxációra épülő eljárások széles módszerválasztékával. Aktualitását az adta, hogy emelkedik a veszélyes, azaz a személyiségben valamilyen formában tartós vagy maradandó nyomot hagyó stresszelő események aránya, illetve megfordítva: a mindennapi élet mintha egyre kevesebb hatékony stresszkezelő modellel tudna szolgálni az egyének és közösségek számára. Ennek okaira több tudományterület – a pszichológián kívül a szociológia, társadalomlélektan – adhat

áramyalt választ.

A relaxációs eljárásokról és mentális technikákról még mindig viszonylag keveset tudnak a szakemberek, köztük az orvosok is, ezért némi távolságtartással és szubjektív-laiikus attitűddel viszonyulnak hozzájuk. Valójában az élettani folyamatokra és a személyes – belső – élményvilág tapasztalataira épülő, részben kognitív önszabályozási eljárásokról van szó, melyek idegrendszeri háttere már elég jól ismert.

A konferencia előadásainak egy része a relaxációs módszerek gyakorlati területeit, alkalmazásait mutatta be. A teljesség igénye nélkül: az új identitás megtalálásának nehézségei országváltást követően (Erdélyből áttelepült magyarok példáján); a felsőszolcai árvíz áldozatainak segítése autogén tréninggel a trauma feldolgozásában; a veszteség, gyász, szegény terápiás átdolgozásának lehetőségei. Több előadás és műhely szólt az intrapszichés tartalmak szimbolikus-képi megközelítéséről.

Az orvosképzést érinti és elismerést aratott

a Magatartástudományi Intézet munkatársainak (Kerekes Zsuzsanna és Varga József) két előadása. Az egyik a képzés sajátos stresszrainak hatását vizsgálta a medikusok testképére. A saját test árnyalt percepciója nem csak az identitás harmóniája szempontjából fontos, hanem orvosoknál a beteg szubjektív panaszainak megértését is ez teszi lehetővé. A testi percepció torzulásai számos kockázatot rejtnek magukban. A másik előadás a 2009. novemberi gyertyes agresszió traumatizáló élményének hatásait és feldolgozását ismertette az eseményekben közvetlenül nem érintett, de az egyetemi közösség tagjaként közvetve áldozattá vált hallgatóknál. Mindkét előadás hangsúlyozta a hallgatók érésének, fejlődésének segítését a harmonikus hivatásszemélyiség kibontakozása érdekében.

A szakmailag színvonalas és tartalmas napot sajátélményű műhelyek zárták, így a más területeken dolgozó szakemberek is betekintést nyerhettek a relaxációs és szimbólumterápiás eljárások működésébe.

Dr. Varga József

Magatartástudományi Intézet

Előszó a harmadik kiadáshoz

2009-ben a Johns Hopkins Egyetem Orvostudományi Karán – mely az Egyesült Államok legjobb orvoskarai közé tartozik – radikális reformmal új orvosképzési stratégiát vezettek be. Ennek háttérében az a frusztráló tapasztalat állt, hogy miközben a molekuláris biológia tudománya az elmúlt évtizedekben lankadatlan sebességgel tört előre, az új eredmények következményei a vártnál és a kívánatosnál lassabban jelennek meg a klinikai orvoslásban. A szakértők véleménye szerint ennek fő oka, hogy a molekuláris genetika, genomika oktatása a graduális és posztgraduális orvosképzésben nem elég hatékony, így a gyógyítás frontvonalában dolgozó gyakorló orvosok többségének nincs esélye arra, hogy lépést tartasson a tudomány fejlődésével, az általa kínált diagnosztikai és terápiás lehetőségekkel. A Johns Hopkins-reform lényege a *genomiális medicina* (azaz a beteg DNS-e bázissorrendjéből nyerhető információk klinikai felhasználásának tudománya) oktatásának előtérbe helyezése volt a klinikai oktatásban és továbbképzésben.

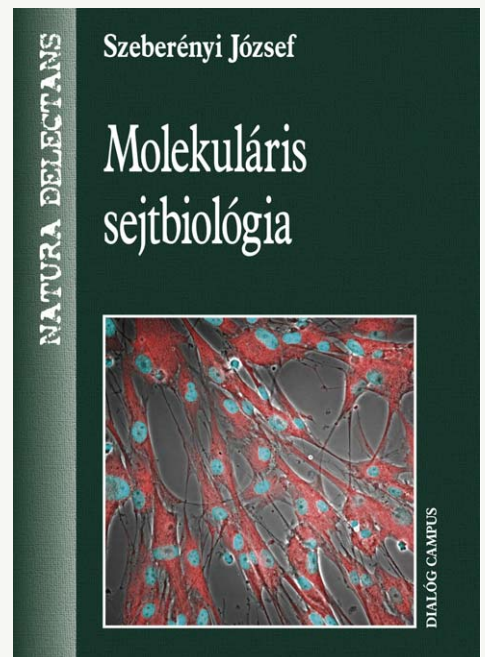
Hogy az orvosképzési reform milyen eredményt hoz, azt csak évek múlva tudjuk meg. Az azonban biztos, hogy a sejtek és gének tudománya, a *molekuláris sejtbőlológia* megérkezett a klinikai orvoslásba. A *molekuláris patológia* nélkülözhetetlen a betegségek kialakulási mechanizmusának tisztázásában, a *molekuláris diagnosztika* módszerei rutineljárásokká válnak és a *génterápiával* is számolni kell már, mint kezelési alternatívával. A Pécsi tudományegyetem általános orvos-, fogorvos- és gyógyszerész képzésének Molekuláris sejtbőlológia tárgya tankönyvének 3. kiadása megkísérel lépést tartani az elmúlt évek fejleményeivel.

Az átdolgozott kiadás elkészítésében nagy segítséget kaptam lektoromtól, *Molnár János* professzortól. Éles szemmel vett észre minden szakmai tévedést, hiányosságot, stiláris gyarlóságot a készülő kéziratban. Lektorai tevékenysége eredményeképpen javult a szöveg minősége, tartalmi és érthetőségi szempontból egyaránt. Javasatai közül csak azokat nem tudtam figyelembe venni, melyek a könyv terjedelmét a kívánatosnál jobban megnövelték volna. Hálával tartozom alapos és lelkiismeretes munkájáért, tanácsaiért.

A borítón látható, fibroblaszt sejtkultúrát ábrázoló összetett kép lézer pásztázó konfokális fluoreszcencia mikroszkóppal készült. A sejtmagok kék színe DNS-festés eredménye, a vörös szín az immuncitokémia segítségével jelölt foszfo-Erk 1 és 2 fehérjék elhelyezkedését mutatja. A szürkés háttér mikroszkóp fáziskontraszt üzemmódjával, ugyanerről a látótérről készített szürkeskálás kép adja (*Berta Gergely* felvétele).

2011. július

(A színes borítót lásd a www.aok.pte.hu/hirmondo honlapon – a szerk.)

Szeberényi József

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

- *Dr. Nagy András* sikeresen pályázott a Matsumae International Foundation 2012-es kutatási ösztöndíjára. A 2012. április-szeptember között a Kyushu Egyetemen megvalósítandó projekt címe: „Analysis of therapeutic potential of melatonin in an animal model of seasonal affective disorder”.
- *Dr. Reglödi Dóra* és *dr. Tamás Andrea* szemináriumot tartottak a PACAP-kutatás legújabb eredményeiről a tokiói Showa Egyetem Anatómiai Intézetében, akikkel több éve szoros kollaborációs munkát folytat az intézet.
- Az Egyetemi Orvosnapok alkalmával „Kiváló Gyakorlatvezető” díjat kapott *dr. Hollósy Tibor*, *dr. Rékási Zoltán*, *dr. Tóth Pál* és *dr. Koppán Miklós*.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

- *Pár Alajos* „Genetikai polymorfizmusok hepatitis-C vírus (HCV) fertőzésben” címmel előadást tartott a Pannon Tudományos Nap rendezvényen Nagykanizsán, október 13-án.
- 2011. október 20-22. között Budapesten rendezték meg a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság és a Magyar Cardiovascularis és Intervenció Radiológiai Társaság közös kongresszusát, a Budapesti Angiológiai Napokat, amelyen klinikánkról *dr. Késmárky Gábor*, *dr. Koltai Katalin* és *dr. Papp Judit* vett részt. A rendezvényen *Papp Judit*, *Koltai Katalin*, *Biró Katalin*, *Szabó Zsuzsanna*, *Tóth Kálmán*, *Késmárky Gábor*: „A Raynaud-kór, az életet megkeserítő betegség haemorheológiai vonatkozásai” című poszter bemutatással szerepeltek.
- A „Hetényi Géza” Endokrinológiai és Anyagcsere tanszék részéről a Pannon Endokrin Club Hétvége rendezvényén, október 14-15-én Zalakaroson *dr. Mezősi Emese* „A benignus pajzsmirigy-betegségek radiojód kezelése”, *dr. Bajnok László* pedig az „Antidiabetikus kezelés hatása a testsúlyra 2-es típusú diabéteszben” címmel tartott előadást.
- November 11-én került megrendezésre a FAT 2(011) – Fehérvári Atherosclerosis Találkozó 2, Székesfehérváron. Ezen *dr. Bajnok László* az új EU dyslipidaemia ajánlásról (EAS/ESC 2011) és „A kardiometabolikus rizikóról – az obezitológus szemszögéből” címmel tartott előadásokat.
- A Fiala Gasztroenterológusok Munkacsoportja szervezésében 2011. november

11-12. között Pécsen került megrendezésre a „II. FIGAMU Endoscopy Training. A program fő témája a vérzéscsillapítás volt, célja a diagnosztikus endoszkópiában már jártas résztvevők felkészítése vérző betegek ellátására.

- *Pár Alajos* (Kisfali P., Tornai I. et al): „Both IL28B CC and IL10R -1087 GG polymorphisms are protective in chronic HCV1 infection. A nationwide multicentric study in Hungary” címmel előadást tartott Stockholmban, a 19th United European Gastroenterology Week (UEGW) kongresszuson, október 25-én.
- *Pár Gabriella* (Berki T., Pálinkás L., Szereday L. et al) „Association between IL28B CC genotype and increased TNF-alfa and IL-2 production of peripheral blood mononuclear cells in patients with chronic hepatitis C virus (HCV) infection” című poszterrel szerepelt San Franciscoban a 62nd Annual Meeting of the American Association for the Study of the Liver Diseases (AASLD) kongresszuson, november 7-én.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

- 2011. szeptember 29. és október 1. között zajlott Szolnokon a „VII. Kelet-Magyarországi Diabétesz Hétvége”, melyen *Wittmann István* „A krónikus inzulin-rezisztencia oka”, „Az antidiabetikus kezelés speciális szempontjai vesekárosodotknál”, valamint „Újdonságok a diabéteszes nefropátiában” címmel tartott előadást.
- A Magyar Nephrológiai Társaság Nagygyűlése október 27-29. között került megrendezésre Egerben, immár XXVIII. alkalommal, melyen *dr. Csiky Botond*, *dr. Nagy Judit* és *dr. Wittmann István* üléselnökként szerepelt. A rendezvényen klinikánk dolgozói több elismerést vehettek át. Így „Az év legkiemelkedőbb nephrológiai tudományos közleménye (klinikai kutatás) díj”-ban részesült *dr. Késői István*, „Az év legkiemelkedőbb nephrológiai továbbképző közleménye díjat” *dr. Nagy Judit* nyerte el, a „Vas István ifjúsági életmű díjat” pedig *dr. Molnár Gergő Attila* kapta. *Nagy Judit* „Kitekintő: Glomerulonephritisek” témában, *Wittmann István* „Dolgozzunk a nephrológia jövőképén” és „Erythropoetin- és inzulin-rezisztencia a nephrológiában” címmel tartott előadást. „Rapid progresszív glomerulonephritisek eseteink értékelése: I. szövettani jellemzők és kiindulási klinikai paraméterekkel va-

ló összefüggésük” címmel *dr. Degrell Péter*; „Rapid progresszív glomerulonephritisek eseteink értékelése: II. kezelés és prognosztikai faktorok” címmel pedig *dr. Molnár Gergő Attila* adott elő. *Dr. Kovács Tibor* „A tonsillectomia szerepe az IgA nephropathia (IgAN) kezelésében” témakörben tartott előadást. *Dr. Vas Tibor* előadásának címe „Cardiovascularis rizikófaktorok hatása az IgA nephropathia (IgAN) kórlefolására”; *dr. Halmai Richárd* előadásának címe „Vesebiopátumból PCR módszerrel igazolt Parvovirus B19 fertőzés okozta kollabáló FSGS – egy érdekes eset tanulságai” volt.

■ A Tanulságos Esetek Fórumán, november 14-én *dr. Kovács Tibor* és *dr. Degrell Péter* „Vesebiopszia egy várandós hölgnél”, november 28-án pedig *dr. Laczy Boglárka* „Az oxidatív stressz és a fehérje O-glikozilációja” címmel tartott előadást.

A Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikáról

- 2011. június 20-23. között *dr. Battyáni Zita* és *dr. Lengyel Zsuzsanna* részt vettek a franciaországi Nantes-ban megrendezésre kerülő VII. European Association of Dermatocology éves kongresszusán az alábbi poszterrel: *Lengyel Zs.*, *Nagy Á.*, *Kajtár B.* et al.: „A case of blastic plasmacytoid dendritic cell neoplasm”.
- 2011 júliusában *dr. Légrádi Mária* részt vett a Grazban megrendezésre kerülő European Academy of Dermatology and Venereology Dermatopathológiai Továbbképzésén, illetve a Münchenben megrendezésre kerülő II. International Summer Academy of Practical Dermatology éves továbbképzésén.
- 2011. szeptember 15-17. között *dr. Koller Ágnes Hanna* részt vett a Central Eastern European Dermato-Venereological Association Prágában tartott éves kongresszusán.
- 2011. szeptember 30-án *dr. Fekecs Tamás* sikeresen (100%) megvédte „A szervtranszplantációt követően kialakuló bőrtumороk klinikai vizsgálata és a melanoma malignum termoanalitikai kutatása” című PhD-értekezését.
- 2011 októberében *dr. Szász Orsolya* publikációs tevékenységéért dékáni dicséretben részesült.
- 2011. október 1-jén került megrendezésre a II. Harkányi Psoriasis Konferencia, melyen *dr. Battyáni Zita* „Psoriasis és társuló betegségek”, illetve *dr. Lengyel Zsuzsanna* „A psoriasis és malignomák előfordulása”

címmel tartottak előadást.

■ 2011. október 3-14. között *dr. Lengyel Zsuzsanna* dékáni tanulmányi ösztöndíjjal Bécsben, a dermatoonkológiában nemzetközileg elismert *Pehamberger professzor* által vezetett *Universitätsklinik für Dermatologie* klinikán két hetet töltött el.

■ 2011. október 20-24. között *dr. Battyáni Zita*, *dr. Várszegi Dalma* és *dr. Moezzi Mehdi* részt vettek az idén Lisszabonban megrendezésre kerülő XX. European Academy of Dermatology and Venereology éves kongresszusán.

Az Érsebészeti Tanszékről

■ 2011. október 20-22. között rendezték Budapesten az „Angiológiai Napok” elnevezésű kongresszust a MAÉT (Magyar Érsebészeti Társaság) és a MACIRT (Magyar Kardiovaszkuláris és Intervenció Radiológiai Társaság) közös rendezésében.

A rendezvényen tanszékünkéről az alábbi előadások hangzottak el: *Kasza Gábor*: „Vena iliaca sztentelés krónikus vénás elégtelenségben”; *Benkő László*: „Traumás eredetű mellkasi aortaruptúrák endovaszkuláris ellátása”; *Fazekas Gábor*: „Az alsóvégtagi kritikus iszkémia endovaszkuláris módszerrel történő kezelése kapcsán szerzett tapasztalataink diabéteszes és nem diabéteszes betegekben”; *Menyhei Gábor*: „A sebészi thrombectomia helye a vénás thromboemboliák kezelésében”.

A kongresszuson a MAÉT vezetőségébe *Menyhei Gábort* ismételten beválasztotta a tanszék.

A Farmakognóziás Tanszékről

■ Tanszékünkéről *dr. Papp Nórá*t a Magyar Gyógyszerésztörténeli Társaság vezetőségi tagjává választották.

■ *Dr. Horváth Györgyi* és *dr. Bencsik Tímea* 2011. október 13-14-én részt vettek a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszeripari Szervezete által, a Magyar Kémikusok Egyesülete közreműködésével, a Kémia Nemzetközi Éve alkalmából szervezett X. Claudi Ottó emléktárgyversenyen. A rendezvényen *dr. Bencsik Tímea* „*Lythrum salicaria* L. populációk fitokémiai és mikrobiológiai vizsgálata” címmel tartott előadást.

■ *Dr. Szabó László Gyulát* az MTA Biológiai Osztályához tartozó, kilenc botanikusból és nyolc zoológusból álló Diverzitásbiológiai Bizottság tagjává választották az új akadémiai ciklusra, továbbá megújították tagságát a PAB Biológiai Szakbizottságában is.

■ *Dr. Papp Nóra* előadóként szerepelt 2011.

október 13-16. között a Királyréten megrendezett „International Society for Ethnobiology Regional Ethnobiology Workshop – Second Eastern European Ethnobiology Workshop” elnevezésű konferencián. Előadásának címe: „Ethnobotanical methods in the study of traditional usage of medicinal plants in Transylvania”. *Bartha Sámuel* IV. évfolyamos gyógyszerész TDK-hallgatóval tartott közös előadásuk címe: „Traditional ethnobotanical data in Erdővidék (Romania)”.

■ *Dr. Horváth Györgyi* és *Andres Violetta* első évfolyamos gyógyszerészhallgató a 2011. november 8-án megrendezésre került Pécsi Tudományegyetem Első Tehetségnapján közösen tartott előadást, melynek címe: „Kutatói munkakapcsolat egy diák és egy mentor szemszögéből”.

■ *Dr. Papp Nóra* társszerzőként szerepelt a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 2011. november 17-én megrendezett 241. szakülésén „Néhány *Echium vulgare* L. populáció kemotaxonomiai értékelése” címmel elhangzott előadásban.

A Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetből

■ Az intézet idén újra bekerült a legjobban oktató intézetek közé. *Pethő Gábor*, intézetünk professzora elnyerte a kiváló gyakorlatvezető címet, melyet az Egyetemi Orvosnapokon vett át.

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ A Magyar Fül-, Orr-, Gége és Fej-Nyaksebész Orvosok Egyesülete Audiológiai Szekciójának 48. Vándorgyűlését 2011. szeptember 29. és október 1. között Keszthelyen rendezték, melyen klinikánk az alábbi előadásokkal képviseltette magát: *Németh Adrienne*, *Pytel József*, *Joachim Müller* és *mtsai*: „Érdekes esetek cochlearis implantatio kapcsán”; *Pytel József*: „Otosclerosis audiológiai vonatkozásai”.

A kongresszus alkalmával a hagyományoknak megfelelően két díj került kiosztásra. Nagy örömünkre szolgált, hogy a Békésy György díjat *dr. Révész Péter* kollégánk nyerte a „Szubjektív fülzúgás kezelése repetitív transcranialis mágneses stimulációval (rtMscel)” című pályamunkájával. A Widex hallókészülékeket forgalmazó dán cég ezer dán korona értéket képviselő díját, melyet hagyományosan a legjobb fiatal előadó kaphat, ugyancsak klinikánkról *dr. Piski Zalán* kolléga nyer-

te el. Előadásának címe: „Multifrekvenciás tympanometriás mérések temporomandibuláris ízületi diszfunkcióban szenvedő betegeknél, első eredmények”. *Dr. Gerlinger Imre* és *dr. Pytel József* több szekcióban üléselnöki tisztet látott el.

■ Klinikánkról *dr. Török László* hallgatóként részt vett a Debreceni Egyetem Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika által szervezett Endoscopos orr- és melléküreg sebészeti kurzuson, 2011. október 20-21-én.

■ *Dr. Révész Péter* és *dr. Piski Zalán* részt vett a 18th International Course in Modern Rhinoplasty techniques kurzuson Amsterdamban, 2011. október 26-28. között.

■ *Dr. Ráth Gábor*, a Gyermekklinika fül-orr-gégészeti osztályán dolgozó kollégánk 2011. szeptember 9-én tartott PhD-szigorlatán kitűnő eredményt ért el.

■ *Dr. Szanyi István* kollégánk 2011. október 19-én tartott PhD-szigorlata szintén kitűnő eredménnyel zárult.

■ Klinikánkat *dr. Takács Ildikó* képviselte hallgatóként a 2011. november 23-26. között Brno-ban megrendezett nemzetközi részvételű orr-, és melléküreg sebészeti kurzuson.

■ 2011. szeptember 8-10. között a Magas Tátrában megrendezett 4. közös cseh-szlovák, és 58. szlovák nemzeti kongresszuson *dr. Bauer Miklós* több szekcióban meghívott üléselnöki tisztet látott el.

■ *Dr. Gerlinger Imre* 2011. szeptember 11-17. között az osztrák fül-orr-gégészek 55. nemzeti kongresszusán Bécsben meghívott előadóként tartott előadást: „Management a facial nerve problems during cochlear implantation” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* Keszthelyen 2011. szeptember 29. és október 1-je között megrendezett (48.) Audiológus-konferencián referátumot tartott „Tinnitus-state of the art” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* október 6-9. között Innsbruckban részt vett a Vibrant Soundbridge középfülbe ültethető implantatum európai továbbképző kurzusán.

■ *Dr. Gerlinger Imre* október 13-án Grazban a helyi egyetem meghívására előadást tartott a stapes sebészet aktuális kérdéseiről.

■ *Dr. Gerlinger Imre* október 22-én az Egyetemi Napok Tudományos Ülésén előadást tartott „Beethoven kórája a modern hallásrehabilitáció tükrében” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* a Magyar Idegsebészek Szegeden (2011. október 20-22. között) megrendezett kongresszusán előadást tartott a rhinológiai szekció ülése keretében: „Differenciál-diagnosztikai problémák az endoszkópos orrmelléküreg sebészetben” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* november 12-15. kö-

zött részt vett az Isztambulban megrendezett, gyermekkori cochlearis implantációval foglalkozó konferencián.

■ *Dr. Gerlinger Imre* november 17-19. között részt vett az I. Parotis-sebészeti Kurzus budapesti programján, ahol előadást tartott: „A nyak managementje malignus parotis tumorok eseteiben: elektív block disszekció vagy obszerváció?” címmel.

■ *Dr. Gerlinger Imre* november 25-én részt vett az Állami Egészségügyi Központ által szervezett rhinológiai kurzuson, ahol cadaver disszekciós bemutatót és két előadást tartott.

■ 2011. november 10-11-én között klinikánk kollektívája továbbképző kurzust szervezett a hazai megyei főorvosi kar számára. A kurzus témája „A teljes gégeeltávolítást követő beszéd-, szaglász- és légzés rehabilitáció” volt. A kurzus két meghívott vendég-előadója az amszterdami National Cancer Institute két professzora, *Frans Hilgers* és *Michiel van den Brekel* volt.

■ November 25-én a Magyar Fül-orr-gége Orvosok Egyesületének rhinológiai szekciójára tudományos ülésén tartott előadást: „Nasalis liquor fistula zárása „bath-plug” technikával” címmel.

■ *Dr. Szanyi István* a Pécssett, 2011. november 24-25. között megrendezésre került Magyar Epidemiológiai Társaság (MET) VI. Kongresszusán „Molekuláris epidemiológiai biomarkerek vizsgálata malignus fej-nyaki daganatokban” címmel előadást tartott”.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Csábi Györgyi* a csecsemő neurológiai vizsgálata című jegyzetével a 2010-es év szerzői díját nyerte el.

■ *Dr. Decsi Tamás* „Trans fatty acid exposure is inversely related to LCPUFA supply in the perinatal period” címmel tartott felkért referátumot a Bringing Science to Early Life Nutrition szimpóziumon Utrechtben, 2011. október 25-én.

■ *Dr. Decsi Tamás* és *dr. Györei Eszter* részt vettek az Európai Unió 7. keretprogramjának támogatásával működő NUTRIMENTHE (Nutrition and Mental Health) projekt Bi-Annual Meeting rendezvényén Madridban, 2011. október 26-28. között.

■ *Dr. Decsi Tamás* és *dr. Györei Eszter* egy poszter bemutatásával vett részt a 11th European Nutrition Conference rendezvényen Madridban, 2011. október 26-29. között, valamint társszerzőként szerepelt további két poszterbemutatásban. *Decsi T., Fekete K.*: „Essential fatty acids

and their longer-chain metabolites in phenylketonuria: a systematic review”; *Györei E., Eagan B., Gage H.* et al: „Effect of food on learning: views of parents in four European countries”; *Eagan B., Gage H., Williams P.* et al: „Diet and mental performance of children: A questionnaire survey of parents in four European countries”; *López-Robles J., Eagan B., Brands B.* et al: „Teachers knowledge of the influence of nutrition on childrens mental performance in four European countries”.

■ Az MGYT és MDT Gyermekdiabetes Szekciójának XXVIII. Tudományos Ülésén az alábbi előadások hangzottak el: *Hermann Róbert* és munkatársai: „Erősödő környezeti és változó permisszív örökletes hatások szerepe az 1-es típusú diabetes incidencia növekedésében”; *Szalai Renáta* és munkatársai: „A gyermekkori 1-es típusú diabetes immungenetikai háttere és predikciója a klinikai gyakorlatban”; *H. Nagy K., Rózsai B., Kürti K. és mtsai*: „Co-morbiditás és szövődmények gyermekkorban manifestálódó diabetesben 20 év betegség tartam után. Kérdőíves vizsgálat”; *Soltész Gy.*: „Előkevert inzulinok gyermekdiabetológiai alkalmazása”; *Kozári A.*: „Az inzulinkezelés megvalósításának lehetőségei a mindennapi gyakorlatban”.

Üléselnöki funkciót látott el: *dr. Soltész Gyula, dr. Kozári Adrienne*.

■ A Magyar Perinatológiai Társaság X. Kongresszusán (Székesfehérvár 2011. október 20-22.) az alábbi előadások hangzottak el: *Adamovich Károly, Szász Mária*: „Nem helyben született koraszülöttek állapotának és ellátásának jellegzetes mutatói”; *Németh Andrea*: „Sellők a PIC-ben”; *Kraincz Mária*: „Hogyan tovább az Ondine szindrómával?”.

■ A Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Gyermektüdőgyógyász Szekciójának Tudományos Ülésén (Gyula, 2011. november 3-5.) referátumot tartott *Soltész Gyula*: „Diabetológia és pulmonológia” címmel.

■ Magyar Reumatológusok Egyesülete Gyermekreumatológiai Szekció XXII. Tudományos Fórumán (Kőszeg, 2011. november 18-19.) az alábbi előadások hangzottak el: *Mosdósi Bernadett, Harangi Ferenc, Rózsai Barnabás* (Pécs-Szekszárd): „Nem szokványos dermatomyositis”; *Sólyom Alexander*: „Perthes-kór és arc dysmorphia”; *Benke Margit, Török Katalin, Nyul Zoltán*: „Elhúzódó lázas állapot és polyarthrit 13 éves leánynál”.

A Humán Közegészségtani Intézetből

■ Az Általános Orvostudományi Karon folyó tudományos kutatásokhoz történő jelentős hozzájárulásuk elismeréseként a 2010. évi sikeres publikációs tevékenységük alapján *dr. Ember István* és *dr. Varga Csaba* a „Szerzők Ünnepe” alkalmából elismerésben részesültek. Büszkeséggel adjuk hírül, hogy *dr. Horváth-Sarródi Andrea* megelőző orvostanból tett sikeres szakkvizsgájával erősíti tovább intézetünk magas szintű szakmai tevékenységét.

■ A Magyar Onkológus Társaság XXIX. Kongresszusa 2011. november 10-12. között került megrendezésre Budapesten, melyen intézetünk a következő előadásokkal szerepelt: *Ember István*: „MikroRNS-ek változásai »in vivo« karcinogénexpozíció után”, *Gócze Katalin, Kovács Krisztina, Benczik Márta* és mtsai: „MikroRNS-expressziós profilok célzott vizsgálata primer cervixcarcinomában”, *Juhász Krisztina, Stánitz Éva, Ember István*: „Humán nyelőső- és gyomordaganatok térinformatikai és genomikai elemzése”, *Gombos Katalin, Juhász Ferenc, Ember István*: „Papilláris pajzsmirigy-carcinomák génextpressziós microarray vizsgálata”.

■ 2011. október 28-30. között került megrendezésre a Collegium Ramazzini éves szimpóziuma, Olaszországban, Carpiban, melyen az alábbi előadással szerepeltünk: *Ember István*: „Deregulation of micro-mas (mir-21, mir146a and let-7a) induced by dmba in cba/ca mice”, továbbá az alábbi poszterek kerültek bemutatásra: *Katalin Gócze, Krisztina Kovács, Márta Benczik* et al.: „Alterations in microRNA expressions in primary human cervical cancer”, *Katalin Gombos, Gábor Pajkos, István Ember*: „Expression correlations of NFκB signaling and mir expressions in primary human head and neck squamous cell carcinomas”, *Krisztina Juhász, E. Stánitz, István Ember*: „Epidemiological analysis and genomic evaluation of esophageal and gastric cancers in Northwest Hungary”.

A Kóréletani és Gerontológiai Intézetből

■ 2011. november 3-án *dr. Soós Szilvia* sikeresen (100%) megvédte „A tápláltsági állapotok és az életkor hatása a leptin és az alpha-MSH energetikai hatásaira” című PhD-értekezését.

■ 2011. november 22-én *dr. Szekeres-Solymár Margit* sikeresen (100%) megvédte

„Az éhezés és az elhízás hősabályozásra kifejtett hatásai” című PhD-értekezését.

■ A Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság XXXIV. Kongresszusán és II. Geriátriai Szakorvosi Kötelező Szinttartó Továbbképző Tanfolyamán 2011. november 9-12. között Budapesten, a PTE ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézete két előadással és egy poszterrel is képviseltette magát: *Székely Miklós*: „Az öregedés biológiája (szervrendszerek-szervek-sejtek-genom öregedése, genetika/környezeti hatások)”; *Soós Szilvia*: „A szívrendszer öregedése, a mikrocirkuláció módosulásai idős és igen idős életkorban”; *Soós Szilvia, Balaskó M., Pétervári E., Székely M.*: „Életkorfüggő eltérések a perifériás anorexigén cholecystokinin, illetve a centrális orexigén neuropeptid Y hatásokban”.

■ A Kórélettani és Gerontológiai Intézetből öt TDK-hallgató sikeres dékáni pályamunkát nyújtott be: *Lőrincz Orsolya, Mikó Alexandra, Szabad Árpád Olivér, Tanai Edit és Tenk Judit. Szabad Árpád Olivér* „Az energiaegyensúly-szabályozás korfüggő változásainak vizsgálata patkányban” című dolgozatával második, *Mikó Alexandra* „Spontán hipertenzív patkányok energiahomeosztázisának vizsgálata: éhezés, újratáplálás és melanokortin hatása” című munkájával harmadik helyezést ért el.

A Magatartástudományi Intézetből

■ *Dr. Füzesi Zsuzsanna* meghívottként vett részt a Szociológiai Társaság 2011. évi konferenciáján (Kollektív traumák, határhelyzetek, természeti és társadalmi katasztrófák, Miskolc, 2011. november 11-13). Az „Egészségügyi változások és az alakuló új politika következményei” című kerekasztalban a „Közösségek védekezési lehetőségei az egészség/életminőség területén” témával szerepelt szakértőként.

A Nukleáris Medicina Intézetből

■ A 25. Soproni UH Napokon, melyet 2011. szeptember 29 - október 2. között rendeztek, intézetünk igazgatója, *dr. Zámbo Katalin* a következő előadást tartotta: „Csontdiagnosztika, kicsit másképp: a fúziós képalkotás lehetőségei”.

■ Az EANM 24. Kongresszusán, Birminghamban, 2011. október 15-19. között *dr. Zámbo Katalin* és *dr. Schmidt Erzsébet* „^{99m}Tc-MIBI SPECT/CT in the follow-up of neoadjuvant chemotherapy of breast cancer (E. Schmidt, Y. Al-Farhat, K.

Dérczy et al)” című poszterrel vettek részt.

■ A Magyar Onkológusok Társasága XXIX. Kongresszusát Budapesten, 2011. október 10-12. között rendezték, ahol *dr. Zámbo Katalin* a „A SPECT/CT képalkotás jelentősége a specifikus nukleáris onkológiai vizsgálatokban (Zámbo Katalin, Mezősi Emese, Szabó Zsuzsanna és mtsai)” című előadást tartotta.

■ A Magyar Nőgyógyász Onkológusok Társasága VIII. Kongresszusán Debrecenben 2011. november 11-12. között *dr. Zámbo Katalin* a „A SPECT/CT jelentősége a sentinel nyirokcsomó kimutatásában nőgyógyászati tumoroknál (Zámbo Katalin, Gócze Péter, Arany Antal és mtsai)” című előadással vett részt.

Az Onkoterápiás Intézetből

■ 2011. szeptember 7-én két sugárfizikusunk PhD-disszertációjának megvédésére került sor.

■ A disszertációk: *Kovács Péter*: „Az online képvezérelt sugárterápiás eljárás leadott dózisra gyakorolt hatásának vizsgálata kismencede fantomon”; *Sebestyén Zsolt*: „Magasszintű 3D konformális besugárzástervezési technikák fejlesztése pancreas, prosztata, agyi és gerincvelői besugárzások esetében”.

■ 2011. szeptember 24-27. között Stockholmban került megrendezésre az ESMO kongresszus, amelyen intézetünket négy fő képviselte: *dr. Mangel László, dr. Boronkai Árpád, dr. Karádi Oszkár, dr. Kövér Erika*.

■ *Dr. Bellyei Szabolcs* 2011. október 11-én sikerrel habilitált, előadásának címe: „Új fehérjék azonosítása, szerepük megismerése a sejthalálban és a tumorképződésben”.

■ 2011. november 10-12. között a Magyar Onkológusok Társaságának XXIX. Kongresszusán a következő előadások hangzottak el: *Mangel László*: „Múlt és jelen az onkológiában”; *Mangel László, Lövey József, Farkas Róbert és mtsai*: „Besugárzással kombinált temozolamid-kezelés hatása glioblasztómás betegek túlélésére, budapesti és pécsi tapasztalatok”.

Poszterrel szerepeltek: *Bellyei Szabolcs, Pozsgai Éva, Schally Andrew V.* (PTE Onkoterápiás Intézet, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet, Department of Pathology, Department of Medicine, Miller School of Medicine, USA): „Growth hormone-releasing hormone (GHRH) antagonisták: új kezelési lehetőség glioblastoma multiforme kezelése során?”; *Nagy Zsuzsanna*: „Tapsztalataink a fej-nyak tumoros bete-

gek radiokemoterápiás kezelése során alkalmazott glutamin pótlással”; *Nagy Zsuzsanna*: „Mellékhatás? Vagy terápiás kezelés?”.

A Radiológiai Klinikáról

■ Ez év szeptemberében rendezték meg 25. alkalommal a Soproni Ultrahang Napokat szeptember 29. és október 2. között. Ezen a rendezvényen részt vett *dr. Battyáni István, dr. Horváth László, dr. Cholnoky Eszter, dr. Csete Mónika, dr. Dömötör Andrea, dr. Faludi Szandra, dr. Ferencz Judit, dr. Gyab Omar, dr. Harmat Zoltán, dr. Járay Ákos, dr. Mohay Gabriella*.

■ A klinika munkatársai az alábbi előadásokat tartották meg: *Mohay G.*: „Gyermekbetegségek felnőttkorban, felnőttbetegségek gyermekkorban”. A kontrasztanyag ultrahang vizsgálatokról szóló szekcióban bemutatott előadás – *Járay Á., Harmat Z., Miklós K. és mtsai*: „A kontrasztanyag ultrahangvizsgálatok a klinikai gyakorlatunkban – csapdák, alkalmazhatóság, tippek”. *Harmat Z.* pedig esetbemutatót tartott. Az esetismertetések szekcióban *Csete M., Battyáni I.*: „Egy különös vesedaganat” című előadás hangzott el, Crohn-betegség ritka vese manifesztációjának bemutatásával.

■ A Magyar Radiológus Asszisztensek Egyesületének XIV. Kongresszusa Hajdúszoboszlón 2011. október 14-15. között zajlott, amelyen részt vett *Géb Gabriella, Fülöpné Czinderics Magdolna, Bayer Ágnes, Ungi Gyuláné, Ribarics Ildikó*.

■ 2011. október 20-22. között rendezte meg a Budapesti Angiológiai Napokat a Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai (MACIRT) és a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság. Ezen a rendezvényen első alkalommal adták át *dr. Horváth Lászlónak*, a MACIRT alapító-elnökének a MACIRT emléklapoktet, melyen „Intraarterialis radioembolizáció” címmel tartott felkért előadást a rendezvény ünnepélyes megnyitóján. Ezen a rendezvényen *dr. Battyáni István* igazgató üléslnök volt, az általa vezetett szekcióban az alábbi előadás hangzott el: *Harmat Z., Rostás T., Battyáni I.*: „Az a. uterina embolizációja a brachialis behatolásból”.

■ 2011. október 27-28. között a PAB székházban szervezte meg a Radiológiai Klinika a PAB-bal együtt a 12. Pécsi Intervenciós Radiológiai Szimpóziumot. Ennek első napján szakdolgozó előadások hangzottak el. A klinika munkatársai az alábbi előadásokat tartották meg: *Ribarics Ildikó*,

Weninger Cs.: „A minőségirányítási rendszer bevezetésének hatása az Angiográfias és Intervenciós Műtöre”; Máté Lászlóné Szőke Tünde, Horváth L.: „A háziórvostól az angiográfias műtőig (prevenció szerepe a perifériás érbetegségek esetében)”; Szokolai István, Ilia I., Harmat Z.: „Klinikánkon található DSA készülék bemutatása, rotációs angiográfias vizsgálatok ismertetése esetbemutatással”; Kalmár Gabriella, Szalai G.: „A szakdolgozó feladata a nyaki lágyrész (pajzsmirigy) UH vezérelt biopsziánál”. További előadások: Battyáni I.: „Interventional radiology in thrombotic diseases”. Harmat Z.: „UH kontrasztanyagok alkalmazása az intervenciós radiológiában”.

■ A Cardiovascular and Interventional Radiology Society of Europe (CIRSE) hazánkban egyedülként „Distinguished Fellow”-jaként Európai Intervenciós Radiológiai Oklevelet kapott Horváth László és egyúttal meghívták a szakvizsgabizottságba intervenciós vaszkuláris és intervenciós onkológiai radiológia szakvizsgákhoz. Továbbá Horváth professzor lektori munkára kapott megbízást az egyik legjelentősebb intervenciós radiológiai, a „Journal of Vascular and Interventional Radiology” című folyóiratnál.

■ A European Society of Gastrointestinal and Abdominal Radiology (ESGAR) 2011. májusában megrendezett legutóbbi konferenciájának idején a Társaság közgyűlésén többek között tagsági ügyekben döntöttek. Dr. Weninger Csaba 2003 óta tagja ennek a nemzetközi szervezetnek (Active Member), a közgyűlésen dr. Palkó András (SZTE Radiológiai Klinika) javaslatára „Fellow”-vá választották.

■ 2011. november 7-10. között Szegeden SZTE Radiológiai Klinika szervezésében „Intervenciós radiológiai alaptanfolyamot” rendeztek meg, melyen dr. Farkas Péter vett részt. A tanfolyamon dr. Battyáni István docens thrombolysis témában tartott előadást.

■ 2011. november 12-én került sor a Területi Radiológus Továbbképzésre, gasztroenterológia témában, melyen kb. negyven radiológus vett részt. Ezen a klinika munkatársai az alábbi előadásokat tartották: Járay Ákos: „UH kontrasztanyag vizsgálatok gasztroenterológiában”; Rostás Tamás: „Pancreas képalkotó diagnosztikája, update” valamint „Gastroenterológiai intervenciós radiológia”; Weninger Csaba: „Funkcionális radiológiai vizsgálatok székrekedésben (colon tranzit vizsgálat, defekográfia)”. További előadók voltak: dr.

Grexa Erzsébet (Pécsi Diagnosztikai Központ); dr. Palkó András (SZTE Radiológiai Klinika); dr. Király Ágnes.

■ Részvétel továbbképzéseken: 2011. november 17-én a PTE KK Idegsebészeti Klinika és a Pécsi Diagnosztikai Központ szervezésében került sor „Akoponya és gerintraumák diagnosztikája, korszerű szemlélete” elnevezésű tanfolyamra, melyen dr. Dérczy Katalin, dr. Fehér Mariana és dr. Weninger Csaba vettek részt.

■ A 10. Szlovén-Horvát-Magyar Radiológiai Szimpóziumot 2011. november 19-20-án Mariborban rendezték, melyen a következő előadások hangzottak el: Járay Á., O. Gijab, Harmat Z. et al.: „Contrast enhanced ultrasound cases from our daily clinical practice”. Várady E., Szukits S., Simor T. et al.: „Cardiac CT beyond coronary artery analysis”; Weninger Cs., Müller É., O. Gijab et al.: „Examination of the pancreatic enhancement with various scan delay time (arterial versus pancreatic phase)”. Poszter bemutatás: Harmat Z., Rostás T., Battyáni I.: „Over 500 uterine fibroid embolisation (UFE) via brachial access”. A mellkasi szekcióban dr. Battyáni István üléselelnöki tisztséget látott el.

A Szemészeti Klinikáról

■ 2011. október 8-án a Szemészeti Klinika „Presbyopia” címmel továbbképző kreditpontos kurzust rendezett Budaörsön. Előadóink: Pámer Zsuzsanna: „Akkomodációs zavarokat okozó szemészeti kórképek” és Kiss Gyöngyi: „Presbyopia korrekciós lehetőségei, eszközök, szemüveglencsék, kontaktlencsék, egyéb eszközök”.

■ Klinikánkról Balla Zsolt vett részt a 2011. október 15-én Isztambulban tartott “The 4th Annual Current Concepts in Glaucoma Management” továbbképző kurzuson.

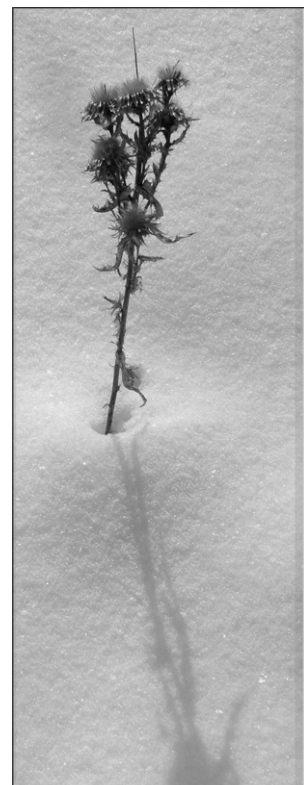
A Szívgyógyászati Klinikáról

■ A Magyar Kardiológusok Társasága Thrombosis Munkacsoportja és a Szegedi Akadémiai Bizottság Orvostudományi Szakbizottsága közös tudományos ülésén 2011. október 4-én Szegeden Komócsi András „Thrombocytá aggregáció gátlás akut koszorúér szindrómában” címmel tartott előadást. Az esemény keretében került sor a korábban a munkacsoport levelező listáján vitára bocsátott, a trombocita-aggregáció-gátlás hatékonyságának laboratórium mérésével kapcsolatos dokumentum véglegesítésére, ami a Cardiologia

Hungarica különszámaként kerül publikálásra. (Komócsi A., Rudas L., Kiss RG. és mtsai: „Konszenzus ajánlás a trombocitaaggregáció-gátlás méréséről koronária stentimplantáción átesett betegek körében”.

■ A Magyar Kardiológusok Társasága Intervencionális Kardiológiai Munkacsoportjának tudományos ülésére 2011. október 26-29. között, Szegeden került sor. Az esemény során a pécsi szívkatéteres laboratórium munkatársai aktív részvételével, üléselelnöki, üléselelnökségi tagként történő segítségével került sor (dr. Horváth Iván, dr. Komócsi András, dr. Kónyi Attila, dr. Aradi Dániel). Az esemény során munkatársaink három felkért előadást tartottak. (Komócsi András: „Transradial route in STEMI PCI: updated meta-analysis”; Komócsi András: „Thrombocytá aggregáció-gátlás szerepe az ACS kimenetelének optimalizálásában”; Aradi Dániel: „A trombocita-funkció mérés jelentősége az akut koronária szindrómás betegek ellátásában”). Az esemény során megrendezésre került szívkatéteres kompetencia vizsgán dr. Vorobcsuk András II. típusú licenc vizsgát tett.

■ A San Francisco-ban megrendezésre került TCT konferencián dr. Komócsi András poszterprezentációval képviselte az intézetet. A Komócsi, O. Rideg, G. Költő et al: “Genetic variants affecting clopidogrel metabolism have minor influence on platelet reactivity after elective percutaneous coronary intervention”.

In memoriam Pálffy György

Dr. Pálffy György egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Neurológiai Klinikának tizenhat éven át volt igazgatója, a Környey Társaság alapítója, a magyar neurológia és neuroimmunológia egyik meghatározó alakja életének 92. évében elhunyt.

„A hit és az ész olyan, mint két szárny, melyekkel az emberi szellem fölemelkedik az igazság szemlélésére” – írja II. János Pál pápa enciklikájában. Orvosként, tanárként,

az idegrendszer súlyos betegségének, a sclerosis multiplexnek kutatójaként dr. Pálffy György ennek a szellemében élte életét, és végezte hosszú éveken át – szinte haláláig – munkáját. Nemcsak szigorú precizitással, az egzakt orvostudomány felé elkötelezve, de emberiséggel és gondolkodással is, felismerve, hogy „a bölcsesség tud és ért mindent”. Így volt igazán professzor és ember.

Több mint fél évszázadon keresztül folytatta gyógyító munkáját. Szakmai pályafutása, orvosi munkája hosszú évtizedekig Pécshez és a Pécsi Orvostudományi Egyetemhez kötötte.

Orvosdoktori diplomáját 1944-ben Budapesten szerezte, majd 1949-től dolgozott a pécsi Neurológiai Klinikán. Egyetemi tanára, a szigorúságáról híres akadémikus, *Környey István*, baráti munkatársként és az alárendeltek igazságos vezetőjeként jellemezte. 1960-tól a kaposvári Ideg-Elme Osztály osztályvezető főorvosának nevezték ki. 1972-ben került vissza a Pécsi Orvostudományi Egyetemre, immár az Ideg-Elmegyógyászati Klinika igazgató egyetemi tanárként. Vezetése alatt szerveződtek meg a mára önálló tudományágat képviselő intézetek, alakult meg az Idegsebészeti, majd a Pszichiátriai Klinika. Gyógyító és szakmai szervező munkáját az Egészségügy Kiváló Dolgozója, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Arany Oklevél és a Magyar Köztársaság Csillagrendje kitüntetésekkel ismerték el.

Kandidátusi értekezését 1969-ben, akadémiai doktori téziseit pedig 1987-ben védte meg. Mindkettőben a leggyakoribb fiatalkori neurológiai betegség, a sclerosis multiplex kutatásával kapcsolatos eredményeit foglalta össze. Intelligenciája, személyisége, szaktudása intenzív nemzetközi kapcsolatok kiépítését eredményezte. 1979-ben a Sclerosis Multiplex Társaságok Nemzetközi Szövetsége Tanácsadó Testületének tagjává választották.

A Környey Társaság alapító tagjaként egykori tanárának, szellemi elődjének munkásságát intézetvezetői munkája során is felvállalta, de képes volt arra, hogy a folytonosság szellemében a saját személyiségének varázsát, meglátásait, bölcsességét úgy építse be egy folyamatba, hogy továbblépést jelentsen a megkezdett szakmai úton. Soha nem felejtette el, hogy az orvoslás az a különleges hivatás, ahol a reál és humán tudományok elválaszthatatlanul ötvöződnek, és az egzakt gyógyítás mellett az orvoslás része a humánus is.

Szakmai hitvallását, emberségét híven tükrözik a nyolcvanadik születésnapján rendezett ünnepségen tartott beszédének befejező sorai: „... úgy gondolom, hogy ha a kollégáimnak sok olyan élményben lesz részük, amikor betegek szürke szemében fény villan fel, akkor számukra már itt, a munkahelyükön, a klinikán lesz a mennyország. Kívánom, hogy legalább ezt a kort ők is megérjék, amit én, és olyan szeretetben legyen részük, mint amilyent én kaptam. Adja Isten, hogy így legyen”.

Még további 12 évet töltött közöttünk tiszteletben és szeretetben. Az utóbbi évben elvesztette feleségét, aki több, mint hatvan éven át volt társa. Ezt is csendben, békében, bölcs belenyugvással viselte el.

Hiányozni fog nekünk.

De mindannyian, akik közelebbi kapcsolatba kerülünk vele munkatársként, betegként, orvostanhallgatóként, emlékezni fogunk rá, mint lelkiismeretes nevelőre, tanárra, igazságos és példamutató vezetőre, megértő és gondos orvosra; számos közös emlékekkel, de mégis, a saját élményeink révén különbözőképp is. Egy egyéni és személyes képet őrzünk majd róla. Ahogy Thomas Mann írja monumentális regényében: „A halál megőrzi, miután újjáteremtett”.

Dr. Illés Zsolt
egyetemi tanár,

PTE Neurológiai Klinika
a Környey Társaság elnöke

In memoriam dr. Péley Iván

Mélyen megrendülten, a család fájdalmában őszinte együttérzéssel osztozva értesültünk dr. Péley Iván, a Baranya Megyei Gyermekkorház osztályvezető főorvosa, igazgatóhelyettese haláláról.

1928. augusztus 14-én Pozsonyban született. Szülőföldjéről elűzött magyarként a Pozsonyból Pécsre telepített egyetemen szerezte orvosi diplomáját 1953-ban. 1954-től az akkor alakuló Baranya megyei Gyermekkorházban kezdett dolgozni. Gyermekgyógyászatból és infektológiából szerzett szakképesítést. 1963-ban osztályvezető főorvossá nevezték ki, és megbízták az igazgatóhelyettesi teendőkkel. Feladatait 1993-ban történt nyugalomba vonulásáig látta el. A rendszerváltást követően megalakuló Magyar Orvosi Kamara első Baranya megyei elnökévé választották.

Osztálya az egész dél-dunántúli régió gyermek fertőző beteg ellátásának meghatározó központjává vált. A fertőző betegségek mellett kiemelt érdeklődéssel foglalkozott a máj és felszívódási betegségekkel, Magyarországon elsőként végzett aspirációs máj- és vékonybél biopsziát. Negyven éves pályafutása során sok ezer beteg gyógyítása mellett orvostanhallgatók, fiatal orvosok és szakdolgozók generációit nevelte.

Gazdag életútja okán elnyerte a Magyar Gyermekorvosok Társasága Bókay János Emlékérmét, a Baranya Megyei Orvosi Kamaráért Emlékplakettet és a Pro Sanitate Emlékérmét. Magas színvonalú szakmai és oktató-nevelő tevékenységét az egyetem címzetes egyetemi docensi cím adományozásával ismerte el.

Emlékét kegyelettel megőrzik: a Baranya Megyei Gyermekkorház, a Gyermekklinika és Pécs-Baranya gyermekorvosai.

Gyász hír Németh Béla, a Pécsi Diagnosztikai Központ ügyvezető igazgatójának elhunytáról

Mély szomorúsággal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy

Németh Béla,

a PDK alapítója és ügyvezető igazgatója

életének 55. évében, hosszú, küzdelmes betegségben, 2011. december 5-én elhunyt.

A kaposvári születésű, Pécsen bölcsész tanári diplomát szerzett, legnemesebb értelemben vett vállalkozó, kitűnő szervezőképességét korán kihasználva érte el kezdeti üzleti sikereit, különböző területeken kamatoztatva képességeit az újság kiadástól a reklámon át az utazás-szervezésig. 1992-ben vett fordulatot az élete, amikor társaival megalapította a később Pécsi Diagnosztikai Központként működő egészségügyi vállalkozást, amelynek 19 éven át volt a vezetője. A létrehozásban egyedülálló volt a teljes mértékig magyar tulajdonlás, és az összetételben a kiegyensúlyozottság: non-profit egyetemi alapítványok és magánszemélyek fele-fele arányú részvételével. Felnőtt a feladathoz, közben a SOTE-n egészségügyi menedzseri diplomát is szerzett. Mindig érzékeny volt az újra és progresszívra, elfogadta és magáévá tette az orvos-szakmai szempontokat, és bátorsággal valamint eredeti kreatív ötletekkel irányította a céget, közben több 100 milliós kutatás-fejlesztési pályázatok megvalósítójaként. Vezetése alatt vált a PDK az egyik legtermékenyebb hazai klinikai idegtudományi kutatások valamint doktori képzések helyszínévé, hozta létre a legjobb műszerparkot egy CT és két MR (köztük az egyik, a kutatásokat megalapozó nagy térerejű 3 Teszlás) berendezéssel. Küldetését, a betegek javának szolgálatát sohasem vesztette szem elől. Diagnosztikus tevékenységével a központ évente hozzávetőleg 40.000 beteg gyógyulását segíti.

Betegsége idején a másokat segítő életszemlélete még inkább megerősödött, sorstársaiért áldozatra kész mecénás is vált belőle.

Igazi életművének a Diagnosztikai Központot tekintette, a legnehezebb és válságos időkben is mindent megtett sikeres működéséért. Tevékenysége elismerésül a Pécsi Orvostudományi Egyetem szenátorává fogadta, az oktatási kormányzat pedig 2008-ban Kármán Tódor-díjjal jutalmazta.

Munkaadóként több mint félszáz dolgozónak biztosított munkát és megélhetést, meleg emberi viszonyulással.

Hiánya hatalmas, emléke múlhatatlan.

A Neuro CT Pécsi Diagnosztikai Központ Kft. és a Pécsi Idegtudományi Képző Konzorcium munkatársai

Írók, költők betegségekről és orvoslásról

Örkény István

Az ember melegségre vágyik

Amikor véget ért a délelőtti vizit, Gróh doktor, már kifelé mentében, észrevette, hogy az egyik beteg szaporán integet neki.

Odament az ágyához.

– Ne tessék haragudni, hogy föltartom a főorvos urat – mentegetőzött a beteg, akinek a haja a kéthetes kórházban fekvéstől egészen a válláig lenőtt. Ettől olyan külseje lett, mint az apostoloknak, különösen, ha még hozzáképzeljük ájtatosan kék szemét és pezsgódugó formájú, szelíd orrát. – Én csak az iránt szeretnék érdeklődni, hogy milyen fütése van a doktor úrnak?

– Maga kályhás, ugye, Kreibich bácsi? – kérdezte az orvos.

– Az bizony. Cserépkályhája van a doktor úrnak?

Gróh doktor nem válaszolt rögtön. Egy percig gondolkoznia kellett. Először is, mert nyár volt, s ilyenkor senki sem tartja észben a kályháját. Másodsor, mert olyan ember volt, aki nem sokra becsülte a civilizáció áldásait. Jól tűrte a kényelmetlenséget, hidegre nem volt érzékeny, azt ette, amit elébe raktak, lakására nem költött. Nem is volt benne se szőnyeg, se kép, de még egy árva kaktusz sem. Jellemző rá, hogy még egy cigarettafajtához sem ragaszkodott: amit a trafikban meglátott, azt megvette.

– Nekem csak egy közönséges vaskályhám van, Kreibich bácsi.

A kályhásnak felcsillant a szeme.

– És mit szólna a főorvos úr egy békebeli minőségű termokokszhoz?

– Jó nekem az is, amim van – mondta az orvos, rámosolygott a betegre, és kiment a kórteremből.

Hozzá volt szokva a hálarohamokhoz. Jól sikerült műtétek után megajándékozták már hízott libákkal, díványpárnákkal, kávéval, teával, kézzel kötött harisnyával, sőt egyszer egy pár postagalambbal is. Előfordult, hogy egy beteg verset írt hozzá; a sorok kezdőbetűi fölülről lefelé összeolvasva a következő szavakat adták:

Isten Áldja meg Gróh Mihályt drt.

A kórházi orvosoknak szűkös a fizetésük. Ennélfogva ő sem vette zokon, ha tehetősebb betegek diszkrétan kezébe nyomtak egy le-vélborítékot. De úgy visolygott a „természetbeni” hálaadományoktól, hogy amikor Kreibich bácsi újabb célzásokat eresztett meg a kályháról, határozottan kijelentette:

– Köszönöm, Kreibich bácsi, egyrészt azonban nincs szükségem arra a termomicsodára, másrészt pedig nem akarom, hogy maga költségre verje magát.

A kályhás izgatottan fölült, és kidugta bütykös lábfejét a takaró alól.

– Félre tetszett érteni – mondta. – Egy valamirevaló termokoksz nyolcezer forintba kerül, főorvos úr. Én a kályhát nem ajándékba akartam adni, hanem úgy gondoltam, hogy önköltségi áron megcsinálnám a főorvos úrnak.

– Ne fáradjon, Kreibich bácsi – mosolygott Gróh. – Én úgyszólván csak aludni járok haza. Minek nekem egy ilyen drága kályha?

– Tudja a főorvos úr, hogy mi az a termokoksz?

– Nem én.

Kreibich bácsi ágas-bogas lábának öregujja erre rángatózni kezdett.

– Még nem is látott termokokszot?

– Még nem.

Kreibich bácsi, akinek hasából másfél méter vékonybelet vágott ki Gróh, még három hétig feküdt a kórházban. Ezalatt megtörte vagy jobban mondva: megőrlötte az orvos ellenállását. De nem érvekkkel győzte le. Amikor Gróh doktor megrendelte a kályhát, még mindig meg volt győződve róla, hogy számára haszontalan holmira pocsékolta a pénzét. Kreibich bácsi nem az érveivel, hanem a szenvedély erejével győzött. Mert Kreibich bácsinak a termokoksz volt a szenvedélye.

Számon tartotta, hány budapesti családnak rakott már termokoksz kályhát. Ezekkel a családokkal évekig tartotta a kapcsolatot, valahogy úgy, mint egy apa, aki szép stafirunggal adta férjhez a lányát. El-eljárt hozzájuk, felpiszkálta a tüzet, megveregette a kályhát, és bizalmasan ráhunorgott a háziasszonyra. Mindenütt szívesen látták. Kérésére többen felhívták telefonon Gróht (egy postatisztviselő, egy világbajnok, egy opera-énekesnő), gratuláltak neki a tervezett kályhához, és meghívták, látogassa meg egyszer az ő termokokszukat. Az orvos érezte, hogy ha tovább makacsodik, köztisztületben álló személyek dühét zúdíítja magára. Egy okkal több, hogy megcsináltassa a kályhát.

Lakása – a Gellérthegy északi lejtőjén – két hónapig lakhatatlan volt. Kreibich bácsi telerakta csempével, vasalkatrészekkel, tróglikkal, japánerekekkel, téglaparral és piszokkal. Ezt Gróh föl sem vette. Életében az otthona alárendelt szerepet játszott. Szerette a hivatását. Sokszor vacsoraidőig dolgozott az osztályán. Minden második estjét a főnökénél töltötte, Warga adjunktusnál, aki szintén aglegényember volt, s az egyik kórházi orvoslakásban lakott. A közbeeső estéken vagy éjszakai ügyeletet vállalt, vagy pedig nőismerőseit látogatta meg. Mint semmi másban, a párválasztásban sem volt válogató. Négy-öt nőnek udvarolt egyszerre, főképpen, mert mindegyik egyformán kedves volt hozzá, s ő nem bírta magát rászánni a szakításra. Jellemző rá, hogy még a keresztnevüket sem tudta megjegyezni, és ezért mindegyiket így szólította: „Anyukám”.

Már jól benne jártak a fűtési idényben, amikor Gróh doktoron először látszott valamilyen változás. Warga adjunktusnak egy este szemet szűrt, hogy barátja sűrűn nézegeti az óráját.

– Mi az? Randevúd van? – kérdezte.

– Á – legyintett Gróh. – Rá kéne rakni a kályhámra.

Az adjunktus rábámult. Gróh pedig kirohant telefonálni, s amikor visszajött, paprikavörösrre gyúlva szidta a szomszédnőjét, egy lompos boszorkányt, akinek ő rendszeres havidíjat fizet azért, hogy esténként egy fél vödör kocszot tegyen a kályhára.

– Ha nem jut eszembe telefonálni – méltatlankodott –, megint elfelejtette volna az a vén csoroszlya.

– Hát aztán? – csodálkozott Waga. – Hát nem idebent alszol?

– Ehhez te nem értesz – mondta fensőbbsegesen mosolygva Gróh doktor. – Ez egy valódi termokocsz.

Alig figyelt a barátjára. Látogatásai idővel megritkultak, aztán teljesen megszűntek. A sebészetben észrevették, hogy Gróh kezdi hazahordani a betegektől kapott hímzett diványpárnákat. Ugyanakkor rézkarcokat vásárolt, s kéz alatt egy szőnyegre is szert tett. Ekkoriban már majdnem minden estéjét otthon töltötte; üldögélt, olvasott, rádiózott, vagy pedig nekivette hátát a kályhának, és melegedett.

Nőismerőseit is kezdte elhanyagolni. Az egyiket, aki nagyon ragaszkodó volt, egy este meghívta lakására. Amikor belétek, a lány örömmel kiáltott fel:

– De jó meleg van nálad!

– Azt elhiszem – büszkélkedett Gróh. – Csak nézd meg jól, miféle kályha ez, anyukám.

Átkarolta a lányt, odavonta a kályhához. Elmagyarázta, hogy ősszel megrakják benne a tüzet, s az nem alszik ki többet tavaszig... – Hát azt tudod-e – kérdezte –, mennyit fogyaszt ez a kályha? Tizennyolc mázsát, őstől tavaszig!

– Az sok vagy kevés? – kérdezte a vendég.

Gróh elengedte a lányt. Hűvösen bánt vele egész este. Szép is volt, okos is volt, de neki mégis elment tőle a kedve... Nem is hívta többet. Néhány balul sikerült kísérlet után elhatározta, hogy a többiekkel is szakít. Otthon ülő ember lett belőle. És emberkerülő.

Elajándékozta operabérletét. Ha tehette, nem vállalt éjszakai ügyeletet. A kórházból egyenesen hazasietett. Előfordult, hogy délben taxit hívott, hazament, néhány percre nekivetette hátát a kályhának, s aztán megnyugodva tért vissza a kórházba.

A kályha hibátlanul működött. Keveset fogyasztott. Egyenletes meleget adott. Sosem aludt ki benne a tűz. Egyszóval: tökéletes volt, oly tökéletes, hogy Gróh doktornak néha furcsa gondolatai támadtak. Például, hogy semmiféle élőlény – beleértve önmagát is – nem lehet olyan tökéletes, mint egy termokocsz.

Lassankint minden csínját-bínját kiismerte. Rájött, hogy ha növeli a huzatot, akkor melyik cserépsor adja ki először a meleget. Bele-belenézett az aknába, ahol cseresznyepirosan izzva roskadt lefelé a kocsz, és halkán, mint egy izzó szű, percegett... Milyen csodálatos! – gondolta ilyenkor Gróh. – Belül forró, mint egy vashámor, kívül langyos, mint egy asszonyi test. S ilyenkor kísértést érzett, hogy megcsókolja a kályhát.

Február végén beteget jelentett. Attól kezdve hol bejárt, hol otthon maradt. Nem volt semmi baja, csak nem vágyott elmenni a finom meleg szobából. Egy ilyen napon sürgönyözött Kreibich bácsinak, hogy másnap este látogassa meg.

A kályhás belépett. Felpiszkálta a tüzet, megveregette a kályha oldalát, sőt még a fülét is rátapasztotta, mint amikor az orvos ellenőrzi a tüdő működését.

– Jól szuperál, főorvos úr? – kérdezte aztán.

– Nagyszerűen – mondta Gróh. – De én más miatt hívtam magát. Rájöttem valamire, Kreibich bácsi.

A kályhás várakozásteljesen nézett rá. Gróh nekitámaszkodott a kályhának. Megvárta, míg át nem járja a meleg.

– Mostanáig – mondta aztán – az emberek nagy házakat építettek, és minden szobában raktak egy kályhát. Nem lehetne fordítva csinálni, Kreibich bácsi?

– Hogy fordítva? – kérdezte a kályhás.

– Nagy kályhákat kéne építeni – mondta ábrándozva Gróh -, s a nagy kályhákba kicsi házakat... Mit szól hozzá, Kreibich bácsi?

– Így első hallásra kissé szokatlanul hangzik – mondta némi gondolkodás után a kályhás. Hiába marasztalta az orvos, nemsokára elköszönt és hazament.

Másnap Gróh doktort a kórház sebészetéről szép csendben átvitték az elmeosztályra. Azóta ott él. Nem bánt senkit, és őt sem bántja semmi. Hátát a falnak veti, és szelíd mosollyal néz a semmibe.

Romhányi emlékülés Székesfehérváron

Romhányi György (*Szar, 1905. szeptember 15. – †Pécs, 1991. augusztus 29.) a Pécsi Orvostudományi Egyetem legendás patológus professzora, mint még sokan emlékezhetünk rá, huszonöt évig (1951-1976) volt a Kórbonctani Intézet igazgatója. Az Orvosi Ka-

három intézetnek (anatómia, kórbonctan és törvényszéki orvostan) adott otthont, ma pedig a Fogászati Klinika székhelye. Végezetül e sorok írója tartotta meg előadását „Romhányi professzor, ahogyan emlékeimben él...” címmel. Ezután *dr. Altorjay András* mutatta be és köszöntötte Nagy

Benedek móri szobrászművész és alkotását, a legújabb Romhányi érmet, amelyet alább ismertettek.

Korábbi írásomban (Orvostudományi Híradó 2005. szeptember) már beszámoltam három, Romhányiról elnevezett jutaloméremről. (Emlékeztetőül ezek: a Patho-

Orvosi Kamara által alapított „Képzés, Továbbképzés és Szociális Alapítvány” adományoz 1999 óta az arra érdemes, a megyében dolgozó orvosoknak. Évente két „Prof. Dr. Romhányi György Díj”-at adnak ki. Eddig a rangos díj attribútumául a néhai *Nowotarski István* alkotta bronzérem szolgált. Most viszont Derényi és Altorjay doktorok fáradozása nyomán új, a korábbi érmet művészi értékben messze felülmúló medál született, melynek alkotója Nagy Benedek. A 115 mm átmérőjű, öntött bronzérem előlapján a professor jól eltalált, szembenéző portréja látható, míg a részben kimélyített hátlapon 5 vízszintes sorban KÉPZÉS, / TOVÁBBKÉPZÉS / ÉS SZOCIÁLIS / ALAPÍTVÁNY / SZÉKESFEHÉRVÁR szöveg utal az érem adományozójára. A szép ünnepség zárásaként az új érmet átadták a korábbi díjazotaknak és nagy örömeikre a meghívott előadóknak is. A gálans gesztus értékét az is emeli, hogy az ajándék személyre szóló, mert a megajándékozott neve a hátlapon bevésvé látható.

Befejezőként egy Romhányi mondást idézek: „Mi az ‘igazi’ visszhang?! Hát, ami térben és időben... messziről jön!” Nos a székesfehérvári kollégák húsz év távlatából is emlékeznek egykori mesterük tanítá-

Az emléktábla koszorúzása. A szerző mögött *dr. Simon Kornél*, szívfokai belgyógyász főorvos és *Gógl Árpád* korábbi eü. miniszter

mara Fejér Megyei Szervezete Romhányi professzor halálának 20. évfordulója alkalmából, 2011. szept. 27-én emlékülést rendezett Székesfehérváron. Az ülés előtt megkoszorúzták a tiszteletére 2005-ben felavatott emléktábláját, amely egykori iskolája, a volt ciszter gimnázium falán látható. Az ünnepségen összegyűlt nagyszámú közönséget a polgármester köszöntötte, majd *Tóth Pál* (Anatómiai Intézet) nagyszerű Romhányi képeskönyvből összeállított diaporámát, ezt követően pedig az MTV 1985-ben készült Romhányi interjúját vetítették le. Az első előadást *Hámori József* akadémikustól hallhattuk emlékeiről, amelyek az ötvenes évekig, vagyis azon időkig nyúlnak vissza, amikor ő Szentágothai professzor munkatársa volt a Dischka Győző utcai házban, amely akkor

logusok Társasága jutalomérme, a POTE emlékérmé a legjobb oktatóknak és a sümegei membrántranszport konferencia érme.) Immáron bemutatnom a negyediket is, melyet *dr. Derényi Gábor* székesfehérvári kolléga kezdeményezésére a Fejér Megyei

saira. Ez már ‘igazi’ visszhang, köszönet érte!

Süle Tamás

Grupo Puja – 2010 Pécs EKF

Tám László képriortja

A 2010-es EKF talán leglátványosabb rendezvénye, produkciója volt a Grupo Puja légi akrobaták műsora Pécssett.

A daruval magasra emelt gömbben nyolc légi akrobata (négy hölgy és négy fiú) ámulatba ejtette a Széchenyi teret megtöltő közönséget. Az élőzenére produkált show-ban a multimédiás részek mellett színházi, sport, tánc és cirkuszi elemek keveredtek.

Ebben a kozmikus rituáléban vallották magukról az előadó argentin és spanyol akrobata művészek:

„Gondolat vagyunk, egy ösztön keletkezése.”